THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچيءَ ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd. NO-2430-D
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore Ph: 5854047-8
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

سال (94) سومر 30 مارچ 2026ع 10 شوال المكرم 1447 هـ صفحا 6 - ملهه 30 ديهر شمارو (224)

ايران پاران 500 آمريڪي فوجي مارڻ ۽ اڌ کان 16 جهاز تباهه ڪرڻ جي دعويٰ، جنگ دوران 2076 ايراني شهيد ٿيڻ جي تصديق

تازن حملن ۾ 500 آمريڪي فوجي مارجي ويا يا زخمي ٿيا آهن، جڏهن ته ڏکڻ فارس ۾ هڪ آمريڪي جنگي جهاز اڌ 16 کي به نشانو بڻايو ويو آهي: پاسدارن انقلاب ۽لارڊ فلسطين ۾ خطي ۾ آمريڪ ۽ اسرائيلي صنعتن تي به سخت حملا ڪيا آهن، اڃڪتي ايراني صنعتن تي حملو ٿيو ته نتيجا انتهائي سنگين هوندا: چتاءِ

حيفا ۽ اسٽريٽجڪ ايليڪٽرانڪ وار فيئر سينٽر کي نشانو بڻايو آهي، بن گوريون ايئرپورٽ تي پارڪ ٿيل جهاز ڏاڍو تباهه ٿيا آهن، ايراني اختيارين

آمريڪا جي زميني فوج آئي ته اها شارڪ مڇي جي خوراڪ بڻجي ويندي، ايراني فوج ڏاهڪي عرصي کان اڳوئي صورتحال لاءِ تيار ۽ جوابه ڏيڻ جي منٽرفار آهي: ترجمان ابراهيم ذوالفقاري

ڪهن به جارحيت يا ڀيضي جي ڪوشش جي صورت ۾، حملو آپريٽر فورس گرفتاريءَ، ۽ مڪمل تباهي جهڙي ڪنهڙا آمريڪي قبيلت ماٿي، ۽ پرڏيهي حملي آپرن سان ٽيڊنڊ ٽجرين مان سبق سکي

ايراني اختياريون طرفان آمريڪي ۽ اسرائيلي حملن ۾ شهيدن جو آنڪ 2076 تائين پهچڻ جي تصديق ڪئي ڏني، شهيدن ۾ بار بر شامل، صحت واري وزارت آنڪ اڃ جاري ڪري ڇڏيا

تهران (نمائندڪ ڏيسڪا) ايراني پاسدارن انقلاب (ديڪ) هڪني آهي ته ڏاڙو حملو 16 جهاز سعودي عرب هڪ ڏاڪڻ 500 آمريڪي فوجي مارجي ويا يا زخمي ٿيا آهن جڏهن ته ڏاڙيو انقلاب پهچڻ کان اڳ ئي هڪريش ڏي ويو هڪ جنگي جهاز ڏاڪڻ 16 کي به نشانو

پاسدارن انقلاب وڏيڪ ٻڌايو ته حيفا ۽ اسٽريٽجڪ ايليڪٽرانڪ وار فيئر سينٽر کي نشانو بڻايو آهي، بن گوريون ايئرپورٽ تي به حملو ڪيو ويو آهي، ايراني اختيارين

پاڪستان جي ميزباني هيٺ چار ملڪي پرڏيهي وزيرن جو اجلاس خطي ۾ تڪرار گهٽائڻ ڏانهن اهم ڪاوش ثابت ٿي

اسلام آباد ۾ چار ڏرئي اهم اجلاس ۾ پاڪستان، سعودي عرب، مصر ۽ ترڪي جي پرڏيهي وزيرن شرڪت ڪئي، خطي ۾ جاري ڇڪتاڻ ۽ بدلجندڙ صورتحال تي تفصيلي بحث ڪيو ويو

چئن ڏرئي اجلاس ۾ جنگ بنديءَ ۽ وچ اوڀر ۾ امن لاءِ ڪيل اهم معاملن تي بحث ڪان پوءِ مختلف تجويزن تي غور ويچار ڪان پوءِ ڇاپيلن جو پهرين دور پڄاڻي ڏي پهتو

نائب وزيراعظر ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر اسحاق ڈار ترڪي جي پرڏيهي وزير هاڪان فيدان ۽ مصري پرڏيهي وزير بدر عبدالعطي سان پرڏيهي آفيس ۾ الڳ الڳ ملاقاتون پڻ ڪيون

ملاقات دوران پاڪستاني پرڏيهي وزيرن مختلف شعبن ۾ تعاون کي وڌيڪ فروغ ڏيڻ جي پنهنجي عزم کي ورجايو، اسٽريٽجڪ ڀائيواري کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي اتفاق ڪيو ويو

ترين پاران ايران جي موجوده صورتحال سميت پين اهم آگهاڙائي تي خيال جي ڏي وٺ ڪئي ۽ خطي ۾ امن ۽ استحڪار لاءِ ڇاپيلن ۾ سنارتيو رابطن جي اهميت تي زور ڏنو

نائب وزيراعظر فلسطيني عوام لاءِ پاڪستان جي غير متزلزل حمايت کي ورجائيندي، غزه ۾ ايڊلهه ڪناري اسرائيلي قابض فوجن پاران جاري جارحيت جي سخت مذمت ڪئي

اسلام آباد (سائنرڪ ڏيسڪا رپ اپير ۽ جاري ڏيڪار کي ڪُهاڙائي لاءِ ڀاڳيدار جي

روس پاران دنيا کي پيٽرول جي فراهمي بند ڪرڻ جو اعلان، عالمي مارڪيٽ ۾ ٽرٿلو

پهرين اپريل کان دنيا کي پيٽرول جي فراهمي تي مڪمل پابندي جو باضابطا اعلان ڪيو ويو

وچ اوڀر ۾ ڏاڪڻ ڇڪتاڻ سبب پيوٽن حڪومت پنهنجو بفر اسٽاڪ محفوظ ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي

پابندي سبب روسي ريفائنريز پيٽرول تي پاڙيندا چين، ترڪي، برازيل ۽ آفريڪا جا ڪيترائي ملڪ متاثر ٿيندا

سڪو (ر پ) رويس پهرين اپريل کان دنيا کي پيٽرول جي فراهمي جي مڪمل پابندي جو باضابطا اعلان ڪري ڇڏيو رويس جي

وزيراعظر سان سعودي پرڏيهي وزير جي ملاقات، پاڪستان هميشہ سعودي سان ڪڏ ٻيلهي رهندو: شهباز شريف

سعودي عرب جي پرڏيهي وزير شهزاد فيصل بن فرحان ال سعود سان وزيراعظر هاؤس ۾ وزيراعظر محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪئي

ملاقات دوران پاڪستان طرفان سعودي عرب سان مڪمل ۽ پختي يڪجهتي ۽ حمايت جو ورجاءُ ڪيو ويو

ٻنهي آڳواڻن پاران خطي ۾ امن ۽ استحڪار لاءِ پنهنجون ڪوششون ۽ ويجها رابطا جاري رکڻ تي اتفاق

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظر محمد شهباز شريف سعودي عرب سان پختي يڪجهتي ۽ حمايت جي اظهر ڪي وري‌اتيائي هالڪي ڪنداڙ ڏوران سعودي

اسلام آباد: وزيراعظر شهباز شريف سان سعودي عرب جو پرڏيهي وزير شهزاد فيصل بن فرحان ال سعود وزيراعظر هاؤس ۾ ملاقات ڪئي ويئر رهيو آهي

عرب ۽ اسلامي ملڪن جي غير معمولي صبر کي سراهيو ۽ يقين ڏياريو ته پاڪستان هميشہ سعودي فيصل بن فرحان ڪنهڪ پاڻ ۾ وزيراعظر هاؤس ۾ وزيراعظر محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪئي

سعودي عرب جي پرڏيهي وزير شهزاد فيصل بن فرحان ڪنهڪ پاڻ ۾ وزيراعظر محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪئي

ايران تي جنگ مڙهڻ خلاف آمريڪا سميت سڄي دنيا ۾ لکين ماڻهو روڊن تي نڪري آيا

آمريڪا ۾ ٽيندي مظاهرن ۾ 70 لک ماڻهن شرڪت ڪئي، ٽرمپ خلاف نعرهبازي

اسرائيلي جي مختلف شهرن ۾ ۽ ڏينهن ڏوران سڀ کان وڏا احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا

ٽلي، فرانس، اسپين، جرمني، نيدرلينڊز ۽ آسٽريليا ۽ ۾ ٽرمپ خلاف احتجاج، جنگ روڪڻ جا مطالبا

واشنڪٽن (اي پي پي) آمريڪي ساسونڊي جهاز "يو ايس ايس ٽريپولي" وڃ اوير پهچي ويو

آمريڪي ساموئنڊي جهاز "يو ايس ايس ٽريپولي" وڃ اوير پهچي ويو

ساموئنڊي جهاز ۽ آمريڪي سيلرز ۽ ميرين آمريڪي سينڊيڪ شماليءَ جي ڪميراري واري هڏ ٻهتا

ٽرانسپورٽ جهاز جنگي جهاز ساموئنڊي ۽ زميني حملا ڪرڻ جي صلاحيت ۽ مختلف ٻاڻ ٻڌ شامل

واشنڪٽن (اي پي پي) آمريڪي ساسونڊي جهاز ڊي 3500 سيلرز ۽ ميرين سان "يو ايس ايس ٽريپولي" وڃ اوير پهچي ويو آهي

سيلرز 9 ڏسو صفحو 2

ايران پاران 500 آمريڪي فوجي مارجي ويا يا زخمي ٿيا آهن، 16 جهاز تباهه ڪرڻ جي دعويٰ، جنگ دوران 2076 ايراني شهيد ٿيڻ جي تصديق

تازن حملن ۾ 500 آمريڪي فوجي مارجي ويا يا زخمي ٿيا آهن، جڏهن ته ڏکڻ فارس ۾ هڪ آمريڪي جنگي جهاز اڌ 16 کي به نشانو بڻايو ويو آهي: پاسدارن انقلاب ۽لارڊ فلسطين ۾ خطي ۾ آمريڪ ۽ اسرائيلي صنعتن تي به سخت حملا ڪيا آهن، اڃڪتي ايراني صنعتن تي حملو ٿيو ته نتيجا انتهائي سنگين هوندا: چتاءِ

حيفا ۽ اسٽريٽجڪ ايليڪٽرانڪ وار فيئر سينٽر کي نشانو بڻايو آهي، بن گوريون ايئرپورٽ تي پارڪ ٿيل جهاز ڏاڍو تباهه ٿيا آهن، ايراني اختيارين

آمريڪا جي زميني فوج آئي ته اها شارڪ مڇي جي خوراڪ بڻجي ويندي، ايراني فوج ڏاهڪي عرصي کان اڳوئي صورتحال لاءِ تيار ۽ جوابه ڏيڻ جي منٽرفار آهي: ترجمان ابراهيم ذوالفقاري

ڪهن به جارحيت يا ڀيضي جي ڪوشش جي صورت ۾، حملو آپريٽر فورس گرفتاريءَ، ۽ مڪمل تباهي جهڙي ڪنهڙا آمريڪي قبيلت ماٿي، ۽ پرڏيهي حملي آپرن سان ٽيڊنڊ ٽجرين مان سبق سکي

ايراني اختياريون طرفان آمريڪي ۽ اسرائيلي حملن ۾ شهيدن جو آنڪ 2076 تائين پهچڻ جي تصديق ڪئي ڏني، شهيدن ۾ بار بر شامل، صحت واري وزارت آنڪ اڃ جاري ڪري ڇڏيا

پاسدارن انقلاب وڏيڪ ٻڌايو ته حيفا ۽ اسٽريٽجڪ ايليڪٽرانڪ وار فيئر سينٽر کي نشانو بڻايو ويو آهي

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

سعودي عرب جو پرڏيهي وزير شهزاده فيصل بن فرحان آل سعود اسلام آباد پهچي ويو

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظر ۽ پرڏيهي وزير شهزاده فيصل بن فرحان آل سعود سرڪاري دوري تي اسلام آباد پهچي ويو گذيل ڏينهن پرڏيهي وزارت سان جاري ڪيل بيان موجب اسلام آباد

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

مصر جي پرڏيهي وزير ڈاڪٽر بدر عبدالعاطي جي پرڏيهي وزارت ۾ شاندار آڇيان

اسلام آباد (اي پي پي) مصر جي پرڏيهي وزير ڈاڪٽر بدر عبدالعاطي جي پرڏيهي وزارت ۾ شاندار آڇيان ڪئي وڃي رهي آهي، گذيل ڏينهن پرڏيهي وزارت پهچڻ تي نائب

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

رياض: سعودي هوائي اڈي تي ٻيڙيل آمريڪي جهاز جيڪو ايران جي ڊرين حملي ۾ تباهه ٿي ويو

ايراني حملي ۾ تباهه ٿيل جديد ريڊار سسٽم سان ليس آمريڪي جهاز جون تصويرون وائرل

حملي ۾ آمريڪي ايئر ورن وارننگ اينڊ ڪنٽرول سسٽم جي جهاز جو تباهه ٿيل ڪاڪپٽ پڻ ظاهر ڪيو ويو آهي، ايراني ميڊيا ادارن ان جي نشاني بڻايو ويو

رياض (مر ر) سعودي عرب ۾ پرنس سلطان ايئر بيس تي ايراني ميزائل حملي ۾ تباهه ٿيل ٻن جنهن ۾ هڪ آمريڪي ٽينڪر جهاز

يوڪرين جي فوجي سربراهه ايران خلاف اسرائيلي جنگ ۾ شامل ٿيڻ جي تڙپ ڏيکاري، اسحاق ڈار

اسحاق ڈار جون فوجن اسرائيلي سان گڏ بيهڻ جو اعلان ڪيو آهي، هنڙ مهاڙي وچ اوير ۾ جنگ بند ٿيڻ کان پوءِ، يو اسرائيلي کي تباهه ڪرڻ يا شڪست ڪائي ۾ ڪاوندا ٿين

ڪيوائا (مر ر) يوڪرين جي فوج جي سربراهه مهاڙي ڪارڀاڙندا ايران خلاف جاري جنگ ۾ شامل ٿيڻ جي آڇ ڪئي آهي هڪ پرڏيهي ٻوڙ آيڪسي جي شاهر ۽ اسرائيل جي حمايت جو اعلان

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪيوائا: يوڪرينا جو فوجي سربراهه ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

ايران وڏيڪ 20 پاڪستاني جهازن کي آبناءِ هرمز مان گذرڻ جي اجازت ڏني ڇڏي: اسحاق ڈار

پاڪستاني پرچم بردار روزانو ۾ جهاز آبناءِ هرمز پار ڪندا، ايران جو اهو قدم سنو سنڌوءَ آهي

اهو هڪاري اعلان امن ڏانهن اهم قدم آهي، ڊيگرٽ اجتماعي ڪوشش ڪي مضبوط ڪندو

خطي ۾ امن لاءِ ڳالهيون، سفارتڪاري ۽ اعتماد سازي جي آڇتي وڏي حد واحد رستو آهي

هرمز سان پاڪستاني پرچم بردار روزانو 20 ٻيڙين جا ڪيترائي ٻيا ملڪ به ايندڙ ڏينهن ۾ آبناءِ هرمز پار ڪندا، اسحاق ڈار

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

جيڪبرو ممڪن ٿي سڪهيو حڪومت پيٽروليم ٽيمنڊن ۾ واڌ جو بار پاڻ ڪلهي هوار ڪي رئيف ڏانهن وڌايو: وزيراعظر

تيل جي قيمتن کي وڌڻ کان روڪڻ لاءِ وفاقي حڪومت 125 ارب روپين جي وڌيڪ رقم ڏني آهي

مرڪزسائيڪل ۽ رڪشا مالڪ رجسٽريشن پنهنجي نالي ڪرائڻ سان رليف مان فائدو ڪڍي سگهندا

حڪومتي فيصلن جي ڪري پيٽروليم شين جو ملڪي ضرورتن لاءِ مناسب مقدار موجود آهي

ڊيزل پيٽرول سميت جي قيمتن ۾ اضافي جو هڪ هفتو نه ٿيندو، وزير خزانه

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

لاهور: وزيراعظر شهباز شريف جي صدارت ۾ ملڪ جي موجوده صورتحال بابت ڪابينا جي رڪني اجلاس

لاهور (اي پي پي) وزيراعظر شهباز شريف ۽ وزير توانائي اويس ليغاري ڏاڍي ڪاوڙ ۾ آيا، سخت نوٽيس ورتو

شريف خوانين ريفيڪ کي پهرين ترجيح قرار ڏيندي چيو ته ڏاڙيو ڪنهن به ڪوتاهي ۽ غفلت کي برداشت نه ڪيو ويندو، ڪنهن به ذميدار کي بخشيو نه ويندو، ڪنهن به ڪوتاهي ۽ غفلت کي برداشت نه ڪيو ويندو، ڪنهن به ذميدار کي بخشيو نه ويندو

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

ايران تي جنگ مڙهڻ خلاف آمريڪا سميت سڄي دنيا ۾ لکين ماڻهو روڊن تي نڪري آيا

آمريڪا ۾ ٽيندي مظاهرن ۾ 70 لک ماڻهن شرڪت ڪئي، ٽرمپ خلاف نعرهبازي

اسرائيلي جي مختلف شهرن ۾ ۽ ڏينهن ڏوران سڀ کان وڏا احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا

ٽلي، فرانس، اسپين، جرمني، نيدرلينڈز ۽ آسٽريليا ۽ ۾ ٽرمپ خلاف احتجاج، جنگ روڪڻ جا مطالبا

واشنڪٽن (اي پي پي) ايران ۾ ڪنهڪ احتجاجي مظاهرا ڪيا پيا، رپورٽن موجب آمريڪا ۾ ڪنهڪ 70 لک ماڻهن احتجاجي مظاهرن ۾ شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

ايران جي جنگ ۾ ٽيندي مظاهرن ۾ 70 لک ماڻهن شرڪت ڪئي، ٽرمپ خلاف نعرهبازي

اسرائيلي جي مختلف شهرن ۾ ۽ ڏينهن ڏوران سڀ کان وڏا احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا

ٽلي، فرانس، اسپين، جرمني، نيدرلينڈز ۽ آسٽريليا ۽ ۾ ٽرمپ خلاف احتجاج، جنگ روڪڻ جا مطالبا

واشنڪٽن (اي پي پي) ايران ۾ ڪنهڪ احتجاجي مظاهرا ڪيا پيا، رپورٽن موجب آمريڪا ۾ ڪنهڪ 70 لک ماڻهن احتجاجي مظاهرن ۾ شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

نائب وزيراعظر محمد اسحاق ڈار سان ترڪ پرڏيهي وزير هاڪان فيدان جي ملاقات

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظر ۽ پرڏيهي وزير محمد اسحاق ڈار سان ترڪيه جي پرڏيهي وزير هاڪان فيدان گذريل ڏينهن هڪ ملاقات ڪئي پرڏيهي آفيس جي ٻڌاڻي موجب ٻنهي

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

نائب وزيراعظر اسحاق ڈار ۽ مصر جي پرڏيهي وزير ڈاڪٽر بدر عبدالعاطي جي ملاقات ۾ طرفين ڏاڍي تي ڳالهيون

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظر ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڈار ۽ مصر جي پرڏيهي وزير ڈاڪٽر بدر عبدالعاطي ۾ مصر جي

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: ايران صدر مقام جهڙن جو هڪ خوبصورت منظر

پاڪستان جي ميزباني هيٺ چار ملڪي پرڏيهي وزيرن جو اجلاس خطي ۾ تڪرار گهٽائڻ ڏانهن اهم ڪاوش ثابت ٿي

اسلام آباد ۾ چار ڏرئي اهم اجلاس ۾ پاڪستان، سعودي عرب، مصر ۽ ترڪي جي پرڏيهي وزيرن شرڪت ڪئي، خطي ۾ جاري ڇڪتاڻ ۽ بدلجندڙ صورتحال تي تفصيلي بحث ڪيو ويو

چئن ڏرئي اجلاس ۾ جنگ بنديءَ ۽ وچ اوڀر ۾ امن لاءِ ڪيل اهم معاملن تي بحث ڪان پوءِ مختلف تجويزن تي غور ويچار ڪان پوءِ ڇاپيلن جو پهرين دور پڄاڻي ڏي پهتو

نائب وزيراعظر ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر اسحاق ڈار ترڪي جي پرڏيهي وزير هاڪان فيدان ۽ مصري پرڏيهي وزير بدر عبدالعطي سان پرڏيهي آفيس ۾ الڳ الڳ ملاقاتون پڻ ڪيون

ملاقات دوران پاڪستاني پرڏيهي وزيرن مختلف شعبن ۾ تعاون کي وڌيڪ فروغ ڏيڻ جي پنهنجي عزم کي ورجايو، اسٽريٽجڪ ڀائيواري کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي اتفاق ڪيو ويو

ترين پاران ايران جي موجوده صورتحال سميت پين اهم آگهاڙائي تي خيال جي ڏي وٺ ڪئي ۽ خطي ۾ امن ۽ استحڪار لاءِ ڇاپيلن ۾ سنارتيو رابطن جي اهميت تي زور ڏنو

نائب وزيراعظر فلسطيني عوام لاءِ پاڪستان جي غير متزلزل حمايت کي ورجائيندي، غزه ۾ ايڊلهه ڪناري اسرائيلي قابض فوجن پاران جاري جارحيت جي سخت مذمت ڪئي

اسلام آباد (سائنرڪ ڏيسڪا رپ اپير ۽ جاري ڏيڪار کي ڪُهاڙائي لاءِ ڀاڳيدار جي

روس پاران دنيا کي پيٽرول جي فراهمي بند ڪرڻ جو اعلان، عالمي مارڪيٽ ۾ ٽرٿلو

پهرين اپريل کان دنيا کي پيٽرول جي فراهمي تي مڪمل پابندي جو باضابطا اعلان ڪيو ويو

وچ اوڀر ۾ ڏاڪڻ ڇڪتاڻ سبب پيوٽن حڪومت پنهنجو بفر اسٽاڪ محفوظ ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي

پابندي سبب روسي ريفائنريز پيٽرول تي پاڙيندا چين، ترڪي، برازيل ۽ آفريڪا جا ڪيترائي ملڪ متاثر ٿيندا

سڪو (ر پ) رويس پهرين اپريل کان دنيا کي پيٽرول جي فراهمي جي مڪمل پابندي جو باضابطا اعلان ڪري ڇڏيو رويس جي

وزيراعظر سان سعودي پرڏيهي وزير جي ملاقات، پاڪستان هميشہ سعودي سان ڪڏ ٻيلهي رهندو: شهباز شريف

سعودي عرب جي پرڏيهي وزير شهزاد فيصل بن فرحان ال سعود وزيراعظر هاؤس ۾ وزيراعظر محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪئي

ملاقات دوران پاڪستان طرفان سعودي عرب سان مڪمل ۽ پختي يڪجهتي ۽ حمايت جو ورجاءُ ڪيو ويو

ٻنهي آڳواڻن پاران خطي ۾ امن ۽ استحڪار لاءِ پنهنجون ڪوششون ۽ ويجها رابطا جاري رکڻ تي اتفاق

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظر محمد شهباز شريف سعودي عرب سان پختي يڪجهتي ۽ حمايت جي اظهر ڪي وري‌اتيائي هالڪي ڪنداڙ ڏوران سعودي

اسلام آباد: وزيراعظر شهباز شريف سان سعودي عرب جو پرڏيهي وزير شهزاد فيصل بن فرحان ال سعود وزيراعظر هاؤس ۾ ملاقات ڪئي ويئر رهيو آهي

عرب ۽ اسلامي ملڪن جي غير معمولي صبر کي سراهيو ۽ يقين ڏياريو ته پاڪستان هميشہ سعودي فيصل بن فرحان ڪنهڪ پاڻ ۾ وزيراعظر هاؤس ۾ وزيراعظر محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪئي

سعودي عرب جي پرڏيهي وزير شهزاد فيصل بن فرحان ڪنهڪ پاڻ ۾ وزيراعظر محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪئي

ايران تي جنگ مڙهڻ خلاف آمريڪا سميت سڄي دنيا ۾ لکين ماڻهو روڊن تي نڪري آيا

آمريڪا ۾ ٽيندي مظاهرن ۾ 70 لک ماڻهن شرڪت ڪئي، ٽرمپ خلاف نعرهبازي

اسرائيلي جي مختلف شهرن ۾ ۽ ڏينهن ڏوران سڀ کان وڏا احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا

ٽلي، فرانس، اسپين، جرمني، نيدرلينڈز ۽ آسٽريليا ۽ ۾ ٽرمپ خلاف احتجاج، جنگ روڪڻ جا مطالبا

واشنڪٽن (اي پي پي) ايران ۾ ڪنهڪ احتجاجي مظاهرا ڪيا پيا، رپورٽن موجب آمريڪا ۾ ڪنهڪ 70 لک ماڻهن احتجاجي مظاهرن ۾ شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

آمريڪي ساموئنڊي جهاز "يو ايس ايس ٽريپولي" وڃ اوير پهچي ويو

ساموئنڊي جهاز ۽ آمريڪي سيلرز ۽ ميرين آمريڪي سينڊيڪ شماليءَ جي ڪميراري واري هڏ ٻهتا

ٽرانسپورٽ جهاز جنگي جهاز ساموئنڊي ۽ زميني حملا ڪرڻ جي صلاحيت ۽ مختلف ٻاڻ ٻڌ شامل

واشنڪٽن (اي پي پي) آمريڪي ساسونڊي جهاز ڊي 3500 سيلرز ۽ ميرين سان "يو ايس ايس ٽريپولي" وڃ اوير پهچي ويو آهي

سيلرز 9 ڏسو صفحو 2

نائب وزيراعظر اسحاق ڈار ۽ مصر جي پرڏيهي وزير ڈاڪٽر بدر عبدالعاطي جي ملاقات ۾ طرفين ڏاڍي تي ڳالهيون

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظر ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڈار ۽ مصر جي پرڏيهي وزير ڈاڪٽر بدر عبدالعاطي ۾ مصر جي

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: ايران صدر مقام جهڙن جو هڪ خوبصورت منظر

ڏاڙيو، ار رياب جي قتل ٿيل ٽن گهرپائين جو فيصلو اڄ ٻڌايو ويندو، سيڪيورٽي انتظام سخت

ايم پي اي سردار خان ڇانڊيو، برهان خان ڇانڊيو، مرتضيٰ ڇانڊيو سميت سيڪرٽري جوابدار نامزد

ڊسٽرڪٽ سيشن جج جي حڪمن تي ضلعي پوليس آفيس ۽ پيرز ۾ سيڪيورٽي پلان جاري ڪري ڇڏيو

ڪل 144 ڪاپي 5 ڪال وڌيڪ ماڻهون جي ڳڻ ٿيڻ تي ڏاڙيو اي ايم آئي جي ڏوهاري آفيسر 539 پوليس اهلڪار ۽ ايلپي اهلڪار مقرر

ڪال ڪوٺڻ جي فائنل جج فرسٽ ايڊيشنل سيشن جج ڪشور ڪمار ڪلهوري ۽ ايڊيشنل سيشن جج ٻه ڏينهن جي ريمانڊ تي جيل موڪليو هو

ڪال ڪوٺڻ جي فائنل جج فرسٽ ايڊيشنل سيشن جج ڪشور ڪمار ڪلهوري ۽ ايڊيشنل سيشن جج ٻه ڏينهن جي ريمانڊ تي جيل موڪليو هو

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

شاهر سلمان رنڌيف سينٽر مٿي ڀير پاران مختلف ماڻهن ۽ اماڻي ٻهر جاري

رياض (اي پي پي) شاهر سلمان رنڌيف سينٽر پاران مختلف ماڻهن ۽ اماڻي مهر تحت ضرورتمند خاندانن ۾ عام

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

ماڻ ۽ مهنڊنجي زال خيريت سان، مشروط ۽ پرسڪون ريمنڊيلا جو صدر

ڪراچي (اي پي پي) ريمنڊيلا جو آمريڪا ۾ جرأت هيٺ صدر ٽرمپ سان ڏاڍو ويجهو تعلق رهيو آهي ۽ هو ۽ سندس زال صحت

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

ڏاڙيو نواب سردار خان ڇانڊيو برهان خان ڇانڊيو ۽ ار رياب ڇانڊيو (فائيل فوٽو)

اماراٽ ۽ آبوظهي حملن جون رپورٽون ۽ تصويرون شيئر ڪندڙ 70 برطانوي شهري گرفتار

گرفتار ٿيلن ۾ سياح، يو اي اي ۽ ٻ رهنڊڙ برطانوي شهري ۽ هوائي عملو شامل آهن

ڪجهه ماڻهون کي ضمانت تي آزاد ڪيو ويو آهي، برطانيه ۾ پاسپورٽ ضبط ڪري ڇڏيا

ابوظهي (ر پ) ڪنيل عرب اسارات ۾ ڊرون ۽ سيٽلائيٽ حملن جي ڪري ڇڏيڻ جي خبرداري ۾ برطانوي شهري کي گرفتار ڪيو ويو آهي

گرفتار 70 برطانوي شهرين ۾ 40 کان وڌيڪ عمر جا ماڻهو آهن

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

ايران ايٽمي عذر بکيڙڻ معاهدي کان ڏهن دفعا ٽپي ٿو، ٽرمپ

ايران ۽ آمريڪا جي ايٽمي معاهدن کي نشانو بڻائي رهيا آهن ايم اي اي کي ٻاهرڪي ايجنسي ڪري سمجهڻ جي ضرورت آهي: عملدار

آمريڪا ۽ اسرائيل ايراني ايٽمي معاهدن کي نشانو بڻائي رهيا آهن ايم اي اي کي ٻاهرڪي ايجنسي ڪري سمجهڻ جي ضرورت آهي: عملدار

اسان جا ڪجهه انسپيڪٽر آمريڪا ۽ اسرائيل کي حساس معلومات منتقل ڪري رهيا آهن

تهران (ر پ) ايران ايٽمي عذر ضرورت ڪجهه چڏيو ۽ ايم اي اي کي ٻاهرڪي ايجنسي سمجهڻ جي ضرورت آهي: عملدار

سنجيدگي سان غور ضرورت ڪجهه چڏيو

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ جستر آڳواڻ نياز ڪالاچي ۽ آصف بلادي گرفتار ۽ آزاد

ٻنهي آڳواڻن کي پريس ڪانفرنس ڪرڻ کان اڳ پريس ڪلب ٻاهران گرفتار ڪيو ويو

ڪيترن ئي ڪلاڪن بعد کين شرط تي آزاد ڪيو ويو ته هو صحافين سان ڳالهائيندا

ڪراچي (ڪيپرز رپورٽ) جيئي سنڌ قومي محاذ آزاد پنير خان ڪريپ جي آڳواڻ ڪامريڊ نياز ڪالاچي ۽ جستر ۽ پيئر شامل هئا

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ عالمي ٻور ارض ڏينهن جي مرڪزي تي سائيڪل ريلي ۽ احتجاجي مظاهرو

فلسطين ليبنان ۽ ايران ملڪ ڀڄهڻي ڏار ڪنڊل ريلي ۽ سياسي سماجي ۽ ماحولي تنظيمن ڪئي

پاڪستان عوام فلسطيني پاڻ سان گڏ آهي، بيت المقدس جي آزاد ڪرائڻ تائين جدوجهد جاري رهندي: آڳواڻ

ڪراچي (ڪيپرز رپورٽ) ڪراچي ۾ عالمي پور ارض ڏينهن جي موقعي تي فلسطين

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ وڌندڙ لوڊشيڊنگ خلاف ڪراچي الیڪٽرڪ سپلائي ڪمپنيءَ جي دفتر اڳيان احتجاجي مظاهرو

مظاهرو ڪندڙن ڪمپنيءَ جي ايم ڊي ۽ سي ايو جا پتلا ساڙيا، ڪمپنيءَ جي ايم ڊي ۽ سي ايو کي برطرف ڪرڻ جو مطالبو ڪيو ويو

ڪراچي (ڪيپرز رپورٽ) ڪراچي الیڪٽرڪ سپلائي ڪمپنيءَ جي ايم ڊي ۽ سي ايو جي خلاف ڪراچي پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪندڙ ڪارڪنن جو هٿ ۾ پوسٽر کنيل هڪ ڪارڪن

بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 2

ٽر ۽ ڪاهو اسٽاڪ ۽ خيرآباد زمين جي زراعت کي هلي وڃڻ ڪري مقصوديو جوڙيو ويو

منصوبي تحت تحقيق، ٽيڪنالاجي جي منتقلي ۽ ڪميونٽي جي صلاحيت ۾ اضافو ڪيو ويندو: اختياريون

پنج سالن واري منصوبي تي عملدرآمد پي اي آر سي جي تحت پاڪستان ايريگيٽڊ اسٽيڊيٽو عمرڪوٽ ۾ ڪيو ويندو

جديد ٽيڪنالاجيز ڏريعي جديد سيڪائپ، جينوٽائپنگ ۽ ار ايف آءِ ڊي سسٽمز متعارف ڪرايا ويندا

ڊيڪ آفيسر ڊاڪٽر ڪاشف ڪلهوري ۽ ٻين ماهرن ٻڌايو ته ڪپهه جي پيداوار ۾ 1.28 ارب روپين جو نقصان ٿيو آهي

ماحوليات نظار جي انتظار جي هيٺ ڏيڻ لاءِ 1.28 ارب روپين جو منصوبو تيار ڪيو ويو آهي

ڊيڪ آفيسر ڊاڪٽر ڪاشف ڪلهوري ۽ ٻين ماهرن ٻڌايو ته ڪپهه جي پيداوار ۾ 1.28 ارب روپين جو نقصان ٿيو آهي

بقايا نمبر 48 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ميونسپل ڪمشنر ۽ ڊائريڪٽر جنرل ايس بي سي اي جي ٽرانسفر پوسٽنگ جو آرڊر ٻيهر جاري

ڪمشنر ۽

بقايا 1 — اتفاق

استقبال ڪيو سعودي پرڏيهي وزير اجلاس ۾ شرڪت لاءِ هڪ خاص جهاز ذريعي اسلام آباد ۾ نور خان ايئر بيس پهتو بعد ۾، پاڪستان، سعودي عرب، ترڪي ۽ مصر جي پرڏيهي وزيرن جي وچ ۾ هڪ اعليٰ سطحي مشاورتي اجلاس ٿيو هي اجلاس نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار جي دعوت تي منعقد ٿيو جنهن ۾ خطي ۾ بدلجندڙ صورتحال ۽ باهمي دلچسپي جي معاملن تي تفصيل سان بحث ڪيو ويو. اجلاس ۾ جنگ بندي ۽ وچ اوڀر ۾ امن سان لاڳاپيل اهم معاملن تي بحث ڪيو ويو ۽ مختلف تجويزن تي غور ڪيو ويو. ڏرين ڳالهين ذريعي تڪرارن کي حل ڪرڻ تي اتفاق ڪيو. ڳالهين جو پهريون دور ختم ٿي چڪو آهي ۽ ايندڙ دور جلد منعقد ٿيندو جنهن ۾ هر طرف کي پيش ڪيل تجويزن تي پيش رفت بابت آگاهه ڪيو ويندو ان کان اڳ، نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر اسحاق ڊار ترڪي جي پرڏيهي وزير هاڪان فيدان ۽ مصري پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعطي سان پرڏيهي آفيس ۾ الڳ الڳ ملاقاتون ڪيون ته جيئن خطي ۾ چڪتاڻ واري صورتحال ۽ باهمي دلچسپي جي معاملن تي بحث ڪري سگهجي. ترڪي جي پرڏيهي وزير هاڪان فيدان سان ملاقات دوران، اسحاق ڊار پاڪستان ۽ ترڪي جي وچ ۾ تاريخي، ڀائراڻي ۽ مضبوط لاڳاپن کي اجاگر ڪيو. اسحاق ڊار چيو ته ٻنهي ملڪن جا لاڳاپا گڏيل تاريخ، ثقافت ۽ باهمي احترام تي ٻڌل آهن. هن ٻطرفي لاڳاپن ۾ مثبت پيش رفت تي اطمينان جو اظهار ڪيو پاڪ-ترڪي پرڏيهي وزيرن مختلف شعبن ۾ تعاون کي وڌيڪ فروغ ڏيڻ جي پنهنجي عزم کي ورجايو. ٻنهي اڳواڻن ملاقات ۾ ٻطرفي لاڳاپن جي سڀني پهلوئن جو جائزو ورتو ۽ اسٽريٽجڪ ڀائيواري کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ جي امڪانن تي بحث ڪيو. علائقائي صورتحال تي بحث ڪندي، ٻنهي ڌرين ايران جي موجوده صورتحال سميت ٻين اهم اڳڀرائي تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي، ۽ خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ ڳالهين ۽ سفارتي رابطن جي اهميت تي زور ڏنو ملاقات ۾، ٻنهي ملڪن هڪ ٻئي جي بنيادي قومي مفادن لاءِ پنهنجي غير متزلزل حمايت کي ورجايو ۽ ويجهي رابطي کي برقرار رکڻ ۽ ٻه طرفي اسٽريٽجڪ ڀائيواري کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي اتفاق ڪيو جڏهن ته نائب وزيراعظم اسحاق ڊار مصري پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعطي کي پرڏيهي معاملن جي وزارت ۾ پهچڻ تي ڀليڪار ڪيو ٻنهي اڳواڻن ٻه طرفي لاڳاپن جي سڀني پهلوئن جو جامع جائزو ورتو انهن تازين اعليٰ سطحي تبادلن، خاص طور تي نومبر 2025 ۾ مصري پرڏيهي وزير جي پاڪستان جي دوري کان پوءِ مثبت ترقي تي اطمينان جو اظهار ڪيو انهن سڀني شعبن ۾ تعاون کي وڌيڪ فروغ ڏيڻ جي پنهنجي عزم کي ورجايو ٻنهي وزيرن ٻه طرفي واپار ۽ سيڙپڪاري کي وڌائڻ جي ضرورت تي زور ڏنو ان سلسلي ۾، انهن ٻه طرفي ميڪانيزم کي فعال ڪرڻ، گڏيل وزارتي ڪميشن جي قيام کي فروغ ڏيڻ ۽ ڪاروباري ادارن جي وچ ۾ رابطن کي فروغ ڏيڻ جي اهميت تي اتفاق ڪيو نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير صحت جي شعبي ۾ خاص طور تي هيپاٽائيٽس سي جي خلاف جنگ ۾ مصر جي مسلسل مدد جي تعريف ڪئي ۽ هن شعبي ۾ جاري تعاون جي آجيان ڪئي. ٻنهي ڌرين دفاع ۽ سيڪيورٽي جي شعبن ۾ تعاون ۾ مثبت پيش رفت تي اطمينان جو اظهار ڪيو انهن تربيتي تبادلن ۽ ٻين ادارتي طريقن ذريعي تعاون کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي اتفاق ڪيو. ٻنهي ڌرين علائقائي ۽ ٻين الاقوامي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي، خاص طور تي وچ اوڀر جي صورتحال تي. انهن رواداري، چڪتاڻ ۾ گهٽتائي ۽ تڪرار جي حل لاءِ ڳالهه ٻولهه ۽ سفارتڪاري جي اهميت تي زور ڏنو. نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير فلسطيني عوام لاءِ پاڪستان جي غير متزلزل حمايت کي ورجائيندي، غزه ۽ اولهه ڪناري ۾ اسرائيلي قابض فوجن پاران جاري جارحيت جي سخت مذمت ڪئي. هن غزه جي ماڻهن کي انساني مدد فراهم ڪرڻ ۾ مصر جي ڪردار جي تعريف ڪئي. ٻنهي ملڪن گڏيل قومن ۽ اسلامي تعاون جي تنظيم سميت گهڻ طرفي فورمن ۾ ويجهي تعاون جاري رکڻ تي اتفاق ڪيو اجلاس ۾ پاڪستان ۽ مصر جي وچ ۾ ويجهن ۽ ڀائراڻي لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ ۽ باهمي مفاد جي سڀني شعبن ۾ تعاون کي وڌائڻ جي گڏيل عزم جي تصديق ڪئي وئي. مصري پرڏيهي وزير جو دورو ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ تازين اعليٰ سطحي رابطن جو تسلسل آهي، جنهن ۾ 19 مارچ 2026 تي رياض ۾ ٿيل ملاقاتون به شامل آهن. اهو بدلجندڙ علائقائي صورتحال جي تناظر ۾ پاڪستان ۽ مصر جي وچ ۾ ويجهي هم آهنگي جو مظهر آهي.

بقايا 2 — ٽرٿلو

پاڙيندا آهن، جن ۾ چين، ترڪي، برازيل ۽ آفريڪا جا ڪيترائي ملڪ شامل آهن. پرڏيهي ميڊيا موجب وچ اوڀر ۾ وڌندڙ جاگرافيائي سياسي چڪتاڻ ۽ تيل جي عالمي اگهن ۾ لاهن چاڙهن کي ڏسندي پيوٽن حڪومت پنهنجو بفر اسٽاڪ محفوظ ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي، روس چاهي ٿو ته ان جو عوام ۽ صنعتون سستي تيل مان فائدو ڪڻي سگهن ۽ ملڪ اندر مهانگائي قابو ۾ رهي. واضح رهي ته روس دنيا ۾ سڀ کان وڌيڪ تيل پيدا ڪندڙ ملڪن ۾ شامل آهي، توڙي جو اها پابندي يوريشين اڪنامڪ يونين جي رڪن ۽ انهن ملڪن تي لاڳو نه ٿيندي، جن سان روس جا خاص معاهدا آهن پر خدشو آهي ته باقي دنيا لاءِ پيٽرول جا اگهه وڌي ويندا.

بقايا 3 — شهباز شريف

ملاقات ڪئي. نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار، قومي سلامتي جو صلاحڪار ليفٽيننٽ جنرل محمد عاصم ملڪ ۽ وزيراعظم جو خاص مددگار طارق فاطمي به ان موقعي تي موجود هئا. ملاقات خوشگوار ۽ دوستاڻي ماحول ۾ ٿي. وزيراعظم سعودي پرڏيهي وزير جو شاندار استقبال ڪندي خادم الحرمين الشريفين شاهه سلمان بن عبدالعزيز آل سعود لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو جڏهن ته ولي عهد ۽ وزيراعظم شهزاده محمد بن سلمان بن عبدالعزيز آل سعود لاءِ به نيڪ خواهشن جو پيغام ڏنو پاڪستان طرفان سعودي عرب سان مڪمل ۽ پختي يڪجهتي ۽ حمايت کي ورجائيندي وزيراعظم موجوده بحران دوران سعودي عرب طرفان اختيار ڪيل غير معمولي صبر کي ساراهيو ۽ خاطري ڪرائي ته پاڪستان هميشه سعودي عرب سان گڏ بيٺل هوندو. وزيراعظم هاڻوڪن ڏينهن ۾ ولي عهد سان پنهنجي ڳالهه ٻولهه جو حوالو ڏنو جنهن ۾ 12 مارچ تي جده ۾ ٿيل ملاقات به شامل آهي. هن پرڏيهي وزير کي موجوده بحران دوران پاڪستان جي سفارتي ڪوشش کان آگاهه ڪيو جنهن ۾ چڪتاڻ گهٽائڻ ۽ آمريڪا ۽ ايران کي ڳالهين جي ميز تي آڻڻ جون ڪوششون شامل آهن. مسلمان امت ۾ سعودي عرب جي قائدانه ڪردار تي زور ڀريندي وزيراعظم هن نازڪ وقت ۾ اسلامي ملڪن وچ ۾ اتحاد جي ضرورت کي اجاگر ڪيو. سعودي پرڏيهي وزير وزيراعظم جو ٿورو مڃيو ۽ ڪيس خطي جي صورتحال تي سعودي عرب جي موقف کان آگاهه ڪيو پاڪستان ۽ سعودي عرب خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ پنهنجون گڏيل ڪوششون ۽ ويجها رابطا جاري رکڻ تي اتفاق ڪيو

بقايا 4 — دورو ڪيو

امير مقام گلگت ۾ هاڻوڪن اڻوڻندڙ واقعن دوران باهه ڏئي ساڙيل گڏيل قومن جي آفيس ۽ ٻين متاثر ملڪيتن جو دورو ڪيو ان موقعي تي اسٽيشن ڪمانڊر وفاقي وزير کي بريفنگ ڏني ۽ هاڻوڪن واقعن دوران آفيس ۽ ٻين عمارتن کي پهتل نقصانن کان آگاهه ڪيو وفاقي وزير موقعي تي نقصانن جو جائزو ورتو ۽ لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته ادارن جي بحالي ۽ نقصانن جي ازالي لاءِ فوري قدم کنيا وڃن. آچر ڏينهن وزارت مان جاري بيان موجب وفاقي وزير انجنيئر امير مقام چيو ته گلگت بلتستان جي امن امان کي نقصان پهچائڻ وارن عنصرن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ويندي ۽ اهڙن عنصرن جي مڪمل نشاندهي ڪري کين سزا ڏياري ويندي. ان موقعي تي ڪشمير معاملن وارو سيڪريٽري ظفر حسن ۽ ايڊيشنل چيف سيڪريٽري گلگت بلتستان مشتاق احمد پڻ موجود هو.

بقايا 5 — برطانوي ميڊيا

ڪنٽرول حاصل ڪرڻ چاهي ٿو ته ان کي گهٽ ۾ گهٽ 10 لک فوجين جي ضرورت پوندي، جڏهن ته ڪجهه هزار يا محدود فوجي مقرري هن مقصد لاءِ ڪافي نه ثابت ٿيندي. رپورٽ موجب، مشهور دفاعي تجزيه نگار سام ڪيلي پنهنجي مضمون ۾ لکيو آهي ته ماضي جون جنگيون واضح ثبوت آهن ته ايران جهڙي وڏي ۽ طاقتور ملڪ ۾ محدود زميني ڪارروائيون نه رڳو غير حقيقي آهن پر خطرناڪ نتيجا به آڻي سگهن ٿيون. تجزيي ۾ چيو ويو آهي ته آمريڪي صدر ٽرمپ وچ اوڀر ۾ اضافي 10 هزار فوجي موڪلڻ تي غور ڪري رهيو آهي، ته جيئن اهي ايران خلاف ڪارروائين ۾ حصو وٺي سگهن. تقريبن 8 هزار آمريڪي فوجين سان گڏ جيڪي اڳ ۾ ئي موجود آهن. بهرحال، ماهرن جي مطابق، هي انگ ڪنهن به وڏي ڪاميابي لاءِ ڪافي ناهي. رپورٽ ۾ وڌيڪ چيو ويو آهي ته آمريڪا شروعاتي حملن ۾ ڪجهه اهم مقصد حاصل ڪري سگهي ٿو جهڙوڪ تيل جي تنصيب يا اهم بيٽن تي ڪنٽرول، پر بعد ۾ ان کي سخت مزاحمت، گوريلا جنگ ۽ جديد ڊرون حملن کي منهن ڏيڻو پئجي سگهي ٿو جيڪي جنگ کي ڊگهو ۽ وڌيڪ مهانگو بڻائيندا.

بقايا 6 — نڪري آيا

شرڪت ڪئي، جن ڊونلڊ ٽرمپ خلاف نعريبازي ڪندي جنگ روڪڻ جو مطالبو ڪيو. هوڏانهن ايران تي جنگ مڙهڻ خلاف اسرائيل جي مختلف شهرن ۾ به هيل تائين جا سڀ کان وڏا احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا آهن. رپورٽن موجب اٽلي، فرانس، اسپين، جرمني، نيدرلينڊز ۽ آسٽريليا ۾ به ٽرمپ انتظاميا خلاف احتجاج ڪندي جنگ روڪڻ جا مطالبا ڪيا ويا.

بقايا 7 — ملاقات

مان جاري بيان مطابق ٻنهي اڳواڻن پاڪستان ۽ ترڪيه وچ ۾ لاڳاپا مضبوط بڻائڻ جي عزم جو ورجاءُ ڪيو ۽ ايران سميت علائقائي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي. هنن امن ۽ استحڪام لاءِ ڳالهين، چڪتاڻ ۾ گهٽتائي، سفارتڪاري ۽ هم آهنگي جي ضرورت تي زور ڀريو.

بقايا 8 — ڳالهيون

طرفه لاڳاپن تي تعميري ڳالهيون ٿيون. گڏريل ڏينهن پرڏيهي وزارت مان جاري بيان مطابق ٻنهي اڳواڻن ٻه طرفه لاڳاپن کي وڌيڪ مستحڪم ڪرڻ، اقتصادي سهڪار وڌائڻ ۽ گڏيل دلچسپي جي علائقائي ۽ عالمي معاملن تي هم آهنگي پيدا ڪرڻ جي عزم جو ورجاءُ ڪيو

بقايا 9 — پهچي ويو

۽ ميرينز موجود آهن. پرڏيهي ميڊيا مطابق سينٽرل ڪمانڊ سوشل ميڊيا پليٽ فارم "ايڪس" تي پنهنجي پوسٽ ۾ لکيو ته يو ايس ايس ٽريپولي تي سوار آمريڪي سيلرز ۽ ميرينز آمريڪي سينٽرل ڪمانڊ جي ذميواري واري علائقي ۾ پهچي ويا آهن. سينٽ ڪام جي پوسٽ مطابق ساموونڊي جهاز تي اٽڪل 3500 سيلرز ۽ ميرينز کان علاوه ٽرانسپورٽ جهاز جنگي جهاز ساموونڊي ۽ زميني حملو ڪرڻ جي صلاحيت ۽ مختلف اثاثا شامل آهن. يو ايس ايس ٽريپولي جو هيڊ ڪوارٽر جاپان جي ساسيبو بيس ۾ آهي، ان جي ديگهه اٽڪل 850 فوٽ آهي ۽ ان جي وزني گنجائش 45000 ٽن تائين پهچي ٿي. بنيادي طور تي اهو ساموونڊي جهاز هڪ ننڍي جهاز بردار ساموونڊي جهاز وانگر آهي، اهو "ايف35" اسٽيلٿ جنگي جهازن، "ايم وي-22" اسپري ٽرانسپورٽ جهازن ۽ فوجين کي ساموونڊي ڪناري تائين پهچائڻ لاءِ مخصوص لينڊنگ ڪرافٽس کي کڻڻ جي صلاحيت رکي ٿو.

بقايا 10 — زخمي

جي 34 صوبن مان 13 متاثر ٿيا آهن، جن ۾ اڪثريت اولهه، وچ ۽ اتر اولهه علائقن جي آهي. اختيارين ٻڌايو ته شديد برساتن سبب 147 گهر مڪمل يا جزوي طور تباهه ٿيا، 80 ڪلو ميٽر روڊ وهي ويا، جڏهن ته زرعي زمين ۽ آبپاشي جي نهري نظام کي به نقصان پهتو.

بقايا 11 — زخمي

۽ 7 زخمي ٿيا. عالمي نيوز ايجنسي جي مطابق، عالمي صحت تنظيم جي ڊائريڪٽر جنرل وڌيڪ چيو ته اهي حملا ڏکڻ لبنان جي مختلف ڳوٺن ۾ ڪيا ويا جڏهن ايمرجنسي ٽيمون پنهنجا فرض ادا ڪري رهيون هيون. عالمي صحت تنظيم جي ڊائريڪٽر جنرل وڌيڪ چيو ته اهي حملا ڏکڻ لبنان ۾ صحت جي سهولتن کي سخت متاثر ڪري رهيا آهن. هاڻي تائين، 4 اسپتالون ۽ 50 کان وڌيڪ پرائمري صحت مرڪز بند ڪيا ويا آهن، ۽ ڪيترائي مرڪز نقصان جي ڪري محدود سطح تي ڪم ڪري رهيا آهن. لبناني وزارت صحت جي مطابق، رڳو مارچ ۾ 51 طبي ڪارڪن مارجي ويا ۽ 120 کان وڌيڪ زخمي ٿيا آهن.

بقايا 12 — فوت

ٿي ويو انڊس اسپتال جي ترجمان موجب متاثر شخص ۾ ڪتي جي چڪ هڻڻ کان لڳ ڀڳ هڪ مهينو پوءِ گذريل رات ريبيز جون علامتون پيدا ٿيون. مريض کي بخار، پريشاني ۽ پاڻي جي خوف جهڙين علامتن سان اسپتال آندو ويو ۽ سندس حالت مسلسل خراب ٿيندي رهي. ترجمان موجب اڌ رات کان پوءِ سندس حالت خراب ٿي وئي ۽ فوت ٿي ويو. شروعاتي رپورٽن موجب، شهري کي پاڳل ڪتو ڪاٽي ويو هو. ماهرن موجب ڪتي جي چڪ کان پوءِ فوري طور تي بروقت ۽ مڪمل علاج نه ٿيڻ سبب قيمتي جانيون ضايع ٿيون، ۽ ريبيز کان بچاءُ لاءِ فوري طور تي ويڪسينيشن تمام ضروري آهي. انڊس اسپتال ۾ ريبيز جي روڪٿام ۽ تربيتي مرڪز جي مئنيجر آفتاب گوهر عوام کي اپيل ڪئي آهي ته ڪتي جي چڪ جي واقعن کي نظرانداز نه ڪن ۽ فوري طور تي طبي امداد حاصل ڪن. اسپتال انتظاميا موجب جنوري کان وٺي، ڪتي جي چڪ جي لڳ ڀڳ 5,000 هزار متاثرين کي انڊس اسپتال آندو ويو آهي ۽ انهن کي بروقت علاج فراهم ڪيو ويو آهي، جڏهن ته 5 ماڻهن کي ريبيز جي علامتن سان آندو ويو آهي، جن ۾ موت به شامل آهي. ماهرن خبردار ڪيو آهي ته ريبيز هڪ جان ليوا بيماري آهي، جنهن کي صرف بروقت ويڪسينيشن ۽ مڪمل طبي علاج ذريعي روڪي سگهجي ٿو.

بقايا 13 — زخمي

ريلوي ٿاڻي جي حد سلطانا آباد جي علائقي هجرت ڪالوني ويجهو ماشاء الله هوٽل ريلوي ڦاٽڪ جي لڳ ريل گاڏي جي ٽڪر جي نتيجي ۾ 60 سالن جو محمد پنجل ولد انعام بخش فوت ٿي ويو آهي. شاهراهه فيصل تي ناٿا خان پل واقع ٽوٽل پمپ ويجهو 2 موٽرسائيڪلن جي وچ ۾ ٽڪر جي نتيجي ۾ هڪ نامعلوم شخص فوت ٿي ويو ۽ 2 ڄڻا زخمي ٿي پيا آهن. جن کي جناح اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. بلديا ٽائون جي علائقي يوسف ڳوٺ بس ٽرمينل جي ويجهو ٽرالر ۽ سوزڪي جي وچ ۾ ٽڪر جي نتيجي ۾ نامعلوم شخص فوت ٿي ويو آهي.

بقايا 14 — گرفتار

هڪ ڪارروائي دوران هڪ جوابدار کي

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

وچ اوڀر جي ڇڪتاڻ ۾ اسلام آباد جون سفارتي ڪوششون
صفحو 4

محمود شام
پاڪستان جي تياڪڙي ۽ آڏو ايندڙ چئلينج!
صفحو 4

امجد سيد
چاڻ جو قيد ۾ تصور جي پرواز..!
صفحو 4

راڄ ڪمار
استادن جي عزت ڪندڙ قومون ئي ترقي ڪن ٿيون!
صفحو 4

مورو سانحي جي قيدين جي آزادي لاءِ 15 ڏينهن ۾ پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو، ڌرڻو

مردن، عورتن، نياڻين، ٻارڙن، والدين، وڪيلن، سياسي سماجي علمي ادبي تنظيمن جي اڳواڻن، شهرين احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو

مورو ٻاءِ پاس تي آيل نوجوانن تي پوليس ۽ خانگي ماڻهن گوليون هڻي عرفان لغاري ۽ زاهد لغاري کي شهيد ڪري ڇڏيو، منور علي لغاري

ڳوٺ لغاري ٻجراڻي ۽ شهر مان 60 هارين پورهيتن مزدورن دڪاندارن استادن اهلڪارن شاگردن کي گرفتار ڪري دهشتگردي جا ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا

10 مهينن کان مورو سانحي جا اسير جيڪي بي ڏوهي آهن انهن کي حڪمران معذوري ڪري ويٺا آهن اسيرن جا ٻار تعليم کان محروم آهن

مورو (ن ع) مورو سانحي جي بيگناهه قيد ڪيل قيدين جي آزادي لاءِ ۽ شهيد نوجوانن جي خون سان انصاف ڪرڻ لاءِ 15 ڏينهن ۾ مورو پريس ڪلب آڏو وارثن مردن عورتن امڙين ڀينرن ٻارن نياڻين ٻارڙن ٻيرسن والدين وڪيلن سياسي سماجي علمي ادبي تنظيمن جي اڳواڻن ڪارڪنن شهرين ايڊووڪيٽ منور علي لغاري ايڊووڪيٽ سليم لغاري ايڊووڪيٽ گلزار عالماڻي ايس يو پي جي ياسين سومرو عوامي ورڪرز پارٽي جي امير علي شاهه محسن علي رستماڻي اسرار احمد پٺي نصير احمد ڪوڪر علي دوست رند نواز علي ڪلهوڙو وسيم سجاد لغاري توڪل جويو طلا اعوان مسمات ڪبران لغاري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو جن جي هٿن ۾ پنهنجن پيارن جو تصويرون هيون جيڪي چئي رهيا هئا ته اسين ڇا گهرون ٿا آزادي پنهنجن جي گهرون ٿا آزادي پيارن جي گهرون ٿا آزادي ظالمو جواب ڏيو ظلم جبر بربريت ڏاڍ جو جواب ڏيو جا نعرا هڻي رهيا هئا ان موقعي تي اڳواڻن چيو سنڌو درياءَ مان 6 ڪينال ڪڍڻ ۽ سنڌ جي زمينن جي والار خلاف احتجاج ۽ آواز اٿارڻ لاءِ مورو ٻاءِ پاس تي آيل نوجوانن تي پوليس ۽ خانگي ماڻهن گوليون هڻي عرفان لغاري ۽ زاهد لغاري کي شهيد ڪري ڇڏيو ٻن نوجوانن محسن لغاري ۽ دلبر لغاري کي گوليون هڻي معذور ڪيو ويو لاش پورڻ نه ڏنا ويا ڳوٺ لغاري ٻجراڻي ۽ شهر مورو مان 60 هارين پورهيتن مزدورن دڪاندارن استادن پوليس اهلڪارن شاگردن کي گرفتار ڪري دهشتگردي جا ڪوڙا ڪيس داخل ڪري انهن کي ڊسٽرڪٽ جيل نوشهروفيروز ۾ واڙي ڇڏيو ملاقاتون بند ٿيل آهن ڏهن مهينن کان ضمانتون ڪرڻ نه ڏنيون وڃن ڪيس ۾ نئا ملايا وڃن عدالتن کي ۾ روڪيو ويو آهي سنڌ حڪومت ڳوٺ لغاري ٻجراڻي ۽ شهر مورو جي غريب ماڻهن سان ظلم ڪري مورو ۾ 20 مئي تي رتو چاڻ ڪئي وڃي حڪمرانن جو اهو ڏينهن جبر بربريت ظلم جو تاريخ ۾ ڪارو ڏينهن لکجي ويو آهي 10 مهينن کان مورو سانحي جا اسير جيڪي بي ڏوهي آهن انهن کي حڪمرانن معذوري ڪري ويٺا آهن اسيرن جا ٻار تعليم کان محروم آهن بيمارين ۾ تڙپي رهيا آهن گهرن ۾ فاڪا ڪشي آهي هتي اقوام متحده ڏيهي توڙي پرڏيهي انساني حقن جي تنظيمن سنڌ دوست وڪيلن قومپرست اڳواڻن انسان دوست ماڻهن کي پرزور اپيل ڪئي آهي ته سنڌ حڪومت جي ظلم ڏاڍ بربريت جبر جو نوٽيس وٺن بيگناهه اسيرن جي آزادي لاءِ مظلوم ماڻهن جو ساٿ ڏين جيستائين اسان کي انصاف نه ملندو حڪمرانن جي ظلم خلاف احتجاج جاري رهندو

مورو مورو سانحي جي قيدين جي آزادي لاءِ 15 ڏينهن ۾ پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

ٽنڊوالهيار سردار خير محمد ڪوڪر سان فرخ تاجي ڪوڪر ملاقات ڪري رهيو آهي

سردار خير محمد ڪوڪر سان فرخ تاجي ڪوڪر جي ملاقات

پاڪستان جي سياسي صورتحال تي گفتگو، پاڪ فوج جي ساراهه

پاڪ فوج جي الاقوامي ڪردار سان ملڪ جو مورال ڏاڍو بلند ٿيو آهي، خير محمد ڪوڪر

دنيا جي هر ملڪ ۾ پاڪستاني کي احترام جي نگاهه سان ڏٺو وڃي، فرخ تاجي ڪوڪر ٽنڊوالهيار (ذ ر) پي پي اڳواڻ آل پاڪستان ڪوڪر برادري جي چيف سردار حاجي خير محمد ڪوڪر سان ٽنڊوالهيار جي ڪوڪر هائوس ۾ اسلام آباد جي نالي واري شخصيت فرخ تاجي ڪوڪر جي خصوصي ملاقات ٿي گذري ملاقات دوران پاڪستان جي موجوده سياسي صورتحال تي گفتگو ۾ ملڪ ۾ پاڪستان جي پاڪ فوج جي بهترين ڪارڪردگي کي پڻ ساراهيو ويو پاڪستان ۾ امن ڀائي چاري کي فروغ ڏيڻ ۽ محبت ۽ رواداري کي عام ڪرڻ لاءِ ڀرپور ڪوشش جاري رکڻ جي عزم ورجايو ان موقعي تي اڳواڻن چيو ته پاڪ فوج جون بين الاقوامي سطح تي ڪردار سان ملڪ جو مورال وڌيڪ بلند ٿيو آهي اسين پنهنجي پاڪ فوج تي فخر ڪريون ٿا اهو ڏينهن پري نه آهي وطن عزيز پاڪستان جي عظيم تر رياستن جي صف ۾ بيٺل هوندو دنيا جي هر ملڪ ۾ پاڪستاني قوم کي وڌيڪ احترام جي نگاهه سان ڏٺو ويندو ان تي آيل معزز مهمانن کي نوابزاده ذوالقرنين ڪوڪر، ڊاڪٽر حسين ڪوڪر، زين العابدين ڪوڪر، شڪور ڪنڀار ۽ ٽنڊوالهيار جي ڪوڪر برادري جي معزز ۽ ميزبانن طرفان آيل مهمانن جو شاندار آدرڀاءُ ڪري سنڌ جي سوکڙي اجرڪن سنڌي ٽوپي جا تحفا پيش ڪيا

2021 ۾ آئي بي اي ٽيسٽ پاس ڪندڙ اميدوارن کي آفر آرڊر نه مليا، حيدرآباد ۾ احتجاجي مظاهرو

بي ايس ٽي ۽ جي ايس ٽي ميل ۽ فيميل ٽيسٽ پاس 40 پلس ويٽنگ لسٽ اميدوارن جي 280 ڏينهن تي ٻڌل جدوجهد تي سنڌ حڪومت ڪو به ڌيان نه ڏنو

عورت ۽ مرد اميدوارن آفر آرڊر نه ملڻ خلاف پريس ڪلب سامهون ڊاڪٽر عارف ڪلهوڙي جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو

سنڌ اسيمبلي ۾ اسان جي حق ۾ قائم ڪيل ڪميٽي بابت سنڌ حڪومت جو ڪو به ذميوار نمائندو سنجيدگي سان ڳالهائڻ لاءِ اڳتي ناهي آيو، اميدوار

سنڌ سرڪار عيد جي ڏينهن ڪئمپ پٽرائي احتجاج ختم ڪرايو، تشدد ۽ گرفتارين باوجود اسان جو حوصلو ٽٽڻ بدران وڌيڪ مضبوط ٿيو آهي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) سال 2021 آئي بي اي ٽيسٽ پاس 40 پلس ويٽنگ لسٽ بي ايس ٽي ۽ جي ايس ٽي ميل ۽ فيميل ٽيچر اميدوارن جي 280 ڏينهن تي ٻڌل جدوجهد تي سنڌ حڪومت ڪو به ڌيان نه ڏنو آهي جنهن سبب ڪالهه ماستري جي عورت ۽ مرد اميدوارن آفر آرڊر نه ملڻ خلاف حيدرآباد پريس ڪلب سامهون ڊاڪٽر عارف ڪلهوڙي، ظهير لغاري، فهد شيخ، سميت ذاڪر علي، سونيا ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو. ان موقعي تي هنن چيو ته پنهنجو حق وٺڻ جي اميد ۾ پنهنجو وقت، سڪون ۽ زندگيون قربان ڪري ويٺا آهيون پر افسوس ته هڪ مهينو گذرڻ باوجود سنڌ اسيمبلي ۾ اسان جي حق ۾ قائم ڪيل ڪميٽي بابت سنڌ حڪومت جو ڪو به ذميوار نمائندو سنجيدگي سان ڳالهائڻ لاءِ اڳتي ناهي آيو. هنن چيو ته ڪراچي پريس ڪلب سامهون اسان جي احتجاجي ڪئمپ ۾ سنڌ سرڪار عيد جي ڏينهن زبردستي پٽرائي احتجاج ختم ڪرايو تشدد ۽ گرفتارين باوجود اسان جو حوصلو ٽٽڻ بدران وڌيڪ مضبوط ٿيو آهي. هنن چيو ته اسان پنهنجي حق خاطر جنگ وڙهي رهيا آهيون ۽ ايندڙ وقت ۾ به وڙهنداسين پر پنهنجي جائز حق تان ڪنهن به صورت ۾ هٽ نه ڪنداسين. هنن چيو ته ظلم جي حد اها آهي ته سنڌ جا وزير پنهنجا ماڻهو ڀرتي ڪرائڻ لاءِ هاڻ ايريا جي آڙ ۾ 30 سيڪڙو مارڪون ڪندڙ اميدوارن کي ڀرتي ڪرائي ڇڏيو جڏهن ته 40 پلس مارڪون ڪندڙ تعليم يافته اهل نوجوان نوڪرين لاءِ احتجاج تي مجبور آهن. هنن چيو ته هاڻ وڌيڪ دير برداشت نه ڪئي ويندي، فوري نوٽيفڪيشن جاري ڪري سڀني ويٽنگ اميدوارن کي سندن حق ڏنو وڃي، ٻي صورت ۾ سڄي سنڌ جي هر ضلعي ۾ اينٽي ڪرپشن آفيسن ۾ پنهنجي ڪيس جون درخواستون ثبوتن سميت جمع ڪرايون وينديون ۽ اينٽي ڪرپشن آفيسن اڳيان پرامن احتجاج ۽ ڪئمپ لڳايا ويندا، جنهن جي مڪمل ذميواري سنڌ حڪومت تي هوندي

حيدرآباد آءِ بي اي پاس اميدوار آفر آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

راڌڻ ريلوي اسٽيشن تي بند پيل ٽرينن جي بحالي لاءِ احتجاجي مظاهرو

راڌڻ (ن ع) راڌڻ ريلوي اسٽيشن پليٽ فارم تي سماجي ڪارڪن صحافي حسين بخش بروهي شوڪت جانوري سجاد جوکيو جي اڳواڻي ۾ ڪوٽڙي سيوهڻ دادو راڌڻ لاڙڪاڻو حبيب ڪوٽ ريلوي سيڪشن (ايم ايل-2) تي بند پيل ٽرينن جي بحالي لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

ٽنڊو محمد خان ۾ ميڊيڪل اسٽور تان ڦرمزاحمت تي 2 ڄڻا زخمي

ايوبيه بس اسٽاپ ڀرسان ميڊيڪل اسٽور تان 50 هزار، موبائيل فون ڦر

اسٽور مالڪ شاهزيب ڪوسو ۽ منصور ڪوسو چاقو ۽ هٿيارن جا بٽ لڳڻ سبب زخمي

ٽنڊو محمد خان (ذ ر) ٽنڊو محمد خان جي ايوبيه بس اسٽاپ ڀرسان قائم ميڊيڪل اسٽور تان هٿيارٻندن هٿيارن جي زور تي 50 هزار روڪ رقم، هڪ سوني چين، موبائيل فون ڦر ڪئي جنهن جي مزاحمت تي ميڊيڪل اسٽور جو مالڪ 30 سالا نوجوان شاهزيب ڪوسو ۽ 15 سالا منصور ڪوسو چاقو ۽ هٿيارن جا بٽ لڳڻ سبب زخمي ٿي پيا، زخمين کي ٽنڊو محمد خان جي سرڪاري اسپتال پهچايو ويو، جتان فوري طبي امداد ڪانپوءِ کين حيدرآباد ريفر ڪيو ويو، زخمي ميڊيڪل اسٽور جي مالڪ شاهزيب ڪوسو ٻڌايو ته شهر جا اوباش نوجوان صمد سمون، حبيب شاهه، زين خاصخيلي ۽ 5 نامعلوم هٿيارٻندن ميڊيڪل اسٽور تي چڙهائي ڪري 50 هزار روپيه روڪ رقم، گچي ۾ پاتل هڪ سوني چين، موبائيل فون ڦر ڪئي مزاحمت تي اسان مٿان چاقو ۽ هٿيارن جا بٽ هڻي زخمي ڪيو ويو آهي، اسان سان انصاف ڪيو وڃي ۽ ڦر ٿيل روڪ رقم ۽ سامان واپس ڪرائي حملي آورن خلاف قانوني ڪاروائي ڪئي وڃي

ٽنڊومحمدخان ڦرجي مزاحمت دوران زخمي ٿيل اسپتال ۾ داخل آهن

جسقم تعلقو ڪپرو طرفان امن امان جي بحالي لاءِ پيادل امن مارچ

گرهوڙ شريف کان ڪاهي شهر تائين 10 ڪلو ميٽر پيادل امن مارچ ڪيو ويو

انتظاميه هٿ وٺي منشيات ۽ قبيلائي تڪرارن ۾ واڌارو ڪرائي رهي آهي، اڪبر مري

پڳورو (ن ع) جسقم تعلقو ڪپرو طرفان امن امان جي بحالي لاءِ پڳورو لڳ گرهوڙ شريف کان ڪاهي شهر تائين 10 ڪلو ميٽر پيادل امن مارچ ڪيو ويو جنهن ۾ جسقم مرڪزي جنرل سيڪريٽري محمد رمضان خاصخيلي مرڪزي پريس سيڪريٽري آزاد ڪنڀر سميت ضلعي اڳواڻن شوڪت ٻرڙي، جسقم شهيد بشيرخان قريشي جي ضلعي صدر اڪبر مري ۽ غلام رسول شر غني ڪنڀر الهداد مري ۽ تعلقي اڳواڻن رحمان شر معشوق ڪنڀر بهادر ڪنڀر سميت قومي ڪارڪنن ۽ باشعور ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي، امن مارچ دوران اڳواڻن علائقي ۾ وڌندڙ بدامني منشيات ۽ قبائلي جهيڙن خلاف سخت احتجاج ڪندي چيو ته ڪاهي ۽ گرهوڙ شريف جهڙن پرامن علائقن ۾ انتظاميه پاران هٿ وٺي منشيات ۽ قبيلائي تڪرارن ۾ واڌارو ڪرائي رهي آهي جنهن ۾ سڌي يا اڻ سڌي ريت هتان جا بااثر سياسي ماڻهون آهن جيڪي حڪومت ڌر جو حصو بڻيل آهن هنن مطالبو ڪيو ته علائقي مان منشيات جو خاتمو ڪيو وڃي، قبائلي تڪرارن کي ختم ڪرائي امن قائم ڪيو وڃي ۽ عوام کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي، اڳواڻن چيو ته جيڪڏهن بدامني ۽ منشيات خلاف سنجيده قدم نه کنيا ويا ته جدوجهد کي وڌيڪ تيز ڪيو ويندو، امن مارچ ۾ شرڪت ڪندڙن امن سلامتي ۽ سماجي سڪون جي حق ۾ نعرا هنيا ۽ علائقي ۾ امن جي بحالي جو پيغام ڏنو

پڳورو جسقم تعلقو ڪپرو طرفان امن امان جي بحالي لاءِ پيادل امن مارچ بعد هنيل ڌرڻي جو ڏيک

مسو ڀرڳڙي شهر ۾ پيئڻ جي صاف پاڻي جي فراهمي نه هجڻ سبب رهواسي سخت تڪليفن ۾ مبتلا

1985ع ۾ ٺهيل واٽر سپلائي اسڪيم مڪمل طور ناڪاره بڻيل، 40 سال گذرڻ باوجود به اسڪيم هڪ ڏينهن لاءِ به فعال نه ٿي سگهي

شهرين کي مجبور ٿي جر (زميني) آلوده پاڻي استعمال ڪرڻو پئجي رهيو آهي، جنهن سبب خطرناڪ بيمارين تيزي سان پکڙجي رهيون آهن، ذريعا

شهر ۾ لڳايل پاڻي صاف ڪرڻ وارو پيوريفڪيشن پلانٽ ۽ آر او پلانٽ پڻ ڪيترن سالن کان خراب پيل آهن، شهري

نوٽيس وٺي شهر ۾ صاف پاڻي جي فراهمي کي يقيني بڻايو وڃي ۽ خراب واٽر سپلائي ۽ فلٽريشن منصوبن کي جلد بحال ڪيو وڃي

مسو ڀرڳڙي (ن ع) مسو ڀرڳڙي شهر ۾ پيئڻ جي صاف پاڻي جي فراهمي نه هجڻ سبب رهواسي سخت تڪليفن کي منهن ڏئي رهيا آهن شهرين کي مجبور ٿي جر (زميني) آلوده پاڻي استعمال ڪرڻو پئجي رهيو آهي جنهن سبب خطرناڪ بيماريون تيزي سان پکڙجي رهيون آهن مقامي ذريعن موجب شهر ۾ هيپاٽائيٽس بي ۽ سي جا ڪيس وڌي رهيا آهن جڏهن ته ڪيترن ئي ماڻهن ۾ جگر جي بيمارين سبب پيٽ ۾ پاڻي ڀرجي وڃڻ جهڙا سنگين مسئلا سامهون اچي رهيا آهن جيڪي صحت عامه لاءِ انتهائي ڳڻتي جوڳي صورتحال آهي شهر جي پاڻي فراهمي لاءِ 1985ع ۾ ٺهيل واٽر سپلائي اسڪيم مڪمل طور ناڪاره بڻيل آهي حيرت انگيز ڳالهه اها آهي ته لڳ ڀڳ 40 سال گذرڻ باوجود به هي اسڪيم هڪ ڏينهن لاءِ به فعال نه ٿي سگهي آهي ان سان گڏ شهر ۾ لڳايل پاڻي صاف ڪرڻ وارو پيوريفڪيشن پلانٽ ۽ آر او پلانٽ پڻ ڪيترن سالن کان خراب پيل آهن جنهن سبب صاف پاڻي جي فراهمي مڪمل طور بند آهي ان صورتحال ۾ رهواسي مجبور ٿي پري پري علائقن مان ملهه پاڻي حاصل ڪرڻ لاءِ سفر ڪن ٿا جيڪو نه صرف وقتائتو ۽ مالي بار پڻ بڻجي رهيو آهي متاثر شهرين حڪومت، چونڊيل نمائندن ۽ ضلعي انتظاميه حيدرآباد کان پرزور مطالبو ڪيو آهي ته معاملي جو فوري نوٽيس وٺي شهر ۾ صاف پاڻي جي فراهمي کي يقيني بڻايو وڃي ۽ خراب واٽر سپلائي ۽ فلٽريشن منصوبن کي جلد بحال ڪيو وڃي رهواسين خبردار ڪيو آهي ته جيڪڏهن مسئلو حل نه ڪيو ويو ته هو احتجاج جو دائرو وڌائڻ تي مجبور ٿيندا

مسو ڀرڳڙي پاڻي صاف ڪرڻ وارو پيوريفڪيشن پلانٽ ۽ آر او پلانٽ خراب پيل نظر اچي ٿي

قاضي احمد ٻاءِ پاس تي تيز رفتار ٽرالر معصوم ٻار کي چيڀاٽي ڇڏيو

روڊ ڪراس ڪندڙ 10 سالا محسن علي ولد معشوق مهر فوت ٿي ويو

ٽرالر کي تحويل ۾ ورتو آهي، ڊرائيور جاءِ موقعي تان فرار ٿي ويو، پوليس

قاضي احمد (ن ع) قاضي احمد ٻاءِ پاس تي تيز رفتار ٽرالر روڊ ڪراس ڪندڙ 10 ورهين جي معصوم ٻار کي چيڀاٽي ڇڏيو، اطلاع قاضي احمد پوليس ۽ علائقي واسين جاءِ موقعي تي پهچي فوتي ٻارڙي جو لاش ايڌي ايمبولينس ذريعي قاضي احمد اسپتال منتقل ڪيو فوتي ٻارڙي جي سڃاڻپ 10 سالا محسن علي ولد معشوق مهر نبي بخش ڪالوني جو رهواسي ٻڌايو پيو وڃي اڳ ۾ اطلاع تي وارثن ۾ روڄ راڙو مچي ويو ٻئي پاسي پوليس موجب ٽرالر کي تحويل ۾ ورتو آهي جڏهن ته ڊرائيور جاءِ موقعي تان فرار ٿي ويو

ٽنڊو آباد ڀرسان موٽر سائيڪل سوار ٽرڪ هيٺيان اچي چيڀاٽجي فوت

ٽنڊو آباد (ن ع) ٽنڊو آباد ڀرسان پنهنڙ ڪالوني وٽ تيز رفتار موٽر سائيڪل ۽ چنگچي رڪشا ۾ آمهون سامهون ٽڪر ٿيڻ سبب افسوسناڪ حادثو پيش آيو جنهن جي نتيجي ۾ موٽر سائيڪل سوار ڪري پيو ۽ مٿان گذرندڙ ٽرڪ هيٺ اچي چيڀاٽجي موقعي تي فوت ٿي ويو حادثي ۾ فوت ٿيندڙ نوجوان جي سڃاڻپ 26 سالا محمد ريحان ولد عبدالرزاق عباسي طور ٿي آهي جنهن جو تعلق سانگهڙ شهر سان ٻڌايو پيو وڃي اطلاع ملڻ تي پيراڻي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش تحويل ۾ وٺي تعلقا اسپتال ٽنڊوآدم منتقل ڪري ڇڏيو. پوليس موجب موٽر سائيڪل ۽ چنگچي جي ٽڪر بعد نوجوان ٽرڪ هيٺ اچي فوت ٿيو پوليس وڌيڪ ٻڌايو ته حادثي ۾ ملوث ٽرڪ جي ڊرائيور کي گرفتار ڪري لاڪ اپ ڪيو ويو آهي جڏهن ته واقعي بابت وڌيڪ جاچ جاري آهي هوڏانهن فوتي نوجوان جو لاش گهر پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو ۽ علائقي ۾ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي

ڄامشورو جي صحافين کي پوتار پاران ڌمڪائڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

سڪرنڊ ۾ صحافين قاضي سرفراز ميمڻ چوڪ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو

ڌمڪيون ڏيندڙن کي لغام نه ڏنو ويو ته احتجاج جي دائري کي وڌايو ويندو، اڳواڻ

سڪرنڊ (س ر) ڄامشورو جي ٻن صحافين ڏٽي بخش باريجو ۽ عظيم باريجو کي مقامي پوتار پاران ڌمڪائڻ خلاف ميڊيا سينٽر جي صدر قربان عمراڻي جي اڳواڻي ۾ قاضي سرفراز ميمڻ چوڪ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو جنهن ۾ صحافين ڪانسلر مختلف مڪتب فڪر جي شخصيتن پڻ شرڪت ڪئي ان موقعي تي سڪرنڊ پريس ڪلب جي اڳوڻي صدر مير محمد ڪيريو، شهري اتحاد جي صدر سانول ڪيريو، ايس ٽي پي جي راشد ملاح، شهري اتحاد جي سرپرست نياز لاشاري ۽ ايس يو پي جي ايوب ڪوسو الڳ الڳ ڳالهائيندي چيو ته رياستون جڏهن ناڪام ٿينديون آهن يا پنهنجون ذميواريون نڀائي نه سگهنديون آهن تڏهن پوتار سردار ۽ وڏيرا پنهنجون من مستيون ڪندا آهن پر اسين کين ٻڌائڻ ٿا چاهيون ته صحافين هميشه حق سچ لکيو آهي جنهن تي هنن شهادتون به قبول ڪيون آهن پر حق جو ساٿ نه ڇڏيو آهي ان ڪري اسين انهن سردارن ۽ حڪومتي نمائندن کي چتاءُ ٿا ڏيون ته جيڪڏهن ڌمڪيون ڏيندڙن کي لغام نه ڏنو ويو ته احتجاج جي دائري کي وڌايو ويندو مظاهري ۾ سڪرنڊ پريس ڪلب جو جنرل سيڪريٽري غلام نبي ملاح، غلام قادر چانڊيو، نياز چانڊيو، شبير راجپوت، امجد خانزاده، مجيد عباسي، نويد سومرو، جاويد سومرو، حيدر خانزاده سميت ڪئي شخصيتون شريڪ هيون

سڪرنڊ ڄامشورو جي صحافين کي پوتار پاران ڌمڪائڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

ماتلي پوليس ايس يو پي اڳواڻ ارسلان خاصخيلي کي ٽن ماڻهن سميت گرفتار ڪري ورتو

ماتلي (ن ع) ماتلي پوليس ايس يو پي تعلقي ماتلي جي سرگرم اڳواڻ ارسلان خاصخيلي سندس ڀاءُ شان چاچي نثار خاصخيلي سميت چئن ڄڻن کي گرفتار ڪري مٿن منشيات رکڻ ۽ سرڪاري ڪم ۾ رنڊڪ وجهڻ جا به الڳ الڳ ڪيس داخل ڪري ورتا آهن ان حوالي سان ماتلي پوليس دعوي ڪئي آهي ته ماتلي ٽنڊو محمد خان روڊ تي معمول جي چيڪنگ دوران ڊاٽسن گاڏي مان شراب جون 24 بوتلون هٿ ڪري جوابدارن کي گرفتار ڪيو ته جوابدارن مزاحمت ڪئي ۽ پوليس تي حملو ڪيو جنهن بعد کين گرفتار ڪري مٿن به الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن هوڏانهن گرفتار ٿيلن جي وارثن جو چوڻ آهي ته ارسلان خاصخيلي ۽ سندس پائرن کي پوليس ذاتي دشمني جي تحت گرفتار ڪري مٿن شراب رکڻ ۽ ڏيوٽي اٽڪاءَ جو ڪوڙو ڪيس داخل ڪيو آهي هوڏانهن ارسلان خاصخيلي ۽ سندس پائرن جي گرفتاري خلاف ايس يو پي ڪارڪن پاران ڪارڻ جو اظهار ڪندي احتجاجي تحريڪ ڪو چتاءُ ڏنو ويو آهي

بوزدار وڍا ۾ جونيئر مخدوم امين فهيم جي پهرئين سالگرهه تقريب

ڳوٺ دوست محمد سوڍڙو ۾ پهرئين سالگرهه جي تقريب منعقد ڪئي وئي

خليفي فقير ذوالفقار علي سوڍڙو ۽ ٻين ڪاتين، صوفياڻي ڪلامن جي محفل

بوزدار وڍا (ن ع) بوزدار وڍا ڀرسان ڳوٺ دوست محمد سوڍڙو ۾ سروري جماعت جي خليفو فقير ذوالفقار علي سوڍڙو جي رهائش گاهه تي سروري جماعت جي روحاني پيشوا مخدوم جميل الزمان جي پوٽي ۽ درگاهه جي ولي عهد صوبائي وزير خوراڪ مخدوم محبوب الزمان جي پٽ جونيئر مخدوم محمد امين فهيم عرف سرڪار علي سائين جي پهرئين سالگرهه جي هڪ رنگا رنگي پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي سالگرهه جي تقريب ۾ سروري جماعت جي مريدن شهرين سياسي سماجي اڳواڻن علائقي واسين صحافين شاعرن اديبن ڳوٺاڻن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي جونيئر مخدوم محمد امين فهيم جي سالگرهه جو ڪيڪ سروري جماعت جي خليفي فقير ذوالفقار علي سوڍڙو ڊاڪٽر غلام اڪبر سوڍڙو سروري جماعت جي اڳواڻ ۽ يوسي ٽلي ائٽ صبغ رند جي چيئرمين پيار علي سوڍڙو استاد شير محمد ابوبڪر سيٺ سومر دڙڪائي استاد علي اصغر بوزدار استاد نورالدين مهر سروري جماعت جي اڳواڻ استاد علي گل سوڍڙو وڏيرو محرم علي سوڍڙو استاد ممتاز حسين ملاح وڏيرو عبدالستار سيال رٽائرڊ هيڊ ماسٽر لطيف ڏنو بوزدار منشي گل حسن سوڍڙو حاتم علي سوڍڙو ڪامريڊ مظهر سوڍڙو ۽ ٻين ڪاٽيو ۽ خوشي ۾ صوفياڻي ڪلامن جي محفل پڻ ٿي جنهن ۾ فنڪار اختيار چاڪراڻي پاران مخدوم طالب المولي ۽ مخدوم امين فهيم جي شاعر ڪلام ڳائي خوب داد حاصل ڪيو ۽ مٿس نوٽن جي ورڪا ڪئي وئي ۽ سروري جماعت جي مريدن پاران خوشي ۾ جهمريون هنيون

بوزدار وڍا بوزدار وڍا ۾ جونيئر مخدوم امين فهيم جي پهرئين سالگرهه جو ڪيڪ ڪاٽيو پيو وڃي

ڏگهڙي شهر ۾ بدامني، مختلف واقعن ۾ هڪ ڄڻو زخمي

ڏگهڙي (ن ع) شهر جي مين بازار ۾ هڪ ئي رات دوران چوري جون ٻه وارداتون پيش آيون. نامعلوم چور شاهي بازار جي پوسٽ آفيس واري گهٽي ۾ واقع دڪانن جا تالا ٽوڙي نقد رقم ۽ قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا. متاثر دڪاندار راڻا احسان راجپوت موجب چور سندس دڪان مان 35 هزار رپيا نقد، بيٽري ۽ ٻيو سامان چوري ڪري ويا، جڏهن ته زاهد ساجد جي دڪان ٻاهران رکيل شوڪيس جا تالا به ٽوڙيا ويا، پر سامان محفوظ رهيو. چور تالا ڀڃڻ سان گڏ ڪئي ويا. دڪاندارن جو چوڻ آهي ته وارادات واري هنڌ تان شراب جون بوتلون ۽ ڦيلهيون پڻ مليون آهن. ٻئي طرف ياسين برهماڻي جي برف ديو ڀرسان تختي ساز بڌل بڪرو نامعلوم موٽر سائيڪل سوار چور کڻي فرار ٿي ويا. هوڏانهن ڏگهڙي جي موبائيل مارڪيٽ ۾ صفائي جي معاملي تي ٻن دڪاندارن وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ پوڙهو ولد ميگهو سخت زخمي ٿي پيو. زخمي کي فوري طور تعلقه اسپتال ڏگهڙي منتقل ڪيو ويو. اطلاع ملڻ تي ڏگهڙي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي حسين گجر کي حراست ۾ وٺي ڇڏيو

ڪڪڙ شهر ۾ ترقياتي ڪمن ۽ سهولتن ۾ نظرانداز ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

شهر کي نظرانداز ڪري بنيادي سهولتن کان محروم رکيو ويو آهي، ارباب سومرو

عرفان لغاري ٻه ڀيرا ووٽ وٺڻ لاءِ آيو، ان کانپوءِ شهرين کي نظر نه آيو آهي

ڪڪڙ (ن ع) ڪڪڙ شهر ۾ ڪيترن سالن کان ترقياتي ڪم ۽ بنيادي سهولتن ۾ نظرانداز ڪرڻ خلاف شهرين احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي شهرين ارباب علي سومرو برڪت علي جويو احسان مري، نديم، نثار احمد ممتاز علي ۽ ٻين احتجاج ڪندي چيو آهي ته ڪڪڙ شهر کي ڪيترن سالن کان نظرانداز ڪري بنيادي سهولتن کان محروم رکيو ويو آهي شهر جا 4 اهم بنيادي مسئلا سالن کان حل نه ٿي سگهيا آهن جيڪي جيئن جو تيئن رهيل آهن حل ڪرڻ لاءِ ڪير به تيار ناهي جڏهن ته چونڊيل نمائندا اليڪشن کانپوءِ شهرين کي نظر ڪري شهر جي مسئلن طرف ڌيان به نه ٿا هڻن وڌيڪ چيو ته لاڳيتو 7 سال ايم اين اي رهندڙ عرفان ظفر لغاري ٻه ڀيرا ووٽ وٺڻ لاءِ شهرين وٽ آيو ان کانپوءِ شهرين کي نظر نه آيو آهي ۽ نه وري ترقياتي ڪم ڪرائي رهيو آهي چونڊيل نمائندن شهر کي مڪمل نظرانداز ڪري ڇڏيو آهي جنهن سبب شهر وڌيڪ مسئلن جي ور چڙهي ويو آهي هنن چيو ته ڪڪڙ قديمي شهر آهي ۽ پراڻي دور ۾ تعلقو رهي چڪو آهي جيڪو هن وقت يونين ڪائونسل سطح تائين محدود ٿي رهجي ويو آهي جڏهن ته هيٺئر شهر جي آبادي 50 هزار کان وڌيڪ آهي شهر جي پراڻي حيثيت آبادي کي نظر ۾ رکي شهر جو پراڻو تعلقو وارو درجو بحال ڪرايو وڃي هنن وڌيڪ چيو ته ڪڪڙ شهر ۾ صحت جي ڪا به سهولت ميسر ناهي شهر ۾ لوڪل ڊسپينسري 50 سال پراڻي تعمير ٿيل آهي 50 سال گذرڻ کانپوءِ اسپتال اپگريڊ ناهي ڪئي وئي جنهن سبب ڊسپينسري ۾ علاج جون ڪي به سهولتون موجود نه آهن ۽ نه وري اسپتال ۾ ايمرجنسي وارڊ آهي جنهن ڪري شهر کي آر سي ايڇ اسپتال ڏني وڃي جنهن ۾ علاج جون مڪمل سهولتون موجود هجن ان دوران هنن چيو ته شهر جو ڊرينيج سسٽم زبون ۽ ناڪارا بڻجي ويو آهي جنهن سبب نالين جو گندو پاڻي گهٽين ۾ اٿلي پوي ٿو جنهن سبب شهر ۾ گندگي جي آزار وڌي ويو آهي شهر جي ملاح پاڙي، سيد پاڙي ۽ نوڏاڻي ملاح پاڙي ۽ ٻين ڪيترن پاڙن ۾ گندگي ڦهلجڻ سان مڇرن جو آزار وڌي ويو آهي جنهن سبب ننڍا ٻار توڙي وڏا ماڻهون مختلف بيمارين ۾ مبتلا ٿي ويا آهن هنن وڌيڪ چيو ته تعميراتي ڪم جي انڪوائري ڪرائي بند پيل اسڪول ڪولي فرنيچر، فيميل ٽيچر ۽ ٻيو عملو مقرر ڪري جلد ڪلاس شروع ڪيا وڃن ۽ گرلس مڊل اسڪول کي اپگريڊ ڪري گرلس هاءِ بڻايو وڃي

سڪرنڊ انڊس سوشل فورم پاران سماج سڌارڪ آفتاب ڪيريو سان سرهڻي سانجهه ملهائي پئي وڃي

عوام جي ترقياتي ڪمن ذريعي خدمت ڪري رهيا آهيون، جام شبير علي

پ پ خلاف سنڌ ۾ سياسي هلچل هلائيندڙ کي عوام ڪڏهن به موٽ نه ڏني آهي

عوامي طاقت سان ملڪ جو ايندڙ وزير اعظم بلاول ڀٽو زرداري کي ڪرائينداسين

سنجهورو (ذ ر) پ پ عوامي خدمت جو نالو آهي تڪ جي عوام جي ترقياتي ڪمن ذريعي خدمت ڪري رهيا آهيون اهڙو اظهار پ پ ايم پي اي جام شبير علي رڪن ٻرڙا جعفر لغاري ۾ پارٽي اڳواڻن سان سندن عزيزن جي وفات تي تعزيتون ڪرڻ دوران ڳالهائيندي ڪيو جام شبير علي چيو ته پ پ هڪ عوامي سمنڊ آهي ۽ پ پ خلاف سنڌ ۾ هلائيندڙ سياسي هلچل وارن کي سنڌ جي عوام ڪڏهن به سياسي طور تي ڪا به موٽ نه ڏني آهي ۽ سنڌ جو عوام چيئرمين بلاول ڀٽو ۽ صدر آصف علي زرداري جي قيادت ۾ جيئي ڀٽو جي نعري هيٺ پ پ سان گڏ آهي ۽ عوامي طاقت سان ملڪ جو ايندڙ وزير اعظم بلاول ڀٽو زرداري کي ڪرائينداسين ان موقعي تي يوسي چيئرمين رئيس نواب خان ٻبر، سردار چاڪر خان ملوڪاڻي، سائين بخش لغاري، ڊاڪٽر معشوق ٻروهي، راڻا انور راجپوت، ڊاڪٽر اسلم آرائين، راڻا محمد علي راجپوت، گلشير خاصخيلي، ياسين لغاري، نواب ڀٽو چنيسر ٻبر ۽ ٻيا اڳواڻ گڏ هئا

ڪراچي پريس ڪلب تان قومپرست اڳواڻن جي گرفتاري خلاف مورو ۾ احتجاج

مورو (ن ع) ڪراچي پريس ڪلب تان قومپرست اڳواڻن ڊاڪٽر نياز ڪالاڻي آصف ٻالادي، پنهل ساريو ۽ مرتضي شاهاڻي جي گرفتاري خلاف مورو ۾ قومپرست اڳواڻن جو پوليس خلاف احتجاج ڪندي سخت نعريبازي ڪئي وئي، احتجاج جي اڳواڻي جسقم ضلعي نوشهروفيروز جي صدر ڪامريڊ امتياز آزاد ڪوسو جيئي سنڌ محاذ رياض چانڊيو گروپ جي ڊويزن شهيد بينظير آباد جي صدر ابرار موراڻي جسقم مرڪز جي اڳواڻ ڪامريڊ جگديش ڪمان جسقم مورو جي اڳواڻ سليم جان پٽي، مثل مگسي عمران مگسي ۽ محسن اعوان سميت مورو پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪندڙن چيو ته بنا جواز قومي اڳواڻن کي گرفتار ڪرڻ جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪيون ٿا انهن مطالبو ڪيو ته گرفتار ٿيلن کي فورن آزاد ڪيو وڃي

ٿرپارڪر ۾ مختلف ايس ايڇ اوز ۽ ٻين پوليس اهلڪارن جون مقررين ۽ بدليون

مٺي (ڊ ر) ايس ايس پي ٿرپارڪر عبدالله ميمڻ پاران ٿر ۾ مختلف ايس ايڇ اوز ۽ ٻين پوليس اهلڪارن جون مقرريون ۽ بدليون ڪيون آهن، خبر مطابق ذوالفقار حيدري سي آءِ اي پوليس انچارج ٿرپارڪر مقرر ڪيو ويو آهي، ايس ايڇ او مٺي قادر بخش ٻهراڻي کي هٽائي سبحان ميمڻ کي ايس ايڇ او مٺي مقرر ڪيو ويو، ايس ايڇ او ڪلوئي غلام رسول جنجهه کي هٽائي ايس ايڇ او ڏيپلو مقرر ڪيو ويو، جڏهن ته سراج ساند کي ايس ايڇ او ڪلوئي مقرر ڪيو ويو آهي وڏي منشي ڪيشو کي چيلهار کان هٽائي ڏيپلو ٿاڻي تي مقرر ڪيو ويو وڏي منشي سارنگ کي ڏيپلو ٿاڻي تان هٽائي چيلهار مقرر ڪيو ويو

مسڻ وڏي ۾ جونيئر مخدوم امين فهيم جي پهرين سالگره تقريب، ڪيڪ ڪٽيو ويو

مسڻ وڏي (ن ع) يوسي سلطان اباد جي ڳوٺ حاجي محمد پلهه ۾ مخدوم جميل الزمان جي پوٽي ۽ مخدوم محبوب الزمان جي فرزند جونيئر مخدوم محمد امين فهيم جي سالگره جي خوشي جي هڪ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ علائقي جي معزز شخصيتن ۽ سروري جماعت ۽ ٻين ڳوٺاڻن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي، تقريب دوران سالگره جي مک مهمانن ايڊووڪيٽ حبيب الله پلهه وڏيرو مشتاق حسين پلهه پاران ڪيڪ ڪٽي خوشيون ملهايون ويون ۽ جونيئر مخدوم محمد امين فهيم لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪرڻ سان گڏ سندن حق ۾ دعائون گهريون ويون

انڊس سوشل فورم پاران سماج سڌارڪ آفتاب ڪيريو سان سرهڻي سانجهه ملهائي وئي

سڪرنڊ (س ر) انڊس پبلڪ سوشل فورم پاران سماج سڌارڪ آفتاب علي ڪيريو سان سندس سياسي سماجي خدمتن عيوض انڊس اوطاق تي سرهڻي سانجهه ملهائي وئي جنهن جي ڪيس لفظن جي پيڙا ڪرڻ سان گڏ ڪيس لنگين، اجرڪن ۽ هارن جا تحفا پيش ڪيا ويا ان موقعي تي انڊس جي ضلعي صدر محمد بچل ڪيريو، تعلقه صدر شوڪت حسين ڪيريو، سٽي صدر مجيد عباسي، سڪرنڊ پريس ڪلب جي جنرل سيڪريٽري غلام نبي ملاح، شهري اتحاد جي سرپرست نياز لاشاري، ايڊووڪيٽ نويد سومرو، ڪائونسلر جاويد سومرو ۽ قاضي جاويد سنائي الڳ الڳ ڳالهائيندي چيو ته آفتاب علي ڪيريو انڊس جي محنتي ڪارڪنن ۾ شامل آهي جڏهن ته انڊس جي قيادت سردار عبدالستار ڪيريو جن جو وفادار ساٿي آهي ڪيس تنظيم لاءِ هميشه جاڪوڙيندي ڏٺو آهي پروگرام دوران آفتاب علي ڪيريو ڳالهائيندي چيو ته سان شڪر گذار آهيان انڊس پبلڪ سوشل فورم جي دوستن جو جن محبتون ڏنيون آهن آخر ۾ آفتاب ڪيريو جي جنم ڏينهن جي حوالي سان ڪيڪ پڻ ڪٽيو ويو ان کان اڳ منصور عباسي ۽ نعيم شيخ آيل مهمانن جو آڌرڀاءُ ڪيو

ٽنڊو ڪوٽ سب ڊويزن جي ڏڙيلو شاخ جو ڪو به ڌڻي سائين نه ٿيو

ڪٽيءَ جي پوکائي شروع ٿيڻ شرط ٿي پان شاخ جو بيڊ به پڌجي ويو

نفيس نگر (ن ع) ٽنڊو ڪوٽ سب ڊويزن مان نڪرندڙ ڏڙيلو شاخ جو اڄان تائين ڪو به ڌڻي سائين نه ٿي سگهيو آهي جنهن ڪري آبپاشي عملدارن پنهنجي پاور جو استعمال ڪندي ڪيل جي واٽرن کي پٽرائي ڪين جهڪو ڪري ويڪر ۾ به به انچ جون رعايتون ڏيئي ڇڏيون آهن ان کان علاوه پان شاخ تي پڻ آبپاشي عملدار ڪڙڪي پيا آهن عملدارن پاران منڍ جي آبادگارن کي خوش ڪرڻ لاءِ ريگيوليٽر وڪان منڍ ۾ لڳل ڏڪو ۽ بيڊ پڻ آبپاشي عملدارن وڏي رشوت عيوض پٽرائي ڇڏيو آهي ٽنڊو ڪوٽ سب ڊويزن ۾ شاخن توڙي واٽرن تي هر روز هاڻيون سان ڪٽائي ڪري ٽوڙ ڦوڙ وارو عمل تيز ڪرڻ سبب پڇڙين ۾ پاڻي جي بحران جو خدشو پيدا ٿي ويو آهي جنهن ڪري آبادگار بدتر جو شڪار ٿي ويا آهن ان حوالي سان متاثر آبادگارن ٻڌايو ته ڪٽيءَ جي پوکائي وارو عمل شروع ٿيندي ئي آبپاشي عملدارن وڏي رشوت عيوض شاخن جي واٽرن توڙي بيڊن کي ٽوڙڻ وارو عمل تيز ڪري ڇڏيو آهي هنن ايم ڊي منصور ميمڻ ۽ ڊائريڪٽر ٽارا ڪئنال کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي ته رشوت خور عملدارن خلاف قدم کڻي انصاف ڪيو وڃي هوڏانهن رابطو ڪرڻ تي آبپاشي انجنيئر خان محمد ميمڻ ٻڌايو ته تمام جلد ڏڙيلو شاخ ۽ پان شاخ جو دورو ڪري ٽٽل واٽرن ۽ بيڊ واري معاملي جي جاچ ڪري ڪاروائي ڪئي ويندي

محرابپور ۾ سٽي گرائونڊ تي ساليانه عوامي تفريح ميلو لڳايو ويو

ميلي ۾ مٺائي رانديڪن سميت مختلف شين جا ننڍا وڏا دڪان سجايا ويا

محرابپور (ت ر) محرابپور ۾ ريلوي اسٽيشن ڀرسان سٽي گرائونڊ تي ساليانه عوامي تفريح ميلو لڳايو ويو جنهن ۾ مٺائي رانديڪن سميت مختلف شين جا ننڍا وڏا دڪان سجايا ويا آهن ۽ ريل ٻيڙي جهولي جنپينگ موت جو کوهه سميت ڪيدرائي جهولا چوڏيل پڻ لڳايا ويا آهن جتي شهر ۽ ڀسگردائي جي علائقن جا رهواسي ٻارڙن سميت شرڪت ڪندي لطف اندوز ٿي رهيا آهن جڏهن ته ميلي ۾ عوامي پيهه باوجود خريداري جو ريشو تمام گهٽ نظر آيو جنهن سبب دڪاندار انتهائي مايوسي جو شڪار ٿي ويا آهن ان سلسلي ۾ دڪاندارن توڙي شهرين مهانگائي پيٽرول اگهن ۾ واڌ جون دانهون ڪندي "عبرت" کي ٻڌايو ته ڳاتي توڙ مهانگائي زندگي وهنوار لپ ڪري ڇڏيو آهي خريداري جي سگهه ناهي رهي اهڙي قدر جو به ويلا ماني گهڻي لاءِ پريشان آهيون هنن چيو ته ميلي ۾ لکين رپين جي سيڙپڪاري باوجود مثبت موٽ نه پئي ملي جنهن سبب مالي ذهني پريشانين ۾ مبتلا ٿي ويا آهيون عوامي پيهه صرف ميلو گهمي ڦري واپس وڃڻ ٿا

مانجهند ۾ ٻوڏ متاثرن جي گهر تعمير رقم ۾ مبينا ڪرپشن خلاف ريلي

ڪرپشن ۽ ايجنٽ ڪلچر خلاف شهرين ريلي ڪڍي مين چوڪ تي ڌرڻو هنيو

ڊريپ عملو رقم مان پنج کان ڏهه هزار وٺي لسٽ ۾ نالو شامل ڪري رهيو آهي، شهري

مانجهند (ن ع) مانجهند ۾ ٻوڏ متاثرن کي گهر تعمير ڪرڻ لا ملندڙ رقم ۾ مبينا ڪرپشن ۽ ايجنٽ ڪلچر خلاف شهرين طرفان ريلي ڪڍي مين چوڪ تي ڌرڻو هنيو ويو ان موقعي تي سهيل احمد پٺي سرمد عمراڻي علي نواز ڪنبر ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊريپ گهر سروي آفيس سن بينڪ عملي ۽ ايجنٽن جي ملي ڀڳت سان ٻوڏ متاثرن جي گهر تعمير لاءِ ملندڙ رقم مان مبينا طور پنج کان ڏهه هزار وٺي لسٽ ۾ نالو شامل ڪري رهيا آهن جڏهن ته ايجنٽ ڪي رشوت نه ڏئي تي متاثرن کي آفيس جا چڪر ڪٽرائي دربدر ڪري رهيا آهن هنن وڌيڪ چيو ته آفيس عملو ايجنٽ معرفت فوتي متاثرن جي ڪاغذن جي مدد ۾ وڏي اوڳاڙي ڪري رهيا آهن هنن مطالبو ڪيو ته گهر سروي ۾ ميرٽ تي بينڪ لسٽ موڪلي وڃي ٻي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو

مانجهند ٻوڏ متاثرن جي گهر تعمير رقم ۾ مبينا ڪرپشن خلاف ريلي ڪڍي پئي وڃي

محرابپور ۾ ڪٽڪ مارڪيٽ ۾ پهچڻ سان واپارين جي هڪ هٽي قائم، اگهه ۾ لاٿ، آبادگار پريشان

ڪوٽڙي محمد ڪبير، محرابپور، لاکارو، هالاڻي، ڀهلاڻي ۽ ٻين شهرن ۽ ڳوٺن ۾ ڪٽڪ جو فصل پچي تيار ٿي ويو

ڪٽڪ جي فصل ۾ لابارو شروع، ٿريشرن لڳڻ جو سلسلو جاري، ڪٽڪ 28 سو کان 3 هزار رپيا في من وڪرو ٿيڻ لڳي

سنڌ حڪومت ۽ خوراڪ کاتي طرفان ڪٽڪ جو في من 35 سو رپيا سرڪاري اگهه مقرر ڪيو ويو آهي: آبادگار / هاري

محرابپور تعلقي ۾ سرڪاري ڪٽڪ خريداري جا مرڪز کولي ڪٽڪ سرڪاري اگهه تي خريد ڪرڻ جو مطالبو ڪيو ويو

ڪوٽڙي ڪبير (ن ع) تعلقي محرابپور جي ڪوٽڙي محمد ڪبير، محرابپور، لاکارو، هالاڻي، ڀهلاڻي ۽ ٻين شهرن ۽ ڳوٺن ۾ ڪٽڪ جو فصل پچي تيار ٿي ويو آهي. جڏهن ته ڪٽڪ جي فصل ۾ لابارو ڏاڍ ڏڪ شروع ٿي ويو آهي ۽ ٿريشرن جو پڻ لڳڻ جاري آهي ڪٽڪ ڪليل مارڪيٽ ۾ پهچڻ سان واپارين جي هڪ هٽي قائم اگهه 28 سو کان 3 هزار رپيا في من وڪرو ٿيڻ لڳي اگهه گهٽ هئڻ سبب آبادگار توڙي هاري پريشان آهن. جڏهن ته سنڌ حڪومت ۽ خوراڪ کاتي طرفان ڪٽڪ جو في من 35 سو رپيا سرڪاري اگهه مقرر ڪيو ويو آهي. ان ڏس ۾ محرابپور تعلقي جي آبادگارن توڙي هارين حاجي محمد ايوب ٿيٻو ياسين چنا، دين محمد ٿيٻو قربان سهتو عطا حسين سهتو امام بخش ڪيريو ۽ ٻين پاران محرابپور تعلقي ۾ سرڪاري ڪٽڪ خريداري جا مرڪز کولي ڪٽڪ سرڪاري اگهه تي خريد ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي

مورو ۾ شادي شده ناري پاران پيرسن ناني سان گڏ مڙس خلاف احتجاج

الطاف لغاري بي رحماڻو تشدد ڪيو آهي، مهمان ٿي آيل ناني تي پڻ تشدد ڪيو ويو

نشي ۾ دت ٿي ظلم ڪندو پيو اچي، جنهن سان سندس گهر ڀاتي پڻ مليل آهن

مورو (ن ع) مورو پريس ڪلب تي شادي شده ناري پنهنجي پيرسن ناني سان گڏ پهچي مڙس جي تشدد ظلم خلاف احتجاج ڪيو جتي ناري روزينه پنهور ٻڌايو ته منهنجي شادي الطاف لغاري سان ٿيل آهي جنهن منهنجي مٿان بي رحماڻو تشدد ڪيو آهي ۽ منهنجي مهمان ٿي آيل ناني مهناز پنهور تي پڻ تشدد ڪيو آهي هو نشو ڪندو آهي جيڪو نشي جي حالت ۾ دت ٿي مسلسل ظلم ڪندو پيو اچي جنهن سان سندس گهر ڀاتي پڻ مليل آهن ٽن مهينن جو سندس ٻار پيٽ ۾ ٻار پڻ آهي پر ڪو رحم نه آيو هن چيو ته ظلم ڪندڙ مڙس ۽ سندس ٻين ساٿ ڏيندڙن خلاف قانوني ڪاروائي ڪري انصاف تحفظ فراهم ڪيو وڃي جڏهن ته شادي شده ناري روزينه پنهنجي ناني مهناز سان گڏ ڊي ايس پي مورو فائزه سودر وٽ شڪايت ڪئي جنهن برووقت ايس ايڇ او کي حڪم جاري ڪيو ته انهي ظلم ڪندڙ جوابدار کي گرفتار ڪري ڪيس داخل ڪيو وڃي

مورو شادي شده ناري پيرسن ناني سان گڏ مڙس خلاف احتجاج ڪندي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

سومر 30 مارچ 2026ع

وچ اوڀر جي ڇڪتاڻ ۽ اسلام آباد جون سفارتي ڪوششون

وچ اوڀر هن وقت هڪ نازڪ ۽ حساس مرحلي مان گذري رهيو آهي جتي سياسي تڪرار، فوجي ڇڪتاڻ ۽ طاقت جي مقابلي سڄي خطي کي بيچينيءَ ۾ مبتلا ڪري ڇڏيو آهي. اهڙي صورتحال ۾ اسلام آباد ۾ پاڪستان، سعودي عرب، مصر ۽ ترڪيه جي پرڏيهي وزيرن جي اهم ويهڪ رڳو هڪ سفارتي سرگرمي نه پر امن جي ڳولا ۾ هڪ سنجيده ۽ اميد جوڳي قدم طور ڏٺي پئي وڃي. هي چار طرفي اجلاس ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته خطي جا اهم ملڪ هاڻي تڪرار بدران ڳالهين ۽ سهڪار ذريعي مسئلن جو حل ڳولڻ چاهين ٿا. پاڪستان هميشه کان عالمي ۽ علائقائي معاملن ۾ هڪ ذميوار ۽ متوازن ڪردار ادا ڪندو آيو آهي. موجوده صورتحال ۾ به اسلام آباد طرفان اهڙي اهم اجلاس جي ميزباني اهو ظاهر ڪري ٿي ته پاڪستان نه رڳو هڪ اسٽيڪ هولڊر آهي پر امن جي قيام لاءِ سرگرم سفارتي پليٽفارم فراهم ڪندڙ ملڪ به آهي. سعودي عرب، جيڪو اسلامي دنيا ۾ اهم حيثيت رکي ٿو ان جي هن اجلاس ۾ شموليت خاص اهميت رکي ٿي. ڇو ته رياض هميشه خطي ۾ استحڪام لاءِ اثرائتو ڪردار ادا ڪندو رهيو آهي. ترڪيه ۽ مصر جهڙا ملڪ به هن عمل ۾ شامل ٿي رهيا آهن جيڪي پنهنجي پنهنجي حيثيت ۾ نه رڳو علائقائي پر عالمي سياست ۾ به اثر رکن ٿا. ترڪيه جو ڪردار خاص طور تي ان ڪري اهم آهي جو اهو اوڀر ۽ اولهه جي وچ ۾ هڪ پل طور ڪم ڪري ٿو جڏهن ته مصر عرب دنيا ۾ هڪ تاريخي ۽ سياسي مرڪز جي حيثيت رکي ٿو انهن ملڪن جون گڏيل ڪوششون اهو امڪان پيدا ڪن ٿيون ته وچ اوڀر ۾ وڌندڙ ڇڪتاڻ کي گهٽائي سگهجي ٿو.

اسلام آباد ۾ ٿيندڙ ملاقاتن دوران پاڪستان جي نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر اسحاق ڊار طرفان ترڪيه ۽ مصر جي پرڏيهي وزيرن سان الڳ الڳ ملاقاتون به انتهائي اهم رهيون. انهن ملاقاتن ۾ نه رڳو ٻه طرفي لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي زور ڏنو ويو پر علائقائي صورتحال، خاص طور تي ايران سان لاڳاپيل معاملن تي به سنجيده خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. اها ڳالهه قابلِ غور آهي ته سيني ترين ڳالهين، سفارتڪاري ۽ مسلسل رابطا برقرار رکڻ جي اهميت تي زور ڏنو جيڪو ڪنهن به تڪرار جي حل لاءِ بنيادي اصول آهي. پاڪستان ۽ ترڪيه جي وچ ۾ تاريخي، ثقافتي ۽ برادرانه لاڳاپا اڳ ئي مضبوط آهن ۽ انهن کي وڌيڪ هٿي ڏيڻ لاءِ ٻنهي ملڪن جي قيادت جو عزم هڪ مثبت اشارو آهي. ساڳئي وقت، مصر سان واپار، سيڙپڪاري، صحت ۽ دفاع جي شعبن ۾ وڌندڙ تعاون به اهو ظاهر ڪري ٿو ته پاڪستان پنهنجي سفارتي دائري کي وسيع ڪري رهيو آهي ۽ مختلف شعبن ۾ شراڪتداري کي فروغ ڏئي رهيو آهي.

موجوده صورتحال ۾ فلسطين جو مسئلو به مرڪزي حيثيت اختيار ڪري ويو آهي. جتي غزه ۽ اولهه ڪناري ۾ جاري تشدد عالمي ضمير لاءِ هڪ وڏو امتحان بڻيل آهي. پاڪستان طرفان فلسطيني عوام جي بي لوث حمايت ۽ اسرائيلي جارحيت جي مذمت هڪ اصولي موقف آهي. جيڪو نه رڳو اسلامي دنيا، پر عالمي امن جي حمايت ڪندڙ حلقن ۾ به ساراهيو وڃي ٿو. مصر جو انساني امداد جي فراهميءَ ۾ ڪردار به قابلِ تعريف آهي. جيڪو هن بحران ۾ اميد جي ڪرڻي وانگر آهي. اها به حقيقت آهي ته صرف بيانن ۽ ملاقاتن سان مسئلا حل نٿا ٿين. پر انهن لاءِ عملي قدم، اعتماد جي بحالي ۽ مستقل سفارتي ڪوشش جي ضرورت هوندي آهي. اسلام آباد ۾ ٿيندڙ هي اجلاس جيڪڏهن هڪ مستقل ڊائلاگ جي شروعات بڻجي وڃي ته اهو خطي لاءِ هڪ مثبت تبديليءَ جو سبب بڻجي سگهي ٿو آخر ۾ اهو چوڻ بيجا نه ٿيندو ته دنيا هن وقت جنهن غير يقيني صورتحال مان گذري رهي آهي. ان ۾ اهڙيون گڏجاڻيون انتهائي اهم آهن. پاڪستان لاءِ به اهو هڪ موقعو آهي ته هو پنهنجي مثبت ۽ تعميري ڪردار کي وڌيڪ اجاگر ڪري ۽ عالمي برادريءَ ۾ هڪ ذميوار ملڪ طور پنهنجو مقام مضبوط بڻائي. جيڪڏهن هن قسم جون سفارتي ڪوششون جاري رهن ٿيون ته اميد ڪري سگهجي ٿي ته وچ اوڀر جلد ئي امن ۽ استحڪام ڏانهن واپس موٽي سگهي ٿو.

پاڪستان جي ثالثي ۽ آڏو ايندڙ چئلينج!

محمود شام

هن وقت ته ايران جا پنج نقطا آمريڪا جي پندرهن نقطن تي غالب لڳي ويا آهن تازي جنگ جون سڀ ڌريون امن چاهين ٿيون پر پنهنجن پنهنجن شرطن تي. ايران جا پنج نقطا ڏسو:

1- ايران تي لڳايل پابنديون فوري طور ختم ڪيون وڃن
2- آمريڪا اهو مڃي ته ايران کي پُرامن ايٽمي توانائي حاصل ڪرڻ جو حق آهي ۽ يورينيم جي افزودگي جي اجازت ڏني وڃي
3- علائقائي معاملن ۾ مداخلت بند ڪئي وڃي ۽ ايران جي خودمختياري جو احترام ڪيو وڃي
4- علائقي مان غير ملڪي فوجون نيڪالي وڃن. آمريڪا عراق ۽ شام سميت هن علائقي مان پنهنجا فوجي واپس گهرائي
5- نقصان جو معاوضو: آمريڪا کي گهرجي ته پنهنجي فوجي حملن ۽ پابندين سبب ايران کي جيڪي نقصان پهتا آهن. انهن جو معاوضو ادا ڪري

اهي نقطا نهايت جامع ۽ حقيقت پسند آهن هي ڪنهن شڪست کاڌل قوم جا شرط ناهن پر آخري رت جي ڦڙي تائين مزاحمت ڪندڙ هڪ بهادر قوم جا فخر ڀريا مطالبا آهن

هاڻي اچو ته ڏسون آمريڪا جا 15 نقطا ڪهڙا هئا:

1- ايران پنهنجو ايٽمي پروگرام محدود ڪري
2- يورينيم جي افزودگي بند ڪري
3- افزوده يورينيم انٽرنيشنل ايٽمي ايجنسي حوالي ڪري
4- ايران علائقي ۾ پنهنجي مليشيا (هٿياربند گروهن) جي حمايت بند ڪري
5- ايران ٻين ملڪن تي حملا بند ڪري
6- ايران آبنائي هرمز تان پنهنجو ڪنٽرول هٽائي ۽ ان کي سڀني ملڪن لاءِ کليل رکي
7- آمريڪا ايران تي لڳايل پابنديون ختم ڪندو
8- آمريڪا ايران کي بوشهر پلانٽ ۾ ايٽمي توانائي فراهم ڪندو
9- ايران انٽرنيشنل ايٽمي ايجنسي کي پنهنجي ايٽمي تنصيبات جي جاچ جي اجازت ڏيندو
10- ايران علائقي ۾ پنهنجي پراڪسيز جي حمايت بند ڪندو
11- 30 ڏينهن جي جنگ بندي ڪئي ويندي، جنهن دوران ڳالهيون جاري رهنديون
12- ايران پنهنجي ميزائل پروگرام جي حد محدود ڪندو
13- مستقبل ۾ ميزائل رڳو دفاع لاءِ استعمال ڪيا ويندا
14- جيڪڏهن ايران انهن نقطن تي عمل نه ڪيو ته پابنديون پاڻمرادو ٻيهر لاڳو ٿي وينديون
15- سيڪيورٽي جون ضمانتون: سڀني پابندين جي خاتمي سان گڏ اها ضمانت ڏني ويندي ته جنگ ٻيهر شروع نه ٿيندي

علمي تجزيه نگار چون ٿا ته آمريڪا اهي ئي شرط اڳ به 2025ع ۾ ايران کي پيش ڪري چڪو هو جن کي ايران ان وقت به رد ڪري ڇڏيو هو هاڻي اهي نقطا پاڪستان وسيلي ايراني قيادت تائين پهچايا ويا آهن پاڪستان صرف هڪ قاصد جو ڪردار ادا ڪيو آهي بغير ان ڳالهه جي جاچ ڪرڻ جي ته شرط نوان آهن يا تازين حالتن مطابق تبديل ڪيا ويا آهن

آمريڪا ۽ اسرائيل طرفان ايران خلاف شروع ڪيل جنگ نه رڳو خليج ۽ ڏکڻ ايشيا کي متاثر ڪيو آهي. پر سڄي دنيا جي معيشت کي به لوڏي ڇڏيو آهي واپاري ۽ معاشي اثر تمام شدت سان ظاهر ٿي رهيا آهن. تنهن ڪري ڳالهين لاءِ دٻاءُ وڌي رهيو آهي پاڪستان ثالثي جو ذمو کڻي هڪ تاريخي چئلينج قبول ڪيو

آهي الحمدلله پاڪستان واحد اسلامي ايٽمي طاقت هجڻ جو اعزاز رکي ٿو. پر اهو به ڏسڻو آهي ته ڇا اسان جي سياسي قيادت وٽ اهڙي علمي سطح جي ثالثي جو ڪو تجربو آهي؟ ۽ ڇا اندروني طور تي مفاهمت پيدا ڪرڻ ۾ هن قيادت ڪو ڪردار ادا ڪيو آهي؟ ثالثي جي هن تاريخي ذميواريءَ ۾ اهو به نظر ۾ رکڻو پوندو ته هن جنگ ۾ سڀ کان وڌيڪ متاثر ۽ مظلوم ملڪ ڪهڙو آهي ايران هن جنگ ۾ اڪيلو وڙهي رهيو آهي. تنهن ڪري ان جا جاني ۽ مالي نقصان به وڌيڪ آهن اعليٰ سطحي ايراني اڳواڻ شهيد ٿيا آهن ۽ ٽي هزار کان وڌيڪ ماڻهو مارجي چڪا آهن اسرائيل ۽ آمريڪا ايران جي گهٽ ۾ گهٽ 200 شهرن تي لڳاتار حملا ڪيا آهن يونيسڪو جي تاريخي ورثي ۾ شامل عمارتون به تباهه ٿي ويون آهن فوجي تنصيبات، اسپتالون ۽ اسڪول تباهه ڪيا ويا آهن

آمريڪا کي به خليج ۾ پنهنجن فوجي اڏن تي 800 ملين ڊالر جو نقصان ٿيو آهي 13 اڏا ناقابل استعمال ٿي ويا آهن ۽ 15 فوجي مارجي ويا آهن مهانگائي 4.2 سيڪڙو تائين وڌي وئي آهي اسرائيل ۾ به جاني ۽ مالي نقصان ٿيو آهي. جڏهن ته گڏيل عرب امارات، سعودي عرب، قطر ۽ ٻين ملڪن ۾ به توانائي ۽ انفراسٽرڪچر تي حملا ٿيا آهن هوابازي ۽ سياحت جي صنعت کي وڏو ڌڪ لڳو آهي

لبنان، ڪويت، اردن، بحرين، عمان ۽ ٻين ملڪن ۾ به جاني نقصان ٿيو آهي. جڏهن ته غزه ۾ گذريل ٻن سالن دوران 75 هزار کان وڌيڪ ماڻهو شهيد ٿيا آهن جن ۾ گهڻا ٻار ۽ عورتون شامل آهن اسرائيل کي هيستائين 112 بلين ڊالر جا جنگي خرچ ۽ 77 بلين ڊالر جو معاشي نقصان برداشت ڪرڻو پيو آهي تنهن ڪري اسرائيلي عوام به پنهنجي حڪومت تي جنگ بندي لاءِ دٻاءُ وڌائي رهيو آهي حقيقت ۾ اسرائيل جو هي نقصان آمريڪا جو نقصان به آهي. ڇاڪاڻ ته آمريڪا ئي ان جا خرچ برداشت ڪندو رهيو آهي

يهودين جو خواب 'گريٽر اسرائيل' آهي هن خواب جي راهه ۾ عرب ملڪ ڪا وڏي رڪاوٽ ناهن. ڇاڪاڻ ته ڪيترن ئي ملڪن اسرائيل کي تسليم ڪري ڇڏيو آهي اصل رڪاوٽ ايران آهي. جنهن کي اسرائيل ڪليل نموني ختم ڪرڻ چاهي ٿو ٻئي طرف ايران به اهو عزم ڪري چڪو آهي ته اسرائيل کي اهڙو نقصان پهچايو وڃي جو هو پنهنجا توسيعي خواب وساري ڇڏي

هن جنگ جي شدت ۾ علائقي ۾ آمريڪي فوجي اڏن جي موجودگي اهم ڪردار ادا ڪيو آهي. خاص ڪري قطر، بحرين، گڏيل عرب امارات، ڪويت ۽ عراق ۾. ماهرن جو خيال آهي ته جلد جنگ بندي ممڪن نظر نٿي اچي. ڇاڪاڻ ته اسرائيل پنهنجي تاريخي هدفن کي حاصل ڪرڻ لاءِ آخري حد تائين وڃڻ چاهي ٿو

آمريڪا هن وقت اسرائيل جي اثر هيٺ نظر اچي رهيو آهي آمريڪي صدر جو لهجو ۽ رويو به ان ڳالهه جي عڪاسي ڪري ٿو ته هو دٻاءُ هيٺ آهن اهڙي صورتحال ۾ پاڪستان کي گهرجي ته پنهنجي عوام کي اعتماد ۾ وٺي، قومي اسيمبليءَ ۾ بحث ڪرائي ۽ قومي مفادن کي سامهون رکي فيصلا ڪري اهو به ذهن ۾ رکڻ گهرجي ته ايران ۽ افغانستان اسان جا پاڙيسري آهن. جڏهن ته آمريڪا هزارين ميل پري آهي

استادن جي عزت ڪندڙ قومون ئي ترقي ڪن ٿيون!

راج ڪمار

تاريخ بار بار اهو ثابت ڪيو آهي ته اهي قومون، جيڪي پنهنجن استادن کي عزت ڏين ٿيون ۽ تعليم کي اهميت ڏين ٿيون، اهي ئي تيزيءَ سان ترقي ڪن ٿيون. استاد اصل ۾ قوم جا معمار هوندا آهن. اهي ذهنن کي سنوارين ٿا، سوچ کي طاقت ڏين ٿا ۽ مستقبل جا اڳواڻ تيار ڪن ٿا. استاد پاڻ شايد بادشاهه نه هوندو آهي پر هو بادشاهه ناهيندڙ ضرور هوندو آهي. سائنسدانن، انجنيئرن، ڊاڪٽرن ۽ ٻين ماهرن جو خالق. هن حوالي سان هڪ اهم مثال جاپان جو آهي. جيڪو پنهنجي شهرن هيروشيما ۽ ناگاساڪيءَ تي آمريڪا پاران بم هڻڻ کان پوءِ مڪمل طور تباهه ٿي ويو هو جڏهن ايٽمي بمباري جاپان کي سخت نقصان پهچايو. تڏهن ملڪ وڏي بحران ۾ هو. ان وقت جاپان جي قيادت تعليم کي ٻيهر تعمير جو بنياد بڻايو. استادن کي خاص اهميت ڏني وئي ته جيئن نئين نسل کي جديد علم ۽ ٽيڪنالاجيءَ سان ليس ڪري سگهجي ٿورن ئي ڏهاڪن ۾ جاپان دنيا جي ترقي يافته ملڪن ۾ شامل ٿي ويو اها ڪاميابي ان ڳالهه جو واضح ثبوت آهي ته استادن جي عزت ۽ تعليم تي سيڙپڪاري قومن کي عروج ڏانهن وٺي وڃي ٿي. پاڪستان ۾ به ڊاڪٽر عبدالسلام جهڙو عظيم سائنسدان استاد جي اهميت جو بهترين مثال آهي. سندس استادن سندس صلاحيتن کي سڃاتو ۽ هن کي اڳتي وڌڻ لاءِ همٿايو. نتيجي طور هو دنيا جو مشهور فزڪس جو ماهر ٿي گذريو ۽ نوبل انعام حاصل ڪيائين اهو ڏيکاري ٿو ته هڪ سٺو استاد شاگرد جي زندگي بدلائي سگهي ٿو. ساڳي طرح علامه اقبال جي شخصيت به سندس استادن کان گهڻو متاثر هئي. سندس استاد سَر ٿامس آرنلڊ هن کي علم، فڪر ۽ فلسفي ڏانهن راغب ڪيو. اقبال جي سوچ نه رڳو ادب ۾ پر پاڪستان جي قيام ۾ به اهم ڪردار ادا ڪيو. اهو سڀ ڪجهه هڪ استاد جي اثر جو نتيجو هو. جديد دور ۾ ملالا يوسفزئي به تعليم ۽ استادن جي اهميت جو وڏو مثال آهي. هن دنيا آڏو تعليم جي حق لاءِ آواز بلند ڪيو. ملالا هميشه پنهنجي استادن ۽ پنهنجي والد کي ڪريڊٽ ڏئي ٿي، جيڪي پاڻ به استاد هئا. اڄ هو عالمي سطح تي تعليم جي اهميت کي اجاگر ڪري رهي آهي.

استاد رڳو سبق پڙهائڻ وارا نه هوندا آهن پر اهي قوم جي مستقبل جا معمار هوندا آهن. اهي شاگردن ۾ نظم، سوچ ۽ تخليق پيدا ڪن ٿا. دنيا جا ڪامياب ملڪ جهڙوڪ فنليند ۽ ڏکڻ ڪوريا استادن کي وڏي عزت ڏين ٿا ۽ انهن کي بهتر تربيت ۽ سهولتون فراهم ڪن ٿا. ان جو نتيجو اهو آهي ته انهن جا شاگرد عالمي سطح تي نمايان ڪارڪردگي ڏيکارين ٿا. افسوس سان چوڻو ٿو پوي ته پاڪستان سميت ڪيترن ئي ترقي پذير ملڪن ۾، استادن کي اها عزت ۽ سهولتون نٿيون ملن جيڪو انهن جو حق آهي. گهٽ پگهار، محدود وسيلا ۽ گهٽ توجهه تعليم جي معيار کي متاثر ڪن ٿا. جيڪڏهن ڪا قوم پنهنجي استادن کي نظرانداز ڪري ٿي ته اها پنهنجي مستقبل کي ڪمزور ڪري ٿي ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته استاد جي حيثيت کي بلند ڪيو وڃي. حڪومت کي گهرجي ته استادن کي بهتر تربيت، مناسب پگهار ۽ جديد سهولتون فراهم ڪري. سماج کي به پنهنجو رويو تبديل ڪرڻو پوندو ۽ استاد کي عزت جي نظر سان ڏسڻو پوندو آخر ۾ اهو چئي سگهجي ٿو ته استاد ڪنهن به قوم جي ترقيءَ جو بنياد هوندا آهن. جاپان جي بحالي، ڊاڪٽر عبدالسلام جي ڪاميابي، علامه اقبال جو فڪر ۽ ملالا يوسفزئيءَ جي جدوجهد سڀ ان ڳالهه جا واضح ثبوت آهن ته استاد قومن کي عروج ڏيارين ٿا. جيڪڏهن اسان ترقي ڪرڻ چاهيون ٿا ته سڀ کان پهرين پنهنجي استادن کي عزت ڏيڻي پوندي.

ڄاڻ جو قيد ۽ تصور جي پرواز..!

امجد سيد

اسين هڪ اهڙي دور ۾ رهون ٿا. جتي دنيا جي سموري ڄاڻ اسان جي آڱرين جي اشاري تي، يعني سمارٽ فون ۾ موجود آهي پر ڇا رڳو ڄاڻ هجڻ ئي ڪافي آهي؟

ڄاڻ جو مطلب آهي اهو سڀ ڪجهه، جيڪو اڳ ئي موجود آهي: جيڪو ٻين دريافت ڪيو آهي يا جيڪو ڪتابن ۾ لکيل آهي. ڄاڻ اسان کي "ماضي" سان جوڙي ٿي. اڄ جو نوجوان گوگل تان هر سوال جو جواب ته ڳولي سگهي ٿو پر اهو جواب اڳ ئي ڪنهن ٻئي جو سوچيل هوندو آهي. جڏهن اسين رڳو ڄاڻ تي ڀاڙيون ٿا. ته اسان جو ذهن هڪ "اسٽور روم" بڻجي وڃي ٿو پر "ليبارٽري" نٿو بڻجي.

البرٽ آئنسٽائن (Albert Einstein) چيو هو ته 'تصور ڄاڻ کان وڌيڪ اهم آهي.' اڄ جو نوجوان ڄاڻ جي ڍير تي ته ويٺو آهي پر ڇا ان وٽ تصور جي اها سگهه موجود آهي؟

تصور جو مطلب آهي 'اڻ ڏٺل کي ڏسڻ' اها هڪ اهڙي طاقت آهي، جيڪا انسان کي موجوده حالتن کان مٿانهون ٿي سوچڻ تي مجبور ڪري ٿي. شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جي سُرن ۾ جيڪو 'ڏوراپو' ۽ 'ڳولا' جو عنصر آهي، اهو اصل ۾ تصور جي ئي هڪ شڪل آهي. جڏهن اسان وٽ تصور هوندو آهي. تڏهن ئي اسين نوان نظريا، نيون ايجادون ۽ نوان ادبي شاهڪار پيدا ڪري سگهندا آهيون. اها ئي "Imagination" آهي. جيڪا اسان کي نيون دنيائون تخليق ڪرڻ جي سگهه ڏئي ٿي.

تصور لاءِ ضروري آهي ته انسان اڻڄاتل رستن تي نڪري پر اڄ جو ٽيڪنالاجي نظام ڪيس رڳو 'ڄاتل سڃاتل' حدن تائين محدود ڪري ٿو. بدقسمتيءَ سان اڄ جو نوجوان گوگل، سوشل ميڊيا ۽ اي آءِ (AI) جي ذريعي هر وقت معلومات سان گهيريل آهي. جڏهن ذهن هر وقت تيار ٿيل معلومات حاصل ڪرڻ ۾ مصروف هجي ته ان کي پنهنجي طور ڪجهه تخليق ڪرڻ يا تصور ڪرڻ جو وقت ۽ موقعو نٿو ملي.

تصور ۽ تخليق لاءِ صبر ۽ اڪيلائي (Solitude) گهربل هوندي آهي. اڄ جي تيز رفتار دور ۾ نوجوانن وٽ اڪيلائيءَ ۾ ويهي سوچڻ جو وقت گهٽجي ويو آهي. جڏهن اسين بور ٿيندا آهيون. تڏهن اسان جو ذهن تصوراتي دنيا تخليق ڪندو آهي پر هاڻي بوريت کي ختم ڪرڻ لاءِ اسان وٽ سمارٽ فون موجود آهي.

اسان جو موجوده تعليمي نظام به صرف ياداشت (Memory) ۽ 'ڄاڻ' تي زور ڏئي ٿو نه ڪي 'تخيل' تي. اهو شاگردن کي رٽيبازيءَ ڏانهن ڌڪي ٿو. ڇو ته امتحانن ۾ اهي ئي سوال پڇيا ويندا آهن. جن جا جواب اڳ ئي ڪتابن ۾ موجود هوندا آهن. گهٽ ئي ڪڏهن اهو سوال پڇيو ويندو آهي ته: 'جيڪڏهن ائين نه هجي ها ته ڇا ٿئي ها.'

اڄ جو نوجوان اڪثر اهو سوال ڪري ٿو ته گوگل جي دور ۾ شاعري، افسانو يا تاريخ پڙهڻ مان ڪهڙو فائدو؟ ڇا اهو وقت جو زيان ناهي؟ پر حقيقت ان جي ابتڙ آهي. ادب انساني روح جو کاڌو آهي. ڄاڻ اسان کي مادي دنيا ۾ بقا جا طريقا سيکاري ٿي: جهڙوڪ نوڪري ڪيئن ڪجي يا مشين ڪيئن هلائجي پر ادب اسان کي جيئڻ جو ڍنگ سيکاري ٿو.

ادب انسان کي همدردي، احساس ۽ اخلاقيات جي انهن گهرائين تائين وٺي وڃي ٿو جتي ڪابه ڊيٽا نٿي پهچي سگهي. اسان کي سمجهڻ گهرجي ته ادب وقت جو زيان ناهي پر وقت کي سمجهڻ ۽ پڪڙڻ جو ذريعو آهي. اسين صدين کان پوءِ به جيڪڏهن پنهنجي ماضيءَ جي عظيم ڪردارن ۽ فلسفن کان واقف آهيون ته اهو ادب جي ئي بدولت آهي. ادب کان ڪٽيل نوجوان وٽ ڄاڻ ته هوندي پر ان وٽ پاڙون (Roots) نه هونديون.

ادب ئي اهو ذريعو آهي، جيڪو اسان جي 'تصور' کي زنده رکي ٿو. جڏهن اسين ناول پڙهون ٿا يا شاعري ٻڌون ٿا ته اسان جو ذهن پنهنجي هڪ نئين ڪائنات تخليق ڪري ٿو. اهو عمل ذهن کي ايترو ته سگهارو بڻائي ٿو جو انسان ناممڪن کي به ممڪن تصور ڪرڻ لڳي ٿو.

تصور کي ٻيهر زنده ڪرڻ لاءِ نوجوانن کي ڪلاسيڪي ادب، شاعري ۽ عالمي فلسفو پڙهڻ گهرجي، جيڪو ذهن کي رڳو معلومات نه ڏيندو پر ان کي پرواز ڪرڻ سيکاريندو. سوال ڪرڻ جي عادت پيدا ڪرڻ گهرجي، ڇو ته هر وڏو تصور هڪ ننڍڙي سوال مان جنم وٺندو آهي.

جڏهن اسين ادب پڙهون ٿا، تڏهن اسين صرف لفظ ناهيون پڙهندا پر اسين زندگيءَ جا اهي تجربا حاصل ڪندا آهيون. جيڪي شايد اسان کي سڄي عمر ۾ به نه ملي سگهن. تنهنڪري جيڪو نوجوان ادب سان جڙيل آهي، ان جو 'تصور' ڪڏهن به بنجر نٿو ٿئي.

آخر ۾ اهو چئي سگهجي ٿو ته نوجوانن کي گهرجي ته هو ڄاڻ کي پنهنجي طاقت بڻائين پر ادب ۽ تصور کي پنهنجو روح بڻائين. ڇو ته بغير روح جي طاقت، انسان کي رڳو هڪ مشين بڻائي ڇڏيندي آهي. نتيجو اهو نڪري ٿو ته ڄاڻ ضروري آهي پر اها صرف هڪ ڏاڪڻ آهي: منزل تائين پهچڻ لاءِ 'تصور' جو هجڻ لازمي آهي. جيڪڏهن اسان جو نوجوان رڳو ڄاڻ تائين محدود رهيو ته هو هڪ 'زنده روبوٽ' بڻجي ويندو. اسان کي اهڙن ذهنن جي ضرورت آهي، جيڪي ڄاڻ جي ڏيئي مان تصور جي روشني پيدا ڪري سگهن.

لطيفي لات — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

منڌَ ٿِي مَنڊَلَ مَنڊِيا، ڪي اوهِيڙَنِ اوڪَ؛
ڇاڇَرِ ٿِي ڇَنَنِ ۾، مينهيُون چَرَنِ موڪَ؛
سَرَهيون ٿِيون سَنگهارِيُون، پُويو پائِنِ طَوقَ؛
ميها، ڇيڙَ، ڦنگيُون، جتِ ٿِيَنِ سَيئِي ٿوڪَ؛
لاهِئين مَٿان لوڪَ، ڏولائي جا ڏينهڙا.
(سُر سارنگ)

سمارٽ لاڪ ڊائون سان حالتون وڌيڪ خراب ٿينديون!

ايڊووڪيٽ عبيدالله چڇڙ

سال 2019ع ۾ ڪرونا وبا کان بچڻ لاءِ ان وقت جي حڪومتن پاران سڄي ملڪ ۾ شروعاتي طور سمارٽ لاڪ ڊائون ۽ ٿورڙي عرصي بعد مڪمل لاڪ ڊائون لاڳو ڪيو ويو هو وقت جي رفتار سان اهي ڏکيون گهڙيون ملڪي عوام برداشت ته ڪيون پر سڃاڻ ترين کان علاوه معاشي ماهرن جو اهو به چوڻ هو ته ڪجهه مهينن تائين لڳل لاڪ ڊائون جو بحران ايندڙ ويهن سالن تائين پنهنجا اثر ظاهر ڪندو رهندو. اسان ڏٺو ته يقيناً ائين ئي ٿيو اڄ انهيءَ لاڪ ڊائون کي ست سال ٿي چڪا آهن پر معاشي حالتون اڃا تائين ساڳيون ئي آهن.

آمريڪا، اسرائيل ۽ ايران وچ ۾ تيل جنگي حالتن ڪانهيءَ دنيا جي ٻين ملڪن سميت پاڪستان تي به انهيءَ جنگ جا گهرا اثر پيا آهن. وفاقي حڪومت پاران هن وقت ڊزيل عوام تي پيٽرول بم اڇلائيندي هڪ ئي ڌڪ ۾ پيٽروليم مصنوعات جي قيمت ۾ واڌ ڪئي وئي آهي. اهڙي ريت نه رڳو تعليم کي هفتن تائين تالو لڳايو ويو پر عدالتي نظام جي متاثر ٿيڻ کان وٺي پوري سرڪاري سسٽم ۾ مايوسي ڇانئجي وئي آهي.

ان ڳالهه ۾ ڪوبه شڪ ناهي ته هلندڙ جنگ جا خطرناڪ اثر پئجي رهيا آهن. هن وقت سڄي دنيا چاهي ٿي ته اها جنگ ڪنهن به صورت ۾ بند ٿيڻ گهرجي. ان حوالي سان عرب ملڪن جا تازا بيان به ان ڳالهه جي گواهي ڏين ٿا ته اهي هاڻ خطي ۾ وڌيڪ جنگ نٿا چاهين. آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي بيانن مان به محسوس ٿئي ٿو ته هو وڌيڪ جنگ کان بيزار ٿي چڪو آهي ۽ اهڙي صورتحال مان نڪرڻ چاهي ٿو پر ساڳئي وقت اسرائيل شايد دنيا جو اهو ملڪ آهي، جيڪو اهڙي جنگ ايستائين جاري رکڻ چاهي ٿو، جيستائين ايران کي مڪمل طور ڪمزور نه ڪيو وڃي. اسرائيل شايد اهو وساري ويٺو آهي ته هو هڪ اهڙي قوم سان مقابلو ڪري رهيو آهي، جنهن جو ماضي عظيم فتحن سان ڀريل آهي.

ان ڪري اسرائيل نه رڳو پنهنجي نقصان تي هوڏ مٿان قائم آهي پر هن سڄي دنيا کي تباهيءَ جي ڪناري تي اچي بيهاريو آهي. جتي ڪا هڪ به غلطي سڄي انسانيت لاءِ بدترين الميو بڻجي سگهي ٿي. اهڙي صورتحال ۾ پاڪستان جي حڪمرانن کي سوچي سمجهي فيصلا ڪرڻ گهرجن ۽ اهڙا اعلان نه ڪرڻ گهرجن. جن سان عوام ۾ انتشار ۽ پريشاني پيدا ٿئي.

گذريل ڪجهه ڏينهن دوران سنڌ سميت بلوچستان جي وزيراعليٰ، وزيراعظم شهباز شريف سان ملاقات ڪئي، جتي ٻين سياسي معاملن سان گڏ سمارٽ لاڪ ڊائون لڳائڻ تي به غور ڪيو ويو. وفاقي حڪومت سان گڏ سنڌ حڪومت جي ذميوارن پاران به اهڙي صورتحال ۾ سمارٽ لاڪ ڊائون جو اشارو ڏنو ويو آهي.

ٻئي پاسي وچ اوڀر ۾ صورتحال انتهائي نازڪ ٿي چڪي آهي. آمريڪي صدر ٽرمپ پاران پنجن ڏينهن جي جنگ بنديءَ جو اعلان سامهون آيو هو پر ان جي باوجود اسرائيل پاران ايران جي توانائيءَ واري انفراسٽرڪچر خاص طور اصفهان ۽ خرم شهر جي پاور پلانٽن کي نشانو بڻائڻ عالمي امن جي ڪوشش تي وڏو سواليه نشان آهي.

آمريڪا، اسرائيل ۽ ايران وچ ۾ ڇڪتاڻ واري صورتحال ۾ پاڪستان پاران اڳتي وڌي ثالثي ڪرڻ هڪ مثبت ۽ ذميواراڻو سفارتي قدم آهي. وزيراعظم شهباز شريف پاران ڳالهين جي ميزباني ۽ ان تي صدر ٽرمپ جو ردعمل پاڪستان جي اهم ڪردار جي عڪاسي ڪري ٿو.

جڏهن به دنيا ۾ اهڙيون حالتون پيدا ٿينديون آهن ته ان سان متاثر ٿيندڙ ملڪ جنگ بنديءَ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندا آهن. جيئن اڄڪلهه پاڪستان ڪري رهيو آهي. پر اهو به وسارڻ نه گهرجي ته هن ملڪ جا ماڻهو اڳ ئي هزارين مشڪلاتن جو شڪار آهن. اهڙي صورتحال ۾ سمارٽ لاڪ ڊائون لڳائڻ سان حالتون وڌيڪ خراب ٿينديون.

جيڪڏهن ويجهي ماضيءَ تي نظر وجهجي ٿي ته 2019ع جي لاڪ ڊائون جا اثر اڄ تائين موجود آهن. ان کان علاوه 2022ع جي مها برساتي ٻوڏ ماڻهن جي زندگين ۾ وڌيڪ تڪليفون آنديون هيون. جڏهن ته 2010ع جي ٻوڏ جا اثر به اڃا تائين ختم ناهن ٿي سگهيا.

هن وقت ملڪ اندر جيڪي سمارٽ لاڪ ڊائون جون خبرون هلي رهيون آهن تنهن جا اصل آواز به پاڻ سنڌ حڪومت جي واتان ائين ٻڌي رهيا آهيون جيئن ماضي جي لاڪ ڊائون جو مشورو به ان وقت جي سنڌ حڪومت ئي ڏنو هيو پر سنڌ حڪومت وقت جي رفتار سان جيڪي اعلان ڪرايا هن ڊزيل ۽ مشڪلاتن جي ماريل عوام کي اڄ سودو ڪيٽري حد تائين جي بحالي ته پنهنجي جاءِ تي پر هر طرف کان جيڪا پيڻگ لڳي پئي آهي سا ڇا بحال ٿي چڪي آهي. سنڌ جي تباهه ٿيل تعليم، صحت، روينيو سان گڏوگڏ اها بيروزگاري ۽ مهانگائي عوام سان ڪهڙو حشر ڪيو آهي. هاڻ هڪ دفعو ٻيهر عوام جي جنجال ٿيل زندگين کي عذاب ۾ وجهڻ ۽ تعليم کي تالا سميت پوري سرڪاري نظام کي متاثر ڪرڻ سان گڏوگڏ سمارٽ لاڪ ڊائون لڳائي مهانگائي جا نوان رنگ نرالا ڪرڻ جا اعلان ڪيا پيا وڃن. يقيناً خبر ناهي ته اهڙن ٿيندڙ اعلانن ڪانهيءَ هن ديس جا مسڪين ماروئڙا ڪهڙين حالتن کي منهن ڏيندا. اسين سمجهون ٿا ته حڪومت پاران نه رڳو تعليم کي تالو پر پوري سرڪاري سسٽم کي متاثر ڪري سمارٽ لاڪ ڊائون واري عمل سان ملڪي وهنوار بهتر نه ٿيندو پر حالتون اڃان وڌيڪ بدتر ٿينديون.

اڄوڪو ڏينهن - 30 مارچ

خانبهادر محمد صديق ميمڻ

اڄ مشهور تعليمي ماهر، سماج سڌارڪ ۽ ليکڪ محمد صديق ميمڻ جي جنم جو ڏينهن آهي هو 30 مارچ 1890ع تي حيدرآباد ۾ حاجي محمد يوسف ميمڻ جي گهر ۾ پيدا ٿيو هن علي ڳڙهه مان گريجوئيشن ڪئي هن حيدرآباد ۾ رهندڙ مسلمانن جي ڀلائيءَ لاءِ ڪيترائي ڪم ڪيا. عملي زندگيءَ جي شروعات 1916ع ۾ هڪ اسڪول ٽيچر طور ڪيائين ۽ 1943ع ۾ رٽائر ٿيو 1931ع ۾ هن سنڌي مسلم ادبي سوسائٽيءَ جو بنياد رکيو انهيءَ سوسائٽيءَ پاران هن هڪ پرنٽنگ پريس پڻ قائم ڪئي ته جيئن سنڌي ادبي ڪتاب سولائيءَ سان ڇاپي سگهجن انهيءَ ئي سوسائٽيءَ پاران هن حيدرآباد جي مسلمان ڇوڪرين کي علم جي زيور سان آراسته ڪرڻ لاءِ مدرسته البنات اسڪول جو بنياد رکيو اهو حيدرآباد ۾ مسلمان نياڻين جو پهريون اسڪول هو. جنهن جو افتتاح پهرين اپريل 1940ع تي ٿيو هن مختلف موضوعن تي لڳ ڀڳ 15 ڪتاب لکيا هو رياضي ۽ جاميٽريءَ جو به ماهر هو سندس لکيل ڪتاب "انگي حساب" ۽ "جاميٽري" اڄ به مشهور آهن هو 1940ع کان 1947ع تائين ٽريننگ ڪاليج فار مين حيدرآباد جو پرنسپال پڻ رهيو جڏهن سنڌ سرڪار سنڌي ادب جي واڌاري لاءِ مرڪزي صلاحڪار بورڊ جوڙيو ته هن کي به انهيءَ بورڊ جو ميمبر مقرر ڪيو ويو انهيءَ بورڊ اڳتي هلي سنڌي ادبي بورڊ جو روپ ڌاريو سندس تعليمي ۽ سماجي ڪم کي مڃتا ڏيندي 1946ع ۾ انگريز سرڪار ڪيس "خان صاحب" ۽ "خان بهادر" جا لقب ڏنا هن 20 نومبر 1958ع تي حيدرآباد ۾ وفات ڪئي

الهه بخش نظاماڻي

اڄ مشهور تعليمي ماهر الهه بخش نظاماڻي جي جنم جو ڏينهن آهي هو 30 مارچ 1905ع تي ماتلي تعلقي جي شهر ٽنڊيءَ ويجهو نظاماڻين جي ڳوٺ ۾ ڄائو بي ٽي ۽ ايم اي جون سندون حاصل ڪيائين عملي زندگيءَ جي شروعات اسڪول جي استاد طور ڪيائين بعد ۾ سنڌ جي تعليم کاتي ۾ ڊائريڪٽر مقرر ٿيو نور محمد هاءِ اسڪول جي هيڊماسٽر ۽ حيدرآباد جي تاريخي مسلم ڪاليج جي پرنسپال طور به ڪم ڪيائين هن عمر جي آخري حصي ۾ پٽ شاهه ثقافتي مرڪز جي اعزازي سيڪريٽريءَ طور خدمتون سرانجام ڏنائين هن کي سنڌي لوڪ ادب سان خاص دلچسپي هئي سندس ڪتاب "سنڌي لوڪ ادب جي ابتدائي تاريخ" لوڪ ادب سان دلچسپي رکڻ وارن لاءِ هڪ انمول ڪتاب آهي هن 15 آگسٽ 1980ع تي وفات ڪئي

عبدالحميد آخوند

اڄ مشهور انتظامي سربراهه ۽ سنڌي ثقافت جي پارکو عبدالحميد آخوند جي جنم جو ڏينهن آهي هن 30 مارچ 1945ع تي حيدرآباد شهر ۾ اکيون کوليون پاڻ مٽياريءَ جي مشهور آخوند خاندان جو چشم ۽ چراغ آهي ۽ شمس العلماء ڊاڪٽر عمر بن محمد دائودپوٽي جو ڏوهٽو آهي هن عملي زندگيءَ جي شروعات 1968ع ۾ نيشنل سينٽر حيدرآباد جي ريزيڊنٽ ڊائريڪٽر طور ڪئي 1976ع ۾ تعليم کاتي سنڌ جي ڪلچرل ونگ ۾ اسسٽنٽ ڊائريڪٽر مقرر ٿيو اڳتي هلي سنڌ جي ثقافت کاتي جو پهريون ڊائريڪٽر ۽ بعد ۾ ساڳئي کاتي جو سيڪريٽري مقرر ٿيو سندس دور ۾ سنڌ جي ثقافت کاتي ڪيترائي ڪتاب ڇپرايا ۽ سنڌ جي ثقافت جي واڌاري لاءِ ساراهه جوڳا قدم کنيا ويا پاڻ انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجيءَ جو ڊائريڪٽر ۽ سنڌ انڊومينٽ فنڊ جو سربراهه پڻ رهيو آهي هن ڪيترائي ڪتاب به تصنيف ڪيا.

حاجي خان تبسم

هن تاليواري شاعر ۽ ادب دوست انسان جو جنم 30 مارچ 1948ع تي سجاول ضلعي جي شهر دڙي ۾ ٿيو سندس والد جو نالو ناٿو خان جماڻي ميمڻ هو هن پارهين ڪلاس جو امتحان پاس ڪرڻ کان پوءِ ٽپال کاتي ۾ نوڪري ڪئي ۽ پوسٽ ماسٽر طور لاڙ سنڌ جي مختلف شهرن ۾ ملازمت ڪيائين هن 1971ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪئي شاعريءَ ۾ "تبسم" لقب اختيار ڪيائين هن ڪجهه ڪهاڻيون پڻ لکيون جڏهن عاجز ڪريم پوريءَ ماجر پبليڪيشن جو بنياد وڌو ته حاجي خان تبسم سندس خاص ٻانهن ٻيلي ٿي ڪم ڪيو هن دڙي ۾ "شيرازي پبليڪيشن" جو بنياد وجهڻ ۾ به اهم ڪردار ادا ڪيو هو سنڌي ادبي سنگت جي دڙو شاخ جو سرگرم ڪارڪن رهيو هن 8 آگسٽ 1994ع تي وفات ڪئي

ريحانه لغاري

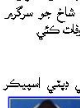

اڄ سنڌ اسيمبليءَ جي اڳوڻي ڊپٽي اسپيڪر ريحانه لغاريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن جو جنم 30 مارچ 1970ع تي سجاول ۾ ٿيو هن جو ڏاڏو خانبهادر فضل محمد لغاري 1946ع ۽ 1947ع ۾ سنڌ ليجسليٽو اسيمبليءَ جو ميمبر ۽ 1953ع ۾ سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر رهيو هن بي اي سنڌ ڪراچي يونيورسٽيءَ مان ۽ ايل ايل بي ۽ ايم اي جون سندون سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيون ريحانه لغاري عورتن جي مخصوص سيٽن تي 2013ع کان 2018ع تائين سنڌ اسيمبليءَ جي ميمبر رهي ۽ 13 آگسٽ 2018ع تي سنڌ اسيمبليءَ جي ڊپٽي اسپيڪر مقرر ٿي پاڻ سنڌ جي پهرين عورت ڊپٽي اسپيڪر ڄيٺي تلسيداس سپاهيملاڻي هئي جيڪا پهرين جون 1939ع کان 24 فيبروري 1945ع تائين ۽ ان کان پوءِ 13 مارچ 1946ع کان 5 نومبر 1946ع تائين انهيءَ عهدي تي فائز رهي سنڌ اسيمبليءَ جي ٻي خاتون ڊپٽي اسپيڪر جونيجو جو اعزاز راحيله ٽوانه کي حاصل آهي جنهن انهيءَ عهدي تي 14 ڊسمبر 2002ع کان 18 نومبر 2007ع تائين ڪم ڪيو سنڌ اسيمبليءَ جي ٽئين نمبر عورت ڊپٽي اسپيڪر سيده شهلا رضا هئي جنهن 2008ع کان 2018ع تائين به پيرا اهو عهدو ماڻيو

ڊاڪٽر مخمور بخاري

اڄ مشهور ليکڪ، محقق ۽ تعليمي ماهر ڊاڪٽر سيد مخمور بخاريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي. هن جو اصل نالو رشد الله شاهه بخاري آهي ۽ هن 30 مارچ 1979ع تي هالا پراڻا ۾ پروفيسر ڊاڪٽر ممتاز علي شاهه بخاريءَ جي گهر ۾ اکيون کوليون. هن سنڌيءَ ۾ ڪراچي يونيورسٽيءَ مان ڊاڪٽريٽ جي سند حاصل ڪئي هن سروري اسلاميه ڊگري ڪاليج ۾ ليڪچرار طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي. اڄڪلهه سنڌ يونيورسٽيءَ جي سنڌي شعبي ۾ پروفيسر طور ڪم ڪري رهيو آهي پاڻ سنڌي ادبي سنگت هالا جو سيڪريٽري ۽ ورڪنگ ڪاميٽيءَ جو ميمبر رهي چڪو آهي هن جا مختلف موضوعن تي 24 ڪتاب ڇپجي چڪا آهن. هن ريڊيو ۽ ٽيليويزن لاءِ ڪيترائي اسڪرپٽ لکيا ۽ 400 کان وڌيڪ مضمون ۽ مقالا لکيا. سندس لکيل ٻه ڊراما "اڃايل آبشار" ۽ "جيجون سارو ڏک" پاڪستان ٽيليويزن سينٽر ڪراچيءَ تان نشر ٿي چڪا آهن.

مختيار اڻڙ

مير حسين علي خان حسين ٽالپر

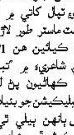

مير حسين علي خان حسين ٽالپر مير نورمحمد خان اول جو فرزند هو ۽ حيدرآباد جي قلعي ۾ تولد ٿيو مخدوم طالب المولا پنهنجي ڪتاب يادرفتگان ۾ هن جي ولادت جي تاريخ 26 آگسٽ 1824ع ڄاڻائي آهي جڏهن ته انسائيڪلوپيڊيا سنڌيانا سميت ڪجهه حوالن ۾ سندس ولادت جو سال 1829ع ڄاڻايو ويو آهي شاهي خاندان جو فرد هجڻ سبب سندس تعليم ۽ تربيت به شاهاڻي انداز ۾ ٿي 1843ع ۾ مياڻيءَ جي جنگ ۾ شڪست کائڻ کان پوءِ پنهنجي چاچي مير نصير خان ٽالپر سان گڏ ڪيس جلاوطن ڪري ڪلڪتي موڪليو ويو 1859ع ڌاري سندس جلاوطني ختم ٿي ۽ پاڻ حيدرآباد جي ٽنڊي مير نورمحمد ۾ اچي رهائش اختيار ڪيائين هو هڪ قادرالڪلام شاعر ۽ ليکڪ هو هن سنڌي، فارسي ۽ اردو ٻولين ۾ شاعري ڪئي سندس ڪتابن ۾ "مناقب علوي" (فارسي نثر)، "ديوان حسين" (اردو ۽ فارسي غزل)، "شاهد الامامت" (فارسي نثر) ۽ "لب لباب" (فارسي نثر) شامل آهن هن 30 مارچ 1878ع تي وفات ڪئي

حاجي حقير ابن مگڻ

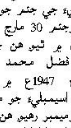

حاجي حقير ابن مگڻ خاصخيلي هڪ مشهور شاعر، نثر نويس ۽ حڪيم هو جنهن جو جنم 18 اپريل 1901ع تي حيدرآباد تعلقي جي ڳوٺ ٽنڊي قيصر ۾ ٿيو غربت سبب گهڻي تعليم حاصل نه ڪري سگهيو فقط قرآن شريف پڙهيو ۽ گڏوگڏ سنڌيءَ جا ڪجهه درجا پڙهيو هو حڪمت جي پيشي سان لاڳاپيل هو هن ويهن کان مٿي ڪتاب لکيا، جن ۾ ٻارن لاءِ ڪتاب، لوڪ داستان گرامر ۽ ٻيا ڪتاب شامل آهن هن جي شاعريءَ جو مجموعو "بلبل خوشگفتار" نالو ليکڪ نصير مرزا ترتيب ڏئي ڇپرائي پڌرو ڪيو آهي هن 30 مارچ 1981ع تي حيدرآباد تعلقي جي ڳوٺ راول ڀوڙ ۾ دم ڏنيءَ حوالي ڪيو

ظفرالله قريشي

مرحوم ظفرالله قريشي پاڪستان جي ريلوي کاتي جو هڪ باصلاحيت آفيسر هو هن جو جنم 11 آڪٽوبر 1918ع تي سکر ۾ ٿيو هن ابتدائي تعليم پرائي سکر جي ميونسپل هاءِ اسڪول مان حاصل ڪئي ۽ انٽرميڊيٽ جو امتحان گورنمينٽ ڪاليج ڪاري موري حيدرآباد (هاڻوڪي گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽي) مان پاس ڪيو هن سنڌ يونيورسٽيءَ مان جاگرافيءَ ۾ پوليٽيڪل سائنس ۾ ماسٽر ڊگريون حاصل ڪيون ۽ برئڊفورڊ يونيورسٽي انگلينڊ مان ٽرانسپورٽيشن ۾ ايم ايس سي جي سند حاصل ڪئي سي ايس ايس جو امتحان پاس ڪرڻ کان پوءِ 1963ع ۾ ريلوي کاتي ۾ ملازمت شروع ڪيائين هن ريلوي کاتي ۾ ڪن اهم عهدن تي ڪم ڪيو. تن ۾ ڊويزنل ٽرانسپورٽ آفيسر ڊويزنل سپرنٽينڊنٽ ڪراچي ۽ سکر، پاڪستان ريلويز اڪيڊمي لاهور جو ڊائريڪٽر جنرل، پاڪستان ريلويز جو به پيرا جنرل مئنيجر ۽ پاڪستان ريلوي جي صلاحڪاري بورڊ جو چيئرمين شامل آهن تاريخ 30 مارچ 1996ع تي ريلويز هيڊڪوارٽر لاهور ۾ هڪ اهم گڏجاڻيءَ جي صدارت ڪندي ڪيس اچانڪ دل جو دورو پيو ۽ سنڌ جو هيءُ باصلاحيت آفيسر اسان کان هميشه لاءِ جدا ٿي ويو. ڪيس ڪراچيءَ ۾ عبد الله شاهه غازيءَ واري قبرستان ۾ مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو ويو

روشن عطا

اڄ ريڊيو، ٽيليويزن ۽ فلم جي مشهور اداڪاره روشن عطا جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن جو جنم 1940ع ڌاري شڪارپور ضلعي جي شهر سلطان ڪوٽ ۾ آغا نظرالله جي گهر ۾ ٿيو هن مئٽرڪ تائين تعليم حاصل ڪئي هن 1964ع ڌاري ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي هڪ ڊراما آرٽسٽ طور پنهنجي فني سفر جي شروعات ڪئي گڏوگڏ اسٽيج ڊرامن ۾ به ڪم ڪندي هئي هن لڳ ڀڳ 20 سنڌي فلمن ۾ ڪم ڪيو جن ۾ ٽرٽي دل وارن جي فيصلو ضمير جو ٽرٽي لال ڪنوار رت ۽ اڄرڪ ۽ ٻيون فلمون شامل آهن هن ٻن اردو فلمن ۾ به ڪم ڪيو هن 1972ع کان ڪيترن ئي ٽيليويزن ناٽڪن ۾ يادگار ڪردار ادا ڪيا آخرڪار 30 مارچ 2011ع تي ڪراچيءَ ۾ سندس زندگيءَ جو ڏيئو وسامي ويو

عبدالقادر جوڻيجو

اڄ سنڌ جي مشهور ڊراما نويس ۽ ڪهاڻيڪار عبدالقادر جوڻيجو جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن جو جنم مٺي تعلقي جي ڳوٺ جنهاڻ ۾ 1945ع ڌاري ٿيو هن پرائمري تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي سندس والد مريد حسين هڪ پوليس آفيسر هو عبدالقادر مئٽرڪ جو امتحان ڏيپلي جي هاءِ اسڪول مان پاس ڪيو اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان بي اي، بي ايڊ ۽ ايم اي (سوشالاجي) جون سندون حاصل ڪيون هن عملي زندگيءَ جي شروعات 1962ع ۾ پوليس کاتي ۾ اي ايس آءِ طور ڪئي پر پوءِ اها نوڪري ڇڏي پهريائين پرائمري استاد ۽ پوءِ سيڪنڊري اسڪول جو استاد مقرر ٿيو 1976ع ۾ انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجيءَ ۾ پبليڪيشن آفيسر مقرر ٿيو ۽ ترقي ڪري سنڌالاجيءَ جو پهريائين ايڊيشنل ڊائريڪٽر ۽ پوءِ ڊائريڪٽر مقرر ٿيو هو 2005ع کان 2008ع تائين سنڌي ٻوليءَ جي بااختيار اداري جو چيئرمين رهيو عبدالقادر جوڻيجو جو شمار سنڌي ٻوليءَ جي چوٽيءَ جي ڪهاڻيڪارن ۽ ڊراما نويسن ۾ ٿئي ٿو هن جي پهرين ڪهاڻي "مٽ مٽ سور" 1963ع ۾ روح رهاڻ رسالي ۾ ڇپي هن کي اصل مقبوليت ريڊيو ۽ ٽيليويزن لاءِ لکيل ڊرامن سان ملي سندس پهريون ريڊيو ڊرامون 1970ع ڌاري ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تان نشر ٿيو ٽيليويزن لاءِ سندس پهريون سنڌي ڊرامون تلاش 1976ع ۾ ٽيليڪاسٽ ٿيو ان کان پوءِ هن جا لکيل ڪيترائي سنڌي ۽ اردو ڊراما ٽيليويزن تان ٽيليڪاسٽ ٿيا، جن پاڪستان سميت دنيا جي مختلف ملڪن ۾ مقبوليت جا رڪارڊ ٽوڙي ڇڏيا. انهن يادگار ڊرامن ۾ ديوارين، سيڙهيان، چوٽي سي دنيا ۽ جنگل وغيره شامل آهن ڊرامن کان علاوه هن مختلف موضوعن تي 12 کان وڌيڪ ڪتاب لکيا. هن کي به پيرا صدارتي ايوارڊ، بهترين ليکڪ جو پي ٽي وي ايوارڊ ۽ ٻيا به ڪيترائي ايوارڊ ڏنا ويا هيءُ انمول انسان 30 مارچ 2020ع تي ابدي سفر تي روانو ٿي ويو

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول / فيملي جج II ڪي اين شاھ
فيملي سوٽ نمبر سال 2026

مسمات شهناز ڌيءُ غلام رسول ٻگهيو ويندڙ سيتا روڊ تعلقو ڪي اين شاھ ضلعو دادو .. پلينٽف ..بخلاف .. نورمحمد ولد سائين بخش گوپانگ ويندڙ ڳوٺ مبارڪ شر تعلقوميرواھ ضلعو خيرپورميرس ..ڊفينڊنٽس

نالي مٿئين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف رڪوري آف ڏھ لک روپيا ، رڪوري آف حق مهر تي تولا سون ، رڪوري آف ڏاج ۽ مينٽيننس آف عدت پيرڊ -/225000 روپيا لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاھ ٿو ڪجي ته تاريخ 30-03-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس جي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول / فيملي جج II ڪي اين شاھ

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول / فيملي جج II قاضي احمد
(روبرو جناب امانت علي ڪوسو)
فيملي سوٽ نمبر 12 سال 2026

مسمات سجنا ڌيءُ اعجاز علي مگنهار رهندڙ شگر مل روڊ تعلقو قاضي احمد .. پلينٽف ..بخلاف ذوالفقار ولد محرم مگنهار رهندڙ ڪاچيرو روڊ ٻائي پاس مورو تعلقو مورو ضلعو نوشهرو فيروز ..ڊفينڊنٽس

نالي مٿئين اپوننٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿئين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاھ ٿو ڪجي ته تاريخ 06-04-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول / فيملي جج II قاضي احمد

بقايا	1	مارجي ويو

معرفاٽي تڪرار تان پيش آيو ڳڙهي ياسين لڳ ڪيرٽر ڪئنال ويجهو نظام پناھ جي باغ وٽ هٿياربندن جي ٻوزر رڪشا تي فائرنگ 34 سالن جو هڪ ڄڻو سائٽ پٽ نادر معرفاٽي مارجي ويو،جڏهن ته هڪ ڄڻو نديم بروهي زخمي ٿي پيو. پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش ۽ زخمي رورل هيلٿ سينٽر ڳڙهي ياسين منتقل ڪيا. پوليس جو چوڻ آهي ته واقعو مهر مارفاٽي پراڻي تڪرار تان پيش آيو آهي وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي،جڏهن ته اسپتال ۾ موجود مقتول جي وارثن جو چوڻ هو ته اسان جو مهر مارفاٽي تڪرار سان ڪو تعلق نه هو پر ان باوجود به هٿياربندن فائرنگ ڪري نوجوان قتل ڪري ظلم ڪيو آهي.

بقايا	2	پيادل مارچ

مرڪزي جنرل سيڪريٽري محمد رمضان خاصخيلي مرڪزي اطلاعات سيڪريٽري آزاد ڪنير،شوڪت بڙدي، غني ڪنير،رحمان شر ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ 10 ڪلوميٽر پيادل امن مارچ ڪيو ويو،مارچ جي اڳواڻن چيو ته پوليس سميت ادارن جي سرپرستي هيٺ تعلقي جي ننڍن وڏن شهرن ۽ ڳوٺن ۾ منشيات جا اڏا هئڻ سبب نوجوان وڏي انگ ۾ منشيات واپرائي جسماني۽ ذهني صلاحيت وڃائي رهيو آهي ۽ ڏوهن۾ اضافو ٿيڻ سبب غريب ماڻهون جو سفر۽ ڪاروبار ڪرڻ ڏکيو ٿي ويو آهي ان کان علاوه تعلقي اندر مختلف برادرين جي وچ ۾ هلندڙ تڪرارن جو نبيرو ڪرڻ لاءِ سياسي۽ سماجي ڌرين کي پنهنجو ڪردار ادا ڪري علائقي جو امن ۽ رونقون بحال ڪرايون وڃن.

بقايا	3	سخت زخمي

ڳڏ ٿي وڏي جدوجهد ۽ ڪوشش بعد ٻار کي مين هول مان ٻاهر ڪڍيو. جنهن کي مقامي اسپتال ۾ پهچايو ويو ڊاڪٽرن موجب، مين هول ۾ ڪرڻ سبب ٻار سخت زخمي ٿيو آهي هن کي مٿي جو زخم آهي ۽ گندو پاڻي ڦڦڙن ۽ پيٽ ۾ داخل ٿيڻ سبب سندس حالت ڳڻتي جوڳي آهي وارثن کي ٻار کي سول اسپتال کڻي وڃڻ جو چيو آهي. واقعي جي وڊيو سوشل ميڊيا تي وائرل ٿيڻ بعد صارفين پاران سخت ردعمل ظاهر ڪيو ويو ۽ انتظاميا جي لاپرواهي تي شديد تنقيد ڪئي پئي وڃي. ٻئي پاسي، شهرين ۾ به هن واقعي سبب سخت ڏاڍ پکڙيل آهي. علائقي واسين جو چوڻ آهي ته مين هول کليل هجڻ بابت ڪيترائي ڀيرا لاڳاپيل اختيارين کي شڪايتون ڪيون ويون، پر ان باوجود ڪوبه سنجيده نوٽيس نه ورتو ويو. هنن مطالبو ڪيو ته ذميوارن خلاف فوري ڪارروائي ڪئي وڃي ته جيئن مستقبل ۾ اهڙا واقعا ٻيهر پيش نه اچن. سي ايم او ميونسپل ڪميٽي ٽنڊوڄام شاهجهان پنهور پنهنجي بيان ۾ چيو ته مين هولز تي ڍڪڻ لڳائڻ يونين ڪميٽين جي ذميواري آهي، پر ڪجهه يونين ڪميٽيون ذميواري نڀائين نٿيون علائقي ۾ به ٽي ايم سي پاران به دفعا ڍڪڻ لڳايا ويا آهن. هن وڌيڪ چيو ته علائقي مان اڪثر مين هول جا ڍڪڻ چوري ٿي وڃن ٿا، جنهن جي ايف آءِ آر پڻ ڊائريڪٽر سينيٽيشن جي فرياد تي داخل ڪرائي وئي آهي. ٻئي طرف يوسي 66 جي چيئرمين نعيم ميمڻ جو چوڻ آهي ته ڪجهه ڏينهن پهرين مين هول جا ڍڪڻ لڳايا هئا، اهي چوري ٿي ٿا وڃن ته انهي ۾ ڪنهن جو به ڏوهه ڪونهي. ٻارڙي وارن جي به ذميواري آهي (ته هنن تي نظر رکن.) شهرين مطالبو ڪيو آهي ته لاپرواهي جي ذميوارن خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ کليل مين هولز کي فوري طور تي بند ڪيو وڃي ته جيئن انساني جانين کي وڌيڪ نقصان کان بچائي سگهجي.

بقايا	4	تلهه سڙي رک

تي بيٺل آهي پوءِ به نه پهچي سگهي آهي نوٽيس وٺي مالي مدد ڪئي وڃي.

بقايا	5	آبادگار پريشان

بمپر فصل تيار ٿي چڪي آهي ۽ ڪٽائي جاري آهي ڪڻڪ جي ڪٽائي ۾ عورتون به مردن سان گڏ حصو وٺن ٿيون. سرڪار طرفان ڪڻڪ جو اڳهه 3500 روپيا في مڻ مقرر ڪيو ويو آهي، پر مارڪيٽ ۾ اڄڻ سان اهو گهٽجي 3000 روپيا في مڻ ٿي ويو آهي. آبادگار اڳواڻ اختيار احمد پنهور ايڊووڪيٽ، سجاد حسين پنهور، عمران علي پنهور ۽ محمد اسماعيل جو چوڻ آهي ته ڪڻڪ جو ٽارگيٽ ۽ اڳهه وڌايو وڃي ۽ ختم ٿيل خريداري مرڪز ٻيهر ڪوليا وڃن. هنن چيو ته سنڌ ۾ سرڪار طرفان 10 لک ميٽرڪ ٽن ڪڻڪ خريد ڪرڻ جو هدف مقرر ڪيو ويو آهي، جڏهن ته آبادگارن تي ڪڻڪ جي پوک تي وڏو خرچ اچي ٿو. تنهن ڪري سرڪار کي گهرجي ته 30 لک ميٽرڪ ٽن ڪڻڪ خريد ڪري. هنن وڌيڪ چيو ته حڪومت صرف 25 ايڪڙ تائين زمين رکندڙ آبادگارن کان ڪڻڪ خريد ڪندي، جنهن سبب وڏيڪ زمين وارن آبادگارن کي نقصان ٿيندو جو ته سندن ڪڻڪ خريد نه ٿيڻ سبب اڳهه گهٽجي 2000 روپيا في مڻ تائين اچي سگهي ٿو. هنن ٻڌايو ته خيرپور ضلعي ۾ 10 سرڪاري خريداري مرڪز قائم ڪيا ويا آهن. جڏهن ته ختم ڪيل 55 مرڪز ٻيهر بحال ڪيا وڃن. اجا تائين ڪڻڪ جي خريداري شروع ناهي ڪئي وئي، سرڪار اعلان ڪيو آهي ته آبادگار پنهنجو باردانو پاڻ آڻيندا، جنهن تي 50 ڪلو واري ٻوري تي 60 رپيا ۽ 100 ڪلو واري ٻوري تي 100 رپيا اضافي ڏنا ويندا، آبادگارن چيو ته مارڪيٽ ۾ 100 ڪلو واري ٻوري 200 رپين ۽ 50 ڪلو واري ٻوري 80 رپين ۾ ملي ٿي محڪمي خوراڪ موجب آبادگارن کان في ايڪڙ 5 ٻوريون (12 مڻ) ڪڻڪ خريد ڪئي ويندي ۽ صرف 25 ايڪڙ کان گهٽ زمين وارن کان خريداري ڪئي ويندي، جڏهن ته سنڌ ۾ ڪڻڪ جي ڪل پيداوار لڳ ڀڳ 60 لک ميٽرڪ ٽن آهي هنن چيو ته سرڪار رڳو 20 سيڪڙو کان به گهٽ ڪڻڪ خريد ڪندي، جنهن سان آبادگارن کي وڏو نقصان ٿيندو هنن وڌيڪ چيو ته پاسڪو جيڪو اڳ خيرپور سميت سڄي سنڌ مان ڪڻڪ خريد ڪندو هو هاڻي خساري سبب خريداري نه ڪندو محڪمي خوراڪ خيرپور وٽ هن وقت هڪ لک 20 هزار ٻوريون موجود آهن جيڪي بارش پوڻ سبب ڪجهه خراب به ٿي ويون آهن.

بقايا	6	ٻارڙي فوت

سميرا بنگلاڻي تنهجي اسپتال ٿل ۾ فوت ٿي وئي آهي،جڏهن ته علائقي جي آسپاس وارن ڳوٺن ۾ ارڙي سميت مختلف بيمارين ۾ ٻارڙا ورتل آهن ،فوتي معصوم جي گهر ۾ خوشي بدران ماتم متل آهي جڏهن ته ڳوٺ نامدار بنگلاڻي ۽ آسپاس وارن علائقن ۾ 10 کان وڌيڪ ٻارڙا ارڙي ۾ مبتلا آهن. ڳوٺاڻن سنڌ جي وڏي وزير ،صحت جي وزير،سيڪريٽري صحت سنڌ ۽ ڊي سي جيڪب آباد کي اپيل ڪئي آهي ته ٿل جي مختلف ڳوٺن ۾ وڌندڙ ارڙي سميت ٻين بيمارين جي روڪٿام لاءِ ڳوٺن ۾ ڊاڪٽر جون ٽيمون موڪلي فري ميڊيڪل ڪيمپون لڳرائي بيمارين جو خاتمو آندو وڃي .

بقايا	7	ڏنڊ مقرر

۾ ڌرين جون ڳالهيون ٻڌيون ويون جنهن دوران واپاري سڪندر خاصخيلي ٻڌايو ته ڌاڙيل ڌاڙي دوران 3تولا سون،2 تڇ 2 بٽڻ واريون موبائل فونون ۽ موٽرسائيڪل ڌاڙي دوران کڻي ويا هئا،جڏهن ته جوابدار عبدالوحيد گائينچو عقيل خاصخيلي جي ڌر جون ڳالهيون ٻڌڻ بعد رئيس علي دوست گائينچو ، ڊاڪٽر علي مرادن گائينچو ۽ ٻين تي مشتمل مشير ڪاميٽي جوڙي وئي جنهن بعد فيصلي ڪندڙ خادم مارفاٽي فيصلو ٻڌائيندي جوابدار ڌر کي ڏوهي قرار ڏيندي جوابدارن مٿان 18 لک ڏنڊ مقرر ڪيا جڏهن ته فريادي ڌر پاران قرآن پاڪ کي مان ڏيندي جوابدارن کي ڏني تي 10 لک معاف ڪري ڇڏيا جڏهن ته جوابدار 8 لک ٻن مهينن اندر ادا ڪرڻ جو فيصلو ٻڌايو ويو فيصلي ۾ جوابدار عبدالوحيد گائينچو ۽ عقيل خاصخيلي جي وارثن سميت وڏي انگ ۾ ماڻهن جي شرڪت!

بقايا	8	پاڻ پيو

ڏوهاري مختلف ڪيسن ۾ گهربل اشتهاري ڏوهاري ڪبير بوزدار خانپورمهر پوليس وٽ گرفتاري پيش ڪري ڇڏي آهي ايس ايڇ او خانپور مهر انسپيڪٽر برڪت علي پٽي موجب ڪبير بوزدار مٿان گهوٽڪي ضلعي جي مختلف ٿاڻن تي قتل، دهشتگردي، ڦر چوري ڌاڙي، پوليس مقابلن سميت 20 سنگين نوعيت جا ڪيسن داخل آهن پوليس موجب سندس وڌيڪ ڪيسن بابت ٻين ٿاڻن تان جاچ ڪئي پئي وڃي.

بقايا	9	منظوري ڏني وئي

تعليمي شعبن جي سربراهن جون مقرريون ۽ ڪيمپس جي ڊانچي توڙي شاگردن جي سهولتن جي بهتري لاءِ قدم شامل آهن اجلاس ۾ وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر فتح محمد مري سمورن ميمبرن کي پليڪار ڪندي يونيورسٽي جي ڪورنس ۽ تعليمي معيار کي مضبوط بڻائڻ ۾ سندن لاڳيتي سهڪار کي ساراهيو، اجلاس ۾ سيڪريٽري يونيورسٽيز اينڊ بورڊز ڊپارٽمينٽ محمد عباس بلوچ، سيد سهيل اڪبر شاھ، پروفيسر آصف قاضي، پروفيسر ڊاڪٽر جاويد چانڊيو، پروفيسر ڊاڪٽر لڇمڻ داس ڏوميجا، پروفيسر ڊاڪٽر عرفانه ملاح، بينظير جوڻيجو، پروفيسر ڊاڪٽر عبدالاحد ابڙو، سليمان احمد، ڊاڪٽر عقيل احمد پٺو، اميد علي رند، عبدالرحمان ٽانگراج، ساجد قيوم ميمڻ ۽ مولانا اصغر درس سميت اڪيڊيميا، حڪومت ۽ سول سوسائٽي سان لاڳاپيل ٻيا معزز ميمبر پڻ شريڪ ٿيا. اجلاس جي شروعات اڳوڻي وائيس چانسلر مظهرالحق صديقي ۽ سيد غلام نبي شاھ جي پٽ جي وفات تي فاتحه خواني سان ڪئي وئي، سينڊيڪيٽ ميمبرن ڏک جو اظهار ڪندي ٻنهي مرحومن جي مغفرت ۽ سندن پونيرن لاءِ صبر جي دعا گهري. پنهنجي ابتدائي خطاب ۾ وائيس چانسلر جاري ترقياتي منصوبن تي روشني وڌي ۽ سنڌ حڪومت پاران يونيورسٽي جي اندرئين روڊ رستن ۽ هاسٽلن جي مرمت ۽ بحالي لاءِ ڪيل سهڪار کي ساراهيو. هن چيو ته اهڙا قدم ڪيمپس جي مجموعي ماحول ۽ شاگردن جي سهولتن کي بهتر بڻائڻ لاءِ انتهائي اهم آهن. هن وڌيڪ ٻڌايو ته صوبائي حڪومت ڊاڪٽر اين اي بلوچ ماڊل اسڪول حيدرآباد ۽ سيد پناھ علي شاھ ماڊل اسڪول ڄامشورو جي ترقي لاءِ پڻ سهڪار جو يقين ڏياريو آهي، جيڪو تعليمي ڍانچي کي مضبوط ڪرڻ ۽ رسائي وڌائڻ جي عزم جو عڪاس آهي. سينڊيڪيٽ تعليمي، انتظامي ۽ انساني وسيلن سان لاڳاپيل مختلف معاملن تي غور ويچار ڪيو ۽ سليڪشن بورڊ جي سفارشن تحت مختلف آفيسرن جي ڪارڪردگي ۽ خدمتن کي تسليم ڪندي سندن ترقين جي منظوري ڏني. سنڌ يونيورسٽي جي قانونساز اداري ڪجهه استادن کي ضابطن موجب ليئن ۽ غيرمعمولي موڪل پڻ منظور ڪئي ته جيئن اهي تعليمي ۽ تحقيقي موقعن مان فائدو وٺي سگهن. ان کان علاوه ٻن استادن جي لازمي رٽائرمينٽ جي پڻ منظوري ڏني وئي. اجلاس ۾ اهم تعليمي مقرريون پڻ منظور ڪيون ويون، جن ۾ پروفيسر ڊاڪٽر طارق حسن عمراڻي کي انسٽيٽيوٽ آف انگلش لئنگويج اينڊ لٽريچر جو ڊائريڪٽر ۽ پروفيسر ڊاڪٽر ذوالفقار حيدر زيدي کي پبلڪ ايڊمنسٽريشن شعبي جو چيئرمين مقرر ڪرڻ شامل آهي. ٻنهي پروفيسرن جي مقرري ٽن سالن لاءِ ڪئي وئي آهي. سينڊيڪيٽ ميمبرن اميد ظاهر ڪئي ته اڪيڊمڪ شعبن ۾ ڪيل مقرريون تعليمي قيادت کي وڌيڪ مضبوط بڻائينديون ۽ تدريسي ۽ تحقيقي سرگرمين کي هٿي ڏينديون

بقايا	10	گهر ۾ ڪهرام

ٻاڙي پراڻي خالي پيل گهر جي ديوار ڪرڻ سبب به پاڻر پنج ورهين جو گلنيس ادائي ورهين جو پانچو ولد بادل ميگهواڙ پيل گهر جي پراڻي پٽ ڪرڻ سبب دٻجي پيا. واقعي کان پوءِ علائقي وارن ٻارن کي ڪڍي ترت تعلقي اسپتال منتقل ڪيو جتي ڊاڪٽرن پاران ٻنهي ٻارن جي فوت ٿيڻ جي تصديق ڪئي وئي ٻنهي فوتي ٻارن جا لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو جڏهن ته علائقي ۾ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي. هٿونگو پوليس موجب، خالي پيل گهر جي پراڻي ۽ ڪمزور پٽ ڪرڻ سبب هوا سبب ڪرڻ سبب واقعو پيش آيو آهي، فوتي ٻارڙن جي والدين کي بيهوشي جا دورا پئجي رهيا آهن.

بقايا	11	ڪيس داخل

ٽنگ جي فرياد تي پنج جوابدارن خلاف جاويد شانا،شهزاد،ڊيشان مسيح،ذوالفقار گجر،مسمات شبانه مسيح مٿان 365 بي جا قلم لڳائي ڪيس داخل ڪيو ويو پوليس مڪ جوابدار جاويد شانا سميت ڪو به جوابدار گرفتار نه ڪري سگهي متاثر خاندان طرفان جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو ڪيو ويو آهي ڪيس جي فريادي موقف اختيار ڪيو ته ڄاڻايل جوابدار 17 مارچ تي گهر ۾ هٿيارن سان گڏجي داخل ٿي گهرڀاتين کي يرغمال بڻائي منهنجو ڌيءُ 16 سالا اقراءَ ٻنگ کي اغوا ڪري کڻي ويا آهن پوليس کي گهرجي ته جوابدارن کي گرفتار ڪيو وڃي

بقايا	12	ريلي

اڳواڻن ڪارڪنن جي گرفتارين خلاف قليلي پل کان قومي ڪارڪنن احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب آڏو مظاهرو ڪيو، مظاهري دوران قومي ڪارڪنن فوري طور اڳواڻن ڪارڪنن کي آزاد ڪرڻ لاءِ نعريبازي ڪئي، ان موقعي تي مظاهري کي جسقم شهيد بشير خان جي ضلعي صدر گل شير ڪولاچي ، جاويد هاليپوٽو ، آزان انصاري ، اصغر ملاح ، جساف جي ذوهيب جمالي ، صوفي حامد سنڌي ، فقير سليم هاليپوٽو ۽ ٻين اڳواڻن خطاب ڪندي مطالبو ڪيو آهي ته پرامن سياسي اڳواڻن کي گرفتار ڪرڻ پ پ سرڪار جي تنگي بربريت آهي اهڙين حرڪتن سان پنهنجي وطن جي مالڪي تان ڪڏهن به دستبردار نه ٿينداسين ، فوري طور قومي اڳواڻن ڪارڪنن کي بازياب ڪيو وڃي.

بقايا	13	هڪ ڄڻو فوت

لاش تحويل ۾ وٺي اسپتال منتقل ضروري ڪاروائي بعد سندس لاش وارثن حوالي لاش سانگهڙ پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو

بقايا	14	راشد محمود

عبدالقيوم هاليجوي ۽ علامه راشد محمود سومرو چيو ته هن وقت نه رڳو سنڌ پر سڄو ملڪ بدامني جي لپيٽ ۾ آهي، سنڌ ۾ عوام قبيلائي تڪرارن، اسٽريٽ ڪرائم ۽ ڌاڙيل ڪلچر کان تنگ اچي چڪي آهي ۽ پنهنجي جان، مال ۽ عزت جي تحفظ جي گهر ڪري رهي آهي، جڏهن ته بلوچستان ۽ خيبرپختونخواهه به بدامني جو شڪار آهن. هنن چيو ته عالمي سطح تي به امن هڪ اهم مسئلو بڻجي چڪو آهي ۽ طاقتور ملڪ ڪمزور ملڪن تي پنهنجو اثر رسوخ وڌائي رهيا آهن هنن وڌيڪ چيو ته جمعيت علماءِ اسلام شروع کان ئي امن لاءِ جدوجهد ڪئي آهي ۽ ان لاءِ وڏيون قربانيون پڻ ڏنيون آهن هاڻوڪي حالتن ۾ به جمعيت جو قائد حضرت مولانا فضل الرحمان ملڪ ۾ امن جي قيام لاءِ سرگرم ڪوششون ڪري رهيو آهي هنن اعلان ڪيو ته مارچ 2027 ۾ 19، 20 ۽ 21 تاريخن تي سنڌ ۾ هڪ وڏو "امن عالمي اجتماع" منعقد ڪيو ويندو جنهن ۾ سنڌ سميت سڄي ملڪ ۽ دنيا مان ماڻهو شرڪت ڪندا اجتماع ۾ اندازي موجب پنجاهه لک ماڻهو شريڪ ٿيندا جڏهن ته عالمي سطح تي وفود کي به دعوت ڏني ويندي ان سان گڏ مسجد اقصيٰ، مسجد نبوي ۽ مسجد حرام جي ائمه ڪرام کي پڻ دعوت ڏيڻ جو اعلان ڪيو ويو هنن چيو ته مولانا فضل الرحمان جي قيادت ۾ ملڪ جي امن، استحڪام ۽ سالميت لاءِ جدوجهد جاري رهندي اجتماع کي مولانا شمس الدين پيري، مولانا جمال الدين اوگاهي، مولانا عبدالعزيز سميجو مولانا محمد الياس چنه، مولانا جمال مصطفيٰ تنيو، مولانا فردوس احمد چاچڙ مولانا مجيب الرحمن اوگاهي، مولانا خان محمد ملڪ ۽ ضلعي ترجمان عرفان الله ڪوسو سميت ٻين اڳواڻن پڻ خطاب ڪيو.

بقايا	15	زائرين جي آمد

عرس مبارڪ وڏي عقيدت ۽ احترام سان شروع ٿي ويو جنهن ۾ سنڌ جي مختلف علائقن کان عقيدتمندن جي وڏي انگ شرڪت ڪئي جڏهن ته عرس جي تقريبات جو افتتاح اوقاف ڪاتي ، عشر زڪوات ۽ مذهبي معاملن واري صوبائي وزير سيد رياض حسين شاھ شيرازي ۽ ايم پي اي شاھ حسين شيرازي درگاھ تي حاضري ڀري، گلن جون چادرون چاڙهي ڪيو ۽ فاتحه خواني ڪئي تقريب دوران ڊي سي سجاول زاهد حسين رند، ايس ايس پي ميڊم عليشه راڄپر ، اوقاف کاتي سنڌ جي سيڪريٽري، ٻين سرڪاري عملدارن، معززين ۽ وڏي انگ ۾ عقيدتمندن پڻ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي صوبائي وزير اوقاف چيو ته سنڌ صوفين، بزرگن ۽ اوليائن جي سرزمين آهي، جتي سدائين محبت، امن ۽ پائيچاري جو درس ڏنو ويو آهي. هن چيو ته اهڙا عرس نه رڳو مذهبي اهميت رکن ٿا پر سنڌ جي ثقافت کي به اجاگر ڪن ٿا. هن وڌيڪ چيو ته حڪومت طرفان درگاهن تي ايندڙ زائرين لاءِ بهتر سهولتون فراهم ڪرڻ ۽ سيڪيورٽي کي يقيني بڻائڻ لاءِ خاص اپاءَ ورتا ويا آهن. عرس مبارڪ جي موقعي تي محفل سماع، مذهبي تقريبون، ميلو ۽ ثقافتي پروگرام پڻ منعقد ڪيا ويندا، جن ۾ فنڪارن ۽ قوال پنهنجي فن جو مظاهرو ڪندا. ٻئي طرف عرس دوران سيڪيورٽي جا سخت انتظام ڪيا ويا آهن، جڏهن ته پوليس ۽ ٻيا لاڳاپيل ادارا چوڪس آهن ته جيئن عقيدتمندن کي ڪنهن به قسم جي تڪليف پيش نه اچي. هوڏانهن زائرين جي تفريح لاءِ جهولا موت جا کوھ توڙي بازارون سجايون ويون آهن

بقايا	16	سرڻنگ ڪري ڇڏيو

جنان ڳڻتي جوڳي حالت ۾ حيدرآباد اسپتال منتقل ڪيو ويو. ناري جي والد ليمون بليدي الزام هڻندي چيو ته منهنجي ڌي تي سندس مڙس علي حسن بليدي، سان گڏجي نور محمد بليدي ۽ آصف بليدي تشدد جو نشانو بڻايو رات کان وٺي چوڪري تي تشدد ڪندا رهيا، مون کي ڳوٺاڻن اطلاع ڏنو اتي پهتيس ته تيائي بيهوشي واري حالت ۾ هئي، دماغ سميت جسم جي مختلف هنڌن تي تشدد ڪيو ويو آهي، چوڪري تي بلاجواز تشدد ڪري وڏو ظلم ڪيو ويو آهي انصاف ڪيو وڃي، جڏهن ته نئون ڪوٽ پوليس اڃان تائين ڪابه ڪارروائي نه ڪئي آهي پوليس جو چوڻ آهي ته اسان ليٽر ڏني ناري کي نئون ڪوٽ اسپتال منتقل ڪيو آهي وارث ايندا ته ڪيس داخل ڪيو ويندو پوليس

بقايا	17	احتجاج

بيٺل آهيون پر ڪير ب داد رسي ڪرڻ لاءِ تيار ناهي هنن چيو ت اسان جي عمر وڃي رهي آهي ۽ ان ڪنهن ٻي نوڪري ۾ به اپلاءِ ن ٿا ڪري سگهون تعليم واري وزير پنهنجي علائقي جي اميدوارن جي 33 مارڪون ڪٽيندڙن کي ب نوڪريون ڏنيون آهن پر اسان 40 پلس وارن اميدوارن جي نوڪريون نه ٿيون ڏنيون وڃن هنن مطالبو ڪيو آهي ت نوڪريون ڏئي بيچيني ختم ڪئي وڃي

بقايا	18	دعوي

عمر پيو پل وٺان ڪاروائي ڪندي مقتول نظير چانڊيو قتل ڪيس ۾ ملوث ٻن جوابدارن راجا ابڙو ۽ فرحان ابڙو کي قتل ۾ استعمال ڪيل چرين سميت گرفتار ڪري ورتو آهي پوليس موجب گرفتار جوابدارن کان وڌيڪ جاچ ڪئي وئي وڃي.

بقايا	19	احتجاج جاري

ڪري ويٺا آهيون، پر افسوس جو هڪ مهينو گذري ويو سنڌ اسيمبلي ۾ اسان جي حق ۾ جوڙيل ڪاميٽي بابت سنڌ حڪومت جو ڪو به ذميوار نمائندو سنجيدگي سان ڳالهائڻ لاءِ به سامهون ناهي آيو. ڪراچي پريس ڪلب واري ڪيمپ به عيد جي ڏينهن ۾ زبردستي ختم ڪرائي وئي، تشدد ۽ گرفتارين باوجود اسان جو حوصلو ٽٽڻ بدران وڌيڪ مضبوط ٿيو آهي اسان واضح طور اعلان ڪريون ٿا ته اسان هر جنگ وڙهي آهي ۽ اڳتي به وڙهنداسين، پر پنهنجي جائز حق تان ڪنهن به صورت ۾ هٽ نه ڪنداسين.اسان پاڪستان پيپلز پارٽي جي قيادت کان مطالبو ڪريون ٿا ته فوري نوٽيفڪيشن جاري ڪري سيني ويٽنگ اميدوارن کي سندن حق ڏنو وڃي

بقايا	20	تشدد، احتجاج

نشان ڏينهن ڏٺي جو ڪوٽڙي سائيٽ جي علائقي بروهي چونڪ تي مبينا موٽر سائيڪل ڦر جي ڪوشش ۾ ڦورن موٽر سائيڪل سوار لاشاري قبيلي سان تعلق رکندڙ نوجوانن تي مبينا ڦر دوران سخت تشدد جو نشانو بڻايو نوجوانن جي مزاحمت تي ڦر ڪندڙ ٽولو فرار واقعي جو ٻڌي لاشاري خاندان جا ماڻهو ۽ رهواسي زخمي نوجوانن سان گڏجي رستن تي نڪري آيا ايڊمور پمپ ويجهو ڊي،سي آفيس روڊ تي سخت احتجاج نعريبازي زخمي نوجوانن الزام هڻندي ٻڌايو ته اسان ڪنهن ڪم سانگي وڃي رهيا هئاسين ته سجاد چانڊيو، جاني چانڊيو ۽ ٻيا جيڪي انهن سان گڏ هئا موٽر سائيڪل ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ اسان تي سخت تشدد ڪندا رهيا ۽ گڏو گڏ موٽر سائيڪل کي به ڌڪ هڻندا رهيا جنهن سبب موٽر سائيڪل ڏکن هڻن جي ڪري جهيڙي ويئي ۽ بعد ۾ اسان جي مزاحمت جي ڪري ڄاڻايل جوابدار فائرنگ ڪندي فرار ٿي ويا جنهن بعد اهڙو اطلاع اسان پوليس پوسٽ تي ڏنو ۽ پوليس کي ساڻ وٺي جوابدارن سجاد چانڊيو ۽ جاني چانڊيو جي گهرن تي وياسين جتان سخت فائرنگ سبب پوليس اهلڪار به پڇي ويا ۽ هاڻي پوليس به تعاون نه ٿي ڪري هنن چيو ته جوابدارن ڪجهه ڏينهن پهريان به اسان جي دڪانن مان چوري ڪئي هئي جن کي اسان خوب سڃاڻون ٿا هنن وس وارن کان مدد جي اپيل ڪئي آهي ۽ ايس،ايس،پي ڄامشورو کان جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو ڪيون ته ٻئي طرف پوليس پنهنجو مؤقف ڏيندي چيو آهي ته ڌرين جو پاڻ ۾ جهيڙو ٿيو آهي ايف آءِ آر جي لاءِ اسان انڪار به آهي ڪيو

بقايا	21	لاڏاٽو ڪري ويو

جدوجهد جي علامت، سنڌ جو عاشق، حق سچ جو ڳوريلو ڪامريڊ جوشيلو سنڌي 72 ورهين جي ڄمار ۾ لاڏاٽو ڪري ويو آهي ڪامريڊ جوشيلو سنڌي ڪيترن ئي ورهيه کان مختلف موذي بيمارين سان جهيڙيس هڪ مهيني کان لمس اسپتال ڄامشورو ۾ علاج هيٺ هو عيد الفطر کان اڳ ڪيس گهر منتقل ڪيو ويو هو جتي چنچر ۽ جمعي جي رات دم ڏٺي حوالي ڪيو مرحوم جي جنازي نماز مهراڻ يونيورسٽي جي جامع مسجد ۾ جمعي نماز بعد ادا ڪرڻ ڪانپوءِ سندس مڙهه کي سيوهڻ ويجهو منجهر جي ڪنڌيءَ تي قائم ڳوٺ ٺهڻي واري اباڻي قبرستان ۾ مٽي ماءِ حوالي ڪيو ويو. ڪامريڊ جوشيلو سنڌي جي جنازي نماز ۽ تدفين ۾ مهراڻ يونيورسٽي جي وائيس چانسلر پروفيسر طه علي بلوچ، مهراڻ پبلڪ اسڪول جي پرنسپل پروفيسر محمد جڙيل سانگي، سٽي گيس آفيسر حقنواز ڏاهري، ايڊووڪيٽ فهيم نوناري، پروفيسر محمد صديق جويو، جسقم جي مرڪزي اڳواڻ ديدار شار، سيوا اڳواڻ امداد ڪوسو، غلام نبي پلاڻي، قادر بخش پلاڻي، سڪيل جوڻيجو، ميوا اڳواڻ علي محمد شورو، عبدالقيوم ملاح، ڄامشورو ضلعي ڪائونسل جي ميمبر خليق الرحمان تگي، شاهنواز برفت، راڳي سڪندر بڙدي، لطيفي قمرالدين پنهور، شاعر هاشم ڏاهاڻي، ساگر الاهي بخش عالماڻي، حاجي واحد بخش پلاڻي، علي گل بليدي، جبل سنڌي، صاحب خان نوحاڻي، صحافين حاڪم چانڊيو، عرفان برفت، غلام اڪبر برفت، غلام رسول برفت، علي محمد مگسي سوڏو مهراڻ يونيورسٽي، سنڌ يونيورسٽي جي آفيسرن، استادن، ملازمن، سياسي سماجي ۽ قومپرست تنظيمن جي ڪارڪنن، اڳواڻن، شهرين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي جڏهن ته مرحوم جو تڏو مهراڻ يونيورسٽي جي رهائشي ڪالوني ۾رکيو ويو هو ڪامريڊ جوشيلو سنڌي جو اصل نالو حاجي حسين بخش هو، پاڻ 1954ع ۾ سيوهڻ ويجهو منجهر جي ڪنڌيءَ تي ڳوٺ ٺهڻي ۾ پيدا ٿيو پورهيي سانگي ڪوٽڙي ۾ لڏي آيو جنهن دوران مهراڻ يونيورسٽي ۾ ملازم طور ڊيوٽي ورتي، جتي پورهيت يونين جو سرگرم ڪارڪن ۽ اڳواڻ رهيو سدائين اڳڀرو ۽ اجرڪ اوڍيندڙ ڪامريڊ جوشيلو سنڌي شروعاتي سياسي سفر جيئي سنڌ هلچل کان ڪيو بعد ۾سنڌ ترقي پسند پارٽي جي پورهيت ونگ سان سلهاڙجي ويو ڄامشورو ۾سنڌ ترقي پسند پارٽي کي سرگرم ڪيو جنهن بعد 30 ورهيه اڳ 26 آگسٽ 1996ع تي پنهنجي ساٿين رفيق سولنگي، قادر بخش پلاڻي، سڪيل جوڻيجو وزير پناڻ، حاڪم چانڊيو ۽ ٻين ساٿين سان گڏجي سماجي تنظيم شاھ لطيف ويلفيئر ايسوسيئيشن جو بنياد وڌو جنهن جو پاڻ باني چيئرمين مقرر ٿيو جنهن جو مرڻ گهڙي تائين چيئرمين رهيو پنهنجي قوم جواني کان پيرسني تائين سنڌ کي ارپيندڙ ڪامريڊ جوشيلو سنڌ سان بي انتها عشق ۽ ڌارين کي سنڌ مان نيڪالي ڏيارڻ واري جدوجهد جو حصو بڻجڻ جي ڏوهه ۾پرپورٽرن ۽ انهن جي ونگارين ڪوڙين ۾ رهيو ۾ سندس جدوجهد مائي نه ٿي، دهشتگردي جي مڙهيل ڪوڙي ڪيس ۾بيماري ۽ پيرسني باوجود ڪيترن ڪيسن کي منهن ڏنو. ڪامريڊ جوشيلو سنڌي جيل کان ٻاهر توڙي جيل اندر ويهي سنڌ جي تباهي، برسات متاثرن جي واهر نه ٿيڻ، وڌندڙ مهانگائي توڙي سنڌ ۽ عوام دشمن فيصلن تي وقت جي ڪرپٽ حڪمرانن خلاف سراپا احتجاج بڻيل رهيو سنڌ يونيورسٽي ڄامشورو ۾2012 ع دوران ملازمن جي احتجاجي تحريڪ دوران ملازمن جي وارث عورتن ۽ ٻارڙن طرفان ڪيل احتجاج جي سرواڻي ڪري تاريخ رقم ڪئي اهوئي سبب آهي جو پاڻ هر سنڌ دشمن توڙي عوام دشمن منصوبن خلاف جدوجهد ۾ اول دستي جو ڪردار ادا ڪيو. پاڻ 2014 ع ۾ مهراڻ يونيورسٽي مان رٽائرمينٽ ورتي، پاڻ پنهنجي زندگيءَ جي شروعاتي ڏينهن ۾ حج جي سعادت پڻ حاصل ڪئي. پاڻ 2 شاديون ڪيون، ڪيس ٻن پٽن ۽ هڪ ٿياڻي ۽ هڪ گهر واري کي سوڳوار ڇڏيو آهي، تڏو مهراڻ يونيورسٽي جي ملازمن جي رهائشي ڪالوني ۾ ڪيو ويو آهي جتي سندس پٽن غلام مصطفيٰ ۽ ڪاشف سان تعزيت جو سلسلو جاري آهي.

بقايا	22	گهر ۾ ڪهرام

ريحان ولد عبدالرزاق عباسي جيپياتجي ٿڏي تي ٿي فوت ٿي ويو اطلاع ملڻ تي هيراٽي پوليس پهچي لاش کڻائي تعلقا اسپتال ٽنڊوآدم ۾ آندو جنهن بعد وارثن کي اطلاع ڏنو ويو جيڪي اسپتال ۾ پهتا فوتي جو لاش ضروري ڪاروائي ڪانپوءِ پاءِ حوالي ڪيو ويو ان موقعي تي فوتي جي پاءِ عامر سهيل عباسي ٻڌايو ته سندس پاءِ سانگهڙ شهر ۾ ليٿ مشين جي شاپ تي ڪم ڪندو هو جيڪو ڪنهن ڪم سان موٽر سائيڪل تي چڙهي حيدرآباد وڃي رهيو هوته رستي ۾ اهو واقعو پيش آيو ٻئي طرف هيراٽي پوليس ٽرڪ ڊرائيور کي گرفتار ڪري ورتو آهي فوتي نوجوان جو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو.

بقايا	23	احتجاجي مظاهرو

ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو، ان موقعي تي پورهيت امام الدين گاڏهي پنهنجي پٽ غلام مصطفيٰ، ڌيءَ دعا بتول، پاڻرن طارق حسين ۽ قمرالدين گاڏهي سان گڏجي ميڊيا آڏو دانهيندي چيو ته آئون انتهائي غريب مسڪين آهيان، جڏهن ته جنگجي رڪشا جو شوروم هلائي گهرڀاتين جو پيٽ گذر ڪندو آهيان. هن الزام لڳايو ته سال 2022 ع دوران شهر جي سول لائين ٿاڻي جي حد ۾ منهنجي باائر پيٽيوي محمد نواز گاڏهي پنهنجي نوجوان ڌيءَ ماروي کي ڪارهن الزام تحت قتل ڪرڻ کان پوءِ فرار ٿي ويو هو جنهن واقعي جو ڪيس سرڪار جي فرياد تي حد جي ٿاڻي تي داخل ڪيو ويو هو جنهن بعد باائر پيٽيوي عدالت سڳوري مان ضمانت لاءِ مونکان منهنجي جڳهه جا ڪاغذ وٺي عدالت ۾ جمع ڪرائي ضمانت حاصل ڪئي، جڏهن ته گذريل ڏينهن ڪاغذ آزاد ڪرائڻ ڏيڻ لاءِ آئون پيٽيوي ڏانهن ميهڙ شهر ويس، جتي هن ڪاغذ آزاد ڪرائي ڏيڻ کان انڪار ڪندي مونسان جهيڙو ڪري قتل ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏنيون، جيڪو ظلم ۽ زيادتي آهي. هن وس وارن اعليٰ اختيارين کي اپيل ڪئي ته معاملي جو نوٽيس وٺي بااثر پيٽيوي خلاف ڪاروائي ڪرڻ سان جڳهه جا ڪاغذ آزاد ڪرائي انصاف ڪيو وڃي.

بقايا	24	ڳنڍجي احتجاج

واري جي زير دستي لجالت ڪئي آهي هن چيو ته هو ڪوٽڙي ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪرائڻ لاءِ ويا پر پوليس جوابدار خلاف ڪيس نه ورتو ۽ ڪين واپس موڪلي ڇڏيو هنن اعليٰ اختيارين کي نوٽيس وٺي زميندار خلاف جوڳي ڪاروائي جو مطالبو ڪيو آهي

بقايا	25	شهنشاهه نقوي

دبئي . آمريڪا هاڻ پهرين جهڙا نه رهندا جن ملڪن آمريڪا ۽ اسرائيل کي پنهنجا اڏا ڏنا آهن اهي مسلمانن کي ڪمزور ڪرڻ چاهين ٿا اهڙي خيالن جو اظهار هن ٽنڊوالهيار ۾ تعمير ٿيندڙ خيام حسين ۽ طالب المولا ڪالوني ۾ مسجد قائم آل محمد جو افتتاح ڪرڻ بعد ميڊيا سان ڳالهائيندي ڪيو هن چيو ته پاڪستان جنگ بندي ڪرائڻ جي ڀرپور ڪوشش ڪري رهيو آهي ايران جي ڪفر سان جنگ آهي ايران هن جنگ ۾ ڪامياب ٿيندو دنيا ۾ اسرائيل جو نقشو ڦرڻي تان ختم ٿيڻ وارو آهي جتي فلسطيني آباد ٿيندا آبنائي هرمز بند ڪرڻ جي در تي آهي ايران چالير سال ڪجهه نه ڪيو ۾ هن وقت آبنائي هرمز بند ڪرڻ وقت جي ضرورت هئي هن چيو ته ايران جي اسرائيل ۽ آمريڪا سان جنگ اسلامي جهاد آهي ته ٽرمپ جي ڳالهايل نازيبا لفظن جي مزمت ڪريون ٿا هاڻ مسلمانن ملڪن کي سمجهڻي وڃڻ گهرجي ته ڪير دشمن آهي ۽ ڪير دوست آهي نه ته تمام گهڻي دير ٿي ويندي هن وڌيڪ چيو ته اسان چئون ٿا ته عزت سان جيئڻ ۽ عزت سان مرو جيڪو اسان ڪربلا وارن کان سکيو آهي ذلت جي موت کان عزت واري شهادت بهتر آهي پاڪستان ۾ تيل جو وڏو ذخيرو موجود آهي حڪومت غير ضروري احتياط ڪري رهي آهي ان موقعي تي زوار پرويز سمون . دلدار علي ميرجت ، محمد علي ميرجت ، شاهد علي ميرجت ۽ ٻيا موجود هئا

بقايا	26	انعقاد ڪيو ويو

شرڪت ڪئي.چيمپيئن شپ جي افتتاحي تقريب جي مهمان خصوصي اسسٽنٽ ڪمشنرٿون سڪر بشريٰ منصور هيون، جڏهن ته ٻين مهمانن ۾ ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر K.V.T.C عامر شهاب، صدر سنڌ پيرا ٿائيڪوانڊو ونگ ماسٽر محمد صديق، ضلعي اسپورٽس آفيسر سڪر محمد اخلاق ميمڻ، ميڊم عذرا جمال، ڊاڪٽر سعيد اعوان، عزيز ميمڻ، حاجي احسان لاشاري، اظهر علي اعوان، فرحان، عابد گل، محمد اعظم شيخ، قربان علي، ڊي ايس او گهوٽڪي نثار احمد چانڊيو، وجاهت خان، اصغر بشير ۽ ٻين پڻ شرڪت ڪئي.ڪوچز ۾ عبدالرحيم خان، جبار احمد، مراد بلوچ، عدنان اڪمل، محمد شاهه، اشعر عامر ۽ ٻيا شامل هئا. هن چيمپيئن شپ جا چيف آرگنائيزر ماسٽر عبدالرزاق هئا، جن ايونٽ جي ڪامياب انعقاد ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو. تقريب دوران پيرا رانديگرن شاندار ڪارڪردگي جو مظاهرو ڪيو، خاص طور تي KVTC جي رانديگرن نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندي حاضرين کان خوب داد حاصل ڪئي ۽ پهرين پوزيشن حاصل ڪئي، جڏهن ته ميرپورخاص ٻي ۽ سکر ٽئين پوزيشن حاصل ڪئي. ايونٽ جي پڄاڻي تي ڪامياب رانديگرن ۾ انعام، اسناد ۽ مهمانن کي سنڌ جي روايتي تحفي اجرڪ ۽ اعزازي شيلڊز پيش ڪيون ويون. شرڪاءَ تقريب ۽ مهمانن پيرا رانديگرن جي حوصلا افزائي ڪندي ايونٽ جي انعقاد کي ساراهيو.واضح رهي ته هي چيمپيئن شپ سنڌ پيرا ٿائيڪوانڊو ونگ ۽ سکر پيرا ٿائيڪوانڊو ونگ جي زير اهتمام منعقد ڪئي وئي، جڏهن ته ان ۾ سکر اسپورٽس اينڊ يوٿ افيئرس ڊپارٽمينٽ جو به ڀرپور سهڪار شامل هو. اختتامي تقريب جا مهمان خصوصي ميئر سکر بيرسٽر ارسلان اسلام شيخ هئا.

بقايا	27	مظاهرو

ٿي ويا واقعي خلاف لاشاري برادري جي ماڻهن احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ متاثر ڌر پاران جوابدارن جاني چانڊيو ۽ سجاد چانڊيو جي ٿالي تي سجاڳ ڪندي سندن خلاف ٿاڻي تي رپورٽ داخل ڪرائي آهي پر پوليس جوابدارن کي گرفتار نٿي ڪري هنن چيو ته علائقي ۾ امن امان هٿ وٺي تباھ ڪيو ويو آهي ۽ پوليس جوبدارن خلاف قدم کڻڻ لاءِ تيار نه آهي هنن چيو ته جوبدار گرفتار نه ڪيا ويا ته ڀرپور احتجاج ڪنداسين

بقايا	28	4 اسٽور سيل

اطلاع تي بنا لائيسنس ۽ عطائي ڊاڪٽرن پاران هلائيل اسٽور وارن اسٽور بند ڪري فرار ٿي ويا ڊرگ انسپيڪٽر افضل ميمڻ موجب ته مذڪوره ميڊيڪل اسٽورن تي مدي خارج دوائون مليون آهن جنهن سبب ڪين سيل ڪيو ويو مدي خارج دوائون ڪنهن به صورت ۾ هلڻ نه ڏنيون وينديون ۽ نه وري انساني زندگين سان ڪنهن کي به کيڏڻ جي اجازت ڏني ويندي

بقايا	29	ٽريفڪ متاثر

ذريعن موجب، ڦاٽڪ تي مقرر گيٽ مين ڪجهه دير لاءِ واش روم ويو، جنهن دوران جوابدارن موقعي جو فائدو وٺندي تالو ٽوڙي چابي کڻي ويا بي پاسي سگنل مين اڪبر ٻڌايو ته جوابدار ڪار ۾ سوار ٿي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا اهڙي قسم جي واقعي ڪانپوءِ لڳ ڀڳ ٽن ڪلاڪ تائين ڦاٽڪ بند رهيو جنهن سبب ٽريفڪ جي رواني سخت متاثر ٿي ۽ شهري پريشاني جو منهن ڏيندا رهيا واضح رهي ته ملڪ ۾ ريلوي سامان جي چوري جا واقعا اڳ به رپورٽ ٿيندا رهيا آهن. خاص طور سنڌ ۾ اهڙا ڪيس وڌڻ تي ڳڻتي ظاهر ڪئي وئي آهي واقعي جي اطلاع ملڻ بعد پوليس جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي، جڏهن ته ڇڏي آهي هوڏانهن چئو پول آهن ته گيٽ مين رات جو ڦاٽڪ بند ڪري پنهنجي گهر هليو ويندو آهي جنهن سبب رات جي ٽائيم ڪلاڪن جا ڪلاڪ ڦاٽڪ بند هجڻ معمول بڻجي ويو آهي .

بقايا	30	2قتل، 3 زخمي

هٿياربندن صادق لهر جي گهر تي رات دير سان حملو ڪري انڌاڌن فائرنگ شروع ڪري ڏني ۽ راڪيٽ لانچر جا فائر پڻ ڪيا جنهن جي نتيجي گهر اندر موجود نوجوان صدام لهر ۽ ٽينگري ساجده لهر موقعي تي مارجي ويا، جڏهن ته ٽينگر محمد حنيف لهر ۽ ٻيا زخمي ٿي پيا هٿياربند ڪجهه دير تائين فائرنگ ڪرڻ بعد فرار ٿي ويا، واقعي کان پوءِ حد جي پوليس ۽ لهر برادري جا ماڻهون وڏي تعداد ۾ گڏ ٿي ويا جنهن بعد پوليس معصوم ٽينگري سميت مقتول صدام جا لاش ۽ زخمين کي ڪٺائي تعلقه اسپتال منتقل ڪيو جتي ڊاڪٽرن زخمين کي طبي امداد ڏيڻ بعد ٻنهي مقتولن جي لاشن جو پوسٽ مارٽم ڪري لاش وارثن حوالي ڪيا جيڪي لاش ايمبولينس ذريعي سندس گهر ڪڻائي ويا، لاش گهر ۾ پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو هر طرف روڄ ۽ راڙو پئجي ويو اهڙي واقعي خلاف سردار طارق جاويد لهر عاطف لهر جي اڳواڻي ۾ لهر برادري پاران احتجاجي مظاهرو ڪري جيڪب آباد ڳڙهي خيرو روڊ تي ڌرڻو هڻيو ويو جنهن ڪري روڊ جي ٻنهي پاسن کان ٽريفڪ معطل ٿي وئي ان موقعي تي مظاهرين مطالبو ڪندي چيو ته ڳوٺ مغان حملو ڪندڙ سيٽي جوابدار کي جلد کان جلد گرفتار ڪري ڪيفر ڪردار تائين پهچايو وڃي، ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وسيع ڪيو ويندو جنهن بعد جي خاطري بعد مظاهرين ڌرڻو ختم ڪرڻ جو اعلان ڪيو هوڏانهن حد جي دوداپور پوليس حملو ڪرڻ جي الزام هيٺ ميرالي برادري جي ٻن ڄڻن کي گرفتار ڪري لاڪ اپ ڪري ڇڏيو آهي ٻڌايو پيو وڃي ته واقعو پئيسن جي ڏيتي، ليتي تان پيش آيو ذريعن کان مليل ڄاڻ موجب ارباب ميرالي واري ڌر پئسا نه ڏيڻ تان صادق لهرجي گهر تي حملو ڪيو جنهن جي نتيجي ۾ واقعو پيش آيو آخري اطلاعن تائين حد جي ٿاڻي تي واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو.

بقايا	31	جهيڙو، 10 زخمي

منتقل ڪيو ويو زخمين ۾ ادريس چاچڙ عبدالڪريم چاچڙ ساجد چاچڙ عبدالواحد چاچڙ ستار چاچڙ بخش چاچڙ غلام شبير سبزوئي ۽ ٻيا شامل آهن جن مان ٽن ڄڻن جي حالت ڳڻتي جوڳي ٻڌائي پئي جنهن کي سکر اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي ٻئي ڌريون مورچا بند ٿي ويون آهن ڪنهن به وقت خونريزي وڌڻ جو خدشو ظاهر ڪيو پيو وڃي واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو آهي ۽ نه وري گرفتاري عمل ۾ اچي سگهي آهي

بقايا	32	ريلي ڪڍي وئي

ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ ڪڍي وئي، ريلي شهر جي ڪچهري روڊ کان ٿيندي شاهي بازار پهتي ته جي يو آءِ اڳواڻ مير مبين بلو به اچي شامل ٿي ويو سڳا جا ساٿي پڻ سڳا صدر مجتبا داپو مجيب شيخ، امداد ڪريم شيخ ، ريئواز ميراڻي، سائين بخش ۽ ٻيا به گڏجي ان طرح قبيلائي جهيڙا ختم ڪرايو ،پتوعاقل کي امن ڏيو " جا نعرا هڻندي ريلي عيد گاھ چوڪ تي پهچي جلسي ۾ تبديل ٿي وئي، جنهن کي خطاب ڪندي عبدالمجيد جسڪاڻي، جمال ناصر بلو ، مير مبين بلو ، ايم اسحاق جسڪاڻي، فقير شبير احمد ڪوراڻي،انجنيئر عطا انڙ ۽ ٻين چيو ته" پني عاقل مان چونڊيل نمائندا سنجيده ٿين ته هڪ ڏينهن ۾ فوري فيصلي ٿيڻ سان خوني ويڙهه ختم ٿي سگهي ٿي پر سرڪار توڙي سردار سنجيده ناهن جمال ناصر بلو" سردارن کي مخاطب ٿيندي چيو ته "پنهنجن ٻچن جي صدقي قبيلائي جهيڙن ۾ ٿيندڙ قتل عام بند ڪرايو" هن چيو سوڪالڊ نمائندا هٿريون حالتون پيدا ٿيڻ جا ذميوار آهن. هن آڪاش انصاريءَ جي شعر پڙهندي ان جي حوالي سان چيو ته" پنهنجي گهر جا.... پاڙيا ه هجن ته هي آڳ نه اچڻ، اسان کي لاش نه ملن"_مير مبين بلو چيو ته، جلدي جهيڙا ختم ڪرايا وڃن، آئنده لاش مليا ته انهن سميت سرڪاري ڌر جي نمائندن جي گهرن آڏو ڌرڻا هڻبا ۽ لاش سندن بنگلن ۽ اوطاقن ۾ دفنائبا

بقايا	33	اسپتال داخل

روشن سولنگي ، صوبدار مگسي ۽ لعل محمد مگسي شامل آهن واقعي جي اطلاع تي همدرد فري ايمبولينس سروس جي ريسڪو ٽيم حادثي واري هنڌ پهچي زخمين کي تعلقه اسپتال سڪرنڊ پهچايو جتي ابتدائي طبي امداد ڏيڻ بعد ڪين وڌيڪ علاج لاءِ همدرد ذريعي نواب شاھ نيو ويو جتي زخمن جا سور نه سهندي 35 ورهين جو نوجوان صوبدار مگسي فوت ٿي ويو لاش جي ضروري ڪاغذي ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو هوڏانهن لاش ڳوٺ پهچڻ بعد گهر ۾ روڄ ۽ راڙو پئجي ويو ٻڌايو پيو وڃي ته متاثر زخمي ۽ فوتي سڪرنڊ جي ڳوٺ ڏڙي مگسي ۽ مجيد ڪيريو جا آهن

بقايا	34	ٽاٽي آڏو ڌرڻو

ڇڙهائي خلاف جسقم آريسر تعلقي سوپوديرو جي اڳواڻن جو 2 ڪلو ميٽر تنهڻ اس ۾ عورتن، ٻارڙن ۽ مردن سان گڏجي دائي جي هوٽل کان قومي شاهراھ سان پيادل مارچ ڪري راٽيپور ٽاٽي جي مين گيٽ آڏو اچي ڌرڻو هڻنو ويو. ڌرڻي دوران مظاهرين ۽ پوليس ۾ ڇڪريون ٿي پيون، جنهن دوران پوليس جسقم آريسر سوپوديرو جي اڳواڻ شبير منگڻيجو کي ڌرڻي مان ڪڻي گرفتار ڪري لاڪپ ڪري ڇڏيو جڏهن ته اڳوڻي ضلعي اڳواڻ سينئر قومپرست ڊاڪٽر نظير ڪوڪر کي ڪئي جي پڻ ڪوشش ڪرڻ تي سندس جا ڪپڙا ليڙون ليڙون ٿي ويا. ان موقعي تي مظاهرين پوليس جي ناجائزين ۽ زيادتي خلاف سخت نعاري بازي ڪئي وئي، ان موقعي تي مظاهري جي اڳواڻي ڪندڙ ممتازخاتون، جمالا، هير، درياءِ خاتون، پروين، ڊاڪٽر نذير ڪوڪر، تميز منگڻيجو، شبير مجيد، عبدالله، لياقت علي، اياز پٺو، ذاڪر دايو، پائي خان، مظهرالدين ۽ ٻين صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته پوليس زيادتي ڪندي اسان جي ٻن ڄڻن کي بيگناهه گرفتار ڪري لاڪپ ڪيو آهي. جڏهن ته انهن جي آزاديءَ لاءِ اسان پرامن احتجاج ڪري رهيا هئاسين ته پوليس شبير ۽ ڊاڪٽر نظير کي ڪيئي ويا جنهن دوران ڪين سان جهڙپ ٿي پئي ۽ هنن ڊاڪٽر نظير کي ڇڏي ڏنو. هنن وڌيڪ ٻڌايو ته پوليس اسان جي ڳوٺ مغان چڙهائي ڪري چادر چوڏيواريءَ جو تقدس پڻ پئمال ڪيو آهي. جڏهن ته گرفتار ٿنهي ڄڻن کي آزاد ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي ٻئي صورت احتجاج جاري رهندو. ٻئي پاسي پوليس اختيارين سان رابطو ڪرڻ تي هنن ٻڌايو ته پير آف راڻي پور پير سيد محي الدين شاھ جيلانيءَ جي فرياد تي قمرالدين منگڻيجو، راجا منگڻيجو، شبير منگڻيجو ۽ مسمات ليلان منيڻيجو مغان حويليءَ مان 15 لک رپين جي چوري ڪري ڪئي وڃڻ جو ڪيس داخل ٿيل آهي جنهن ۾ ڪين کي اسان گرفتار ڪري لاڪپ ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا	35	اميدوارن جو احتجاج

ناانصافي ڪئي وئي آهي سيٽون لڪائي نوجوانن جي حق تي ڌاڙو هنيو ويو آهي هنن چيو ته ڪنڊيارو تعلقي جو لٽريسي ريشو ضلعي ۾ وڌيڪ هجڻ باوجود ڪنڊيارو تعلقي کي ايڊيشنل سيٽون تمام گهٽ ڏئي ميرٽ تي پاس ٿيل نوجوانن سان ناانصافي ڪئي وئي آهي هنن تڪ جي ايم پي اي سيد سرفراز حسين شاھ کان مطالبو ڪيو ته سڄي ضلعي ۾ ڪنڊيارو جي نوجوانن سان ٿيل ناانصافي نوٽس وٺي نوجوانن جو مستقبل بچايو وڃي اميدوارن چيو ته سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر سيد اويس قادر شاھ جي قيادت ۾ جوڙيل ڪاميٽي ۾ شامل ضلعي نوشهروفيروز مان چونڊيل ايم پي اي صوبائي وزير ضياء الحسن لنجار کي اپيل ڪريون ٿا ته نوشهروفيروز ضلعي جي ويٽنگ اميدوارن کي آفر آرڊر ڏيارڻ لاءِ ڪردار ادا ڪيو وڃي سڄي ضلعي ۾ ڪيترائي ميل فيميل اميدوار اوورايج ٿي ويا آهن جن وٽ هي آخري موقعو آهي انڪري پاليسي کي ڊويزن ليول تي آڻي نوجوانن کي آفر آرڊر ڏياري انصاف ڪيو وڃي

بقايا	36	انصاف جو مطالبو

جنهن ڪاوڙ ۾ منهنجي سهري منهنجو سهرو منهنجي گهر واري کي وٺي ويو ۽ طلاق وٺي منهنجا ٻارڙا ڏي افسانا عمر تو سال انيشا عمر ست سال پٽ عباس عمر 6 سال ۽ يوسف کي قيد ڪري ڇڏيو آهي مونکي ٻارڙن سان به ملڻ نٿا ڏين هن چيو ته ڪورٽ ڪيس پڻ هلندڙ اهي پر حاضري واري ڏينهن منهنجو سهرو هٿياربند وٺي اچي ڪري اسان جي گهر جو گهيراءُ ڪيو گهران نڪرڻ نٿا ڏين جنهن سبب حاضري تي نه وڃي سگهندو آهيان خدارا نوٽس وٺي انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪري منهنجي جان بچائي وڃي.

بقايا	37	احتجاج جاري

ڪان احتجاج ڪي جاري رکندي ملازمن جي نمائيندا تنظيم ميوا جي سڏ تي ملازمن ڄامشورو شهر کان احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي ملازم اڳواڻن ممتاز ڪلهوڙو قادر برفت سبز علي بليدي شهاب نظير رانجهاڻي سيد سجاد شاھ رحيم بخش ناريجو ياسر پنهور سيوا ڳواڻ نجف سومرو صديق آمڙو جمن بليدي ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسان پورهيت ملازمن کي عيد بونس ليواٽڪيشمنٽ عيد کان اڳ ملندڙ هو هن سان اسان کي انتظاميا عيد گذرڻ باوجود اسان کي ناهي ڏني هنن چيو ته اسان کي ملندڙ ليوانڪشمنٽ جي منظوري مهراڻ يونيورسٽي جي قانوني طور منظور ٿيل آهي سينڊيڪيٽ مان پاس ٿيل آهي پر اڃا تائين اسان کي انتظاميا پريشان ڪري رهي آهي هنن مطالبو ڪيو آهي اسان کي فوري تي ليوانڪشمنٽ ڏئي اسان جو مسئلو حل ڪيو وڃي.

بقايا	38	ڳوٺ پاڻي هيٺ

گهاري سبب فصل پاڻي هيٺ اچي ويا آهن. خاص ڪري ڪڻڪ جي تيار فصل کي نقصان پهتو آهي، اطلاع باوجود آبپاشي عملو ناهي پهتو گهاري سبب سهٽي ڊوري ۾ چاڙهه اچي وئي آهي

بقايا	39	چيپاتجي فوت

سرڪاري اسپتال ٽنڊو محمد خان پهچايو ، جتي راهه ويندڙ پيرسن جي سڃاڻپ ٽنڊو محمد خان جي ٽنڊوسائينداد واسي 60 سالا محمود ملاح طور ڪئي وئي ، ضروري ڪاروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو، جن فوتي جي لاش کي ٽنڊوسائينداد ڪڻائي ويا ، جتي لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو، جڏهن ته حادثي بعد مزدا ڊرائيور واقعي واري هنڌان فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو. پوليس موجب واتهڙو جي لاش کي ضروري ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو آهي مزدا ڊرائيور جي گرفتاري لاءِ ڪوششون جاري آهن .

بقايا	40	رياض چانڊيو

تعليم ۽ معيشت بئي متاثر ٿينديون،پريس ڪانفرنس دوران هن عدالتي نظام تي به سوال اٿاريا ۽ چيو ته اڳ ئي ڪمزور نظام کي وڌيڪ ڪمزور ڪيو پيو وڃي، سندس چوڻ هو ته سنڌ جي زرعي معيشت ۽ هاري طبقو حڪومتي ترجيحن ۾ شامل ناهي،رياض چانڊيو سنڌو درياهه تي متنازع ڪينال منصوبن کي سنڌ خلاف سازش قرار ڏيندي جلالپور ڪينال ۽ گرين پاڪستان منصوبي تي به تنقيد ڪئي، هن موجب اهي منصوبا سنڌ جي وسيلن تي قبضي برابر آهن.هن وڌيڪ چيو ته ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي تي زمينن ۽ ٻيلن تي قبضو ڪيو پيو وڃي، جڏهن ته ڪچي جي ڌوهارين جون نمائشي گرفتاريون اصل مسئلن کان ڌيان هٽائڻ جي ڪوشش آهن.پريس ڪانفرنس دوران هن ڪراچي پريس ڪلب مان قومپرست اڳواڻن جي گرفتاري جي مذمت ڪئي ،سنڌ ۽ بلوچستان وچ ۾ نفرت پکيڙڻ جي ڪوششن کي رد ڪيو،رياض چانڊيو چيو ته سنڌ ۾ رهندڙ بلوچ نسل جا ماڻهو قومي طور سنڌي آهن جڏهن ته بلوچستان ۾ رهندڙ سنڌي قبيلا به قومي طور بلوچ آهن ۽ ٻنهي علائقن جا ماڻهو صدين کان هڪ ٻئي سان ڳنڍيل آهن. هن واضح ڪيو ته سنڌ ۽ بلوچستان جي عوام جو رشتو تاريخي ۽ ثقافتي طور مضبوط آهي انهن کي سازش تحت نه ورهايو وڃي،آخر ۾ هن اعلان ڪيو ته 2 تاريخ تي سکر ۾ سنڌ قومي ڪانفرنس منعقد ڪئي ويندي، جنهن ۾ سنڌ جي عوام کي گڏ ڪيو ويندو ۽ پنهنجي حقن جي تحفظ لاءِ پرامن مزاحمت جاري رکڻ جو عزم ورجايو ويندو.

بقايا	41	سامان ٻهاري ويا

چانورن جا ڪٽا جا ڪٽا پٽي گيهه ۽ ڪيش رقم سميت هڪ ئي رات 10 لکن کان وڌيڪ جو سامان چوري ڪري آساني سان سوزوڪي لوڊ ڪري فرار ٿي ويا ميجريل دوڪاندارن جو پوليس خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو خبر موجب دولت پور پرسان 34 هزار پوليس چونڪي سان گڏ رات دير سان نامعلوم چورن ڇهن دڪانن جا تالا ٽوڙي لکين روپين جي چوري ڪري آساني سان فرار ٿي ويا، جڏهن ته ميجريل دوڪاندارن پاران چورن خلاف احتجاجي ريلي ڪڍي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي سيد سلطان شاهه، حافظ جاويد احمد ٻگهيو عرفان علي جت، ارباب ٻگهيو، دين محمد سميجو ۽ ٻين دانهيندي چيو ته چورن ته تباهي ڇڏيو آهي، اسان غريب مسڪين دڪاندارن جو جيئڻ جنجال ٿي ويو آهي، هنن چيو ته چونڪي تي پوليس عملو ناهي، جنهن ڪري چوريون روز جو معمول بڻيل آهي، اسان غريب مسڪين دوڪاندار حلال جي روزي ڪمائڻ نه ٿا ڏين جڏهن ته علائقي جا چڱا چورن جا ساٿاري هئڻ سبب چوري روز جو معمول بڻجي وئي آهي آخر هنن ايس ايس پي شهيد بينظير آباد کان مطالبو ڪيو آهي ته چونڪيهه هزار موري پوليس چونڪي تي پوليس نفري وڌائي وڃي ۽ اسان جو چوري ٿيل سامان، روڪ رقم واپس ڏياري چورن خلاف ڪاروائي ڪئي وڃي.

بقايا	42	4ڄڻا لاپتا

وٺي ٻڌايو پيو وڃي حادثي ۾ لاپتا ٿيندڙن ۾ ٻه مرد ۽ ٻه عورتون شامل آهن. واقعي بعد مقامي ماڻهن ۽ ترين پاران لاپتا ماڻهن جي ڳولا جاري آهي

بقايا	43	گرفتار نه ٿيا

معشوق ٻنگ صحافين اڳيان انصاف لاءِ دانهيندي چيو آهي ته جوابدارن مون سان وڏو ظلم ڪيو آهي ۽ پوليس بااثرجوابدارن کي گرفتار نٿي ڪري هن اختيارين کي انصاف ڏيارڻ جي اپيل ڪئي آهي

بقايا	44	پيش ڪيو ويو

شيخ جي هدايتڪاري هيٺ پيش ڪيو ويو، جنهن ۾ اداڪارن ريما ناز، حاڪم آزاد بروهي، احمد پناھ، نظام چانڊيو، نياز شيخ ۽ ٻين اداڪاري جا جوهر ڏيکاري خوب داد حاصل ڪيو. ڊراما ۾ معاشري اندر ٿيندڙ ناانصافين ۽ ڳوٺاڻي زندگي کي اجاگر ڪندي ڏيکاريو ويو ته هڪ ڳوٺ جي وڏيري طرفان ڳوٺ ۾ تعليم حاصل ڪندڙ ڇوڪرو ۽ ڇوڪري جيڪي يونيورسٽي تائين تعليم حاصل ڪري رهيا آهن، جنهن کي ڳوٺ جو وڏيرو تعليم حاصل نه ڪرڻ لاءِ رڪاوٽ بڻيل هجي ٿو جڏهن ته ڇوڪرو ۽ ڇوڪري اهو عزم ڪندا آهن ته هو اعليٰ تعليم حاصل ڪري پنهنجي ڳوٺ ۾ ڇوڪرين ۽ ڇوڪرن کي تعليم ڏياري ڳوٺ مان جهالت ختم ڪرڻ سان گڏوگڏ معاشري ۾ بهتري آڻيندا، پر وڏيرو ڪين مختلف طريقن سان تنگ ڪري ڌمڪيون ڏيندو رهي ٿو پر هو پنهنجي ارادي ۾ مضبوطي سان بيهي رهن ٿا ۽ وڏيري کي پڻ سمجهائيندا رهن ٿا ته علم انسان جي تين اک آهي ۽ علم انسان ۾ شعور ۽ سمجهه پيدا ڪري ٿو هن دور ۾ علم حاصل ڪرڻ تمام ضروري آهي، پر وڏيري کي اها ڳالهه سمجهه ۾ نه ٿي اچي ۽ هو تشدد جو رستو اختيار ڪري ٿو ۽ اچانڪ اتي ڳوٺ جو رٽائرڊ ٿيل استاد اچي وڃي ٿو ۽ وڏيري کي مختلف طريقن سان سمجهائي ٿو ته اسان جي ملڪ جي پهرين عورت وزيراعظم بينظير ڀٽو هئي، جيڪا پڻ هڪ عورت هئي جنهن جو والد شهيد ذوالفقار علي ڀٽو به هن ملڪ جو وزيراعظم رهيو اڄ جيڪڏهن تعليم نه هجي ته غريب گهراڻي سان تعلق رکندڙ هڪ استاد خدا بخش سومرو جو پٽ محمد اياز سومرو مشهور قانوندان ۽ وڪيل نه ٿئي ها ۽ نياڻي تعليم پرائي ڊاڪٽرياڻي نه بڻجي ها ته اڄ تنهنجي ماءَ جي اکين جي آپريشن ڪير ڪري ها، اتي وڏيري جون اکيون کلن ٿيون جنهن کان بعد ۾ وڏيري کي اها ڳالهه سمجهه ۾ اچي وڃي ٿي ۽ هو پشيمان ٿي وڃن ڪري ٿو ته هو تعليم ۾ ڪڏهن رڪاوٽ نه بڻجندو ۽ سڄي ڳوٺ جي ٻارن جي پڙهائي جو خرچ پري انهن کي اعليٰ تعليم ڏياريندو. تقريب کي خطاب ڪندي ايڊووڪيٽ رياض احمد سومري چيو ته محمد اياز سومرو غربت جي دور ۾ اعليٰ تعليم حاصل ڪري اسان جي خاندان جو نالو روشن ڪيو. نالي وارو قانوندان ۽ وڪيل توڙي وزير بڻيو هو وڏن عهدن تي پڻ رهيو هن سياست جي شروعات پيپلز پارٽي جي پليٽ فارم تان ڪئي شهيد بينظير ڀٽو ان کي پڻ پنهنجو ٽنڊو ياءُ سمجهندي هئي، هن هميشه غريب مسڪين ۽ بي سهارا ماڻهو جي مدد ڪئي ۽ پيپلز پارٽي جي ورڪرن سان پڻ محبت ڪندو هيو ۽ ورڪرن ۽ غريبن جي هزارن جي تعداد ۾ نوڪريون ڏنيون. تقريب ۾ شهيد محترم بينظير ڀٽو ميڊيڪل يونيورسٽي جي اڳوڻي وائيس چانسلر ڊاڪٽر اڪبر حيدر سومرو، اياز سومرو فائونڊيشن جي چيئرمين پيپلز پارٽي لائيرس فورم جي صدر محمد رياض سومرو آرٽ ڪائونسل آف پاڪستان لاڙڪاڻو جي صدر حاجي محمد اسماعيل جتوئي، پريس ۽ پبلسٽي شعبي جي چيئرمين سيد جاويد شاھ، فوٽوگرافي شعبي جي چيئرمين نديم سومرو، تصير محمد ڪهاوڙ عاشق علي دايو، ستار لاڳ، بدر خان سومرو، فدا حسين ملاڻي سوشل ويلفيئر ڊپارٽمينٽ جي ڊپٽي ڊائريڪٽر طيب ڪوريجو، انڊسٽري ڊولپمينٽ جي غلام النبي ٽونيو سميت ٻين شرڪت ڪئي

بقايا	45	اسپتال داخل

ٽانگ ڪٽي وڏو جنهن ڪي وارث سگهيون جي بيسڪ هيلٿ يونٽ سلهون اسپتال ڪڻائي آيا جتي ڊاڪٽرن پاران ويڪسين ڪرڻ بعد 1122 رسڪيو ايمبولينس ذريعي ڪيس گمبٽ جي گمس اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو

ڳڙهي خيرو لڳ هٿياربندن جي ڳوٺ تي چڙهائي، راڪيٽ لانچر جا فائر، 2 قتل، 3 زخمي

ڳوٺ محمد ملوڪ لهر ۾ هٿياربندن صادق لهر جي گهر تي اڻڌڻ فائرنگ سان گڏ راڪيٽ لانچر پڻ فائر ڪيا

فائرنگ سبب صدام لهر ۽ نينگري ساجده موقعي تي مارجي ويا، نينگر حنيف ۽ ٻيا زخمي ٿي پيا

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيا، ڪارروائي بعد وارثن حوالي، گهر ۾ ڪهرام

لهر برادري جو واقعي خلاف احتجاج، پوليس حملي جي الزام ۾ ميرالي برادري جي ٻن ڄڻن کي گرفتار ڪري ورتو

جيڪب آباد (د ر) تعلقي ڳڙهي خيرو جي دوداپور ٿاڻي جي حد ڳوٺ محمد ملوڪ لهر ۾ پٽيسن جي ڏيتي ليتي تان اڻبڻاءُ...

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ڳڙهي ياسين ويجهو هٿياربندن جي فائرنگ ۾ هڪ ڄڻو مارجي ويو ٻيو زخمي

ڪيرڙ ڪئنال ويجهو نظام پلاڻ جي باغ وٽ هٿياربندن جي ڊوزر رڪشا تي فائرنگ ڪري ڏني

فائرنگ ۾ 34 ورهين جو سائٿ پٽ نادر معرفاڻي مارجي ويو ۽ نديم بروهي سخت زخمي ٿي پيو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ۽ زخمي کي ڪٺائي اسپتال منتقل ڪري لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو

واقعو مهر، مارفاڻي پراڻي تڪرار تان پيش آيو آهي وڌيڪ جاچ ڪري رهيا آهيون: پوليس

ڳڙهي ياسين (رپورٽ سليم احمد سومرو) ڳڙهي ياسين ويجهو هٿياربندن جي فائرنگ، گولين لڳڻ سبب هڪ ڄڻو مارجي ويو هڪ ڄڻو زخمي، واقعو مهر...

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ لڳ چاچڙ ۽ سبزوئي برادري جي ڌرين ۾ جهيڙو، 10 زخمي

فصل ۾ مال جي پيهل تان ڌرين ۾ جهيڙو ٿيو، هڪٻئي تي لٺين ۽ ڪهاڙين جو وسڪارو

زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو، ٽن جي حالت خراب، ٻئي ڌريون مورچابند

ڪنڊڪوٽ (د ر) ڪنڊڪوٽ لڳ گهوڙا گهٽ ٿاڻي جي حد ڪچي واري علائقي ڳوٺ شاهه محمد چاچڙ ۾ فصل ۾ مال... ڪهاڙين جو وسڪارو لاٺي ڏنو جنهن جي نتيجي ۾ ٻن ڌرين جا 10 ڄڻا زخمي ٿي پيا...

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام ۾ معصوم ٻار ڪليل مين هول ۾ ڪري پيو سخت زخمي

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

ڪپرو تعلقي ۾ بدامني، منشيات وڪري ۽ تڪرارن خلاف جسقم جو پيادل مارچ

ڪارڪنن رمضان خاصخيلي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ 10 ڪلوميٽر پيادل مارچ ڪيو

تعلقي مان منشيات خاتمي ۽ برادري ۾ هلندڙ تڪرارن جي نبيري لاءِ سياسي سماجي ڌريون اڳيان اچن

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل ۾ سماجي تنظير يارن قبيلائي جهيڙن خاتمي لاءِ ريلي ڪڍي وئي

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل ۾ ويجهو زمين جي تڪرار جوابدار عورت کي زخمي ڪري ڇڏيو، اسپتال داخل

خيرپور پرسان پنج ڪان وڌيڪ گهر ڪي باهه، الهه ٿلهه سڙي رک

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ٺل ۾ پرياسي اردي تيزي سان پکڙجڻ لڳي، ٻن سالن جي ٻارڙي فوت

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

مٺي ۾ اوچتو باهه لڳڻ سبب 6 گهر سڙي رک

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

سڪرنڊ پرسان ٻن موٽر سائيڪل ٽڪر سبب 4 ڄڻا زخمي، اسپتال داخل

خيرپور ۾ ڪڻڪ جي بمپر فصل لهڻ شرط اگهه گهٽجي وڃڻ، آبادگار پريشان

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

فريدآباد واپاري جي گهر لڳل ڌاڙي جو فيصلو، 18 لک ڏنڊ مقرر

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

رانتي پور پوليس جي زيادتين خلاف ڳوٺاڻن ٻارن پيادل مارچ ڪري ٽائي اوڊو ٽرڙو

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

سنڌ يونيورسٽي سينڊيڪيٽ جو 212هون اجلاس، آفيسرن جي ترقين ۽ اهم مقررين جي منظوري ڏني وئي

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر پوليس آڊ ڪيترين ڪيسن ۾ گهربل ڌوهاري پاڻ پيو

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ جسقم جو ڊاڪٽر نالي ڪاٽڻ سبب اڳواڻن جي گرفتارين خلاف ريلي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ڪنڊيارو ۾ آر بي ايس پاس بي ايس اي، ايس ٽي ويٽنگ اميدوارن جو احتجاج

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

ڪپرو پرسان رانڊ ڪنڊز معصوم ٻائر پٽ ڪرڻ سبب فوت، گهر ۾ ڪهرام

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

چار ٽولز علي لڳ موٽرسائيڪل ۽ چنگچي رڪشا ۾ ٽڪر، هڪ ڄڻو فوت

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ميرپور ماٿيلو ۾ ڍرڪي واسي جو سهري جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي سائيٽ واري علائقي مان ميٽيا طور ناري اغوا، ڪيس داخل

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

هن وقت ان رڪورنڊ ۾ سچو ملڪ بدامني جي لپيٽ ۾ آهي: راشد محمود سومرو

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

مهراڻ يونيورسٽي پورهيت ملازمن کي اپگريڊيشن نه ملڻ، ملازمن 24 هين ڏهاڙي احتجاج جاري

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم لڳ برڙا مائينر کي 15 فوٽ ڳهارو، فصل ۽ ڳوٺ پاڻي هيٺ

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

چوهڙجمالي لڳ درگاهه حضرت شاهه يقيق جو 590 هون عرس شروع، زائرين جي آمد

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

ٽنڊومحمدخان لڳ تيز رفتار مزدا ڪلتي، واٽهڙو پيرسن چيپاڻجي فوت

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

ٺٽون ڪوٽ پرسان مڙس زال تي تشدد ڪري ڪيس مرٽنگ ڪري ڇڏيو

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

موجوده معاشي منصوبا عوام لاءِ نقصانڪار آهن: رياض چانڊيو

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

هنگورجا ۾ آر بي اي پاس اميدوارن جو آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاج

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو پوليس پارٽين نظير چانڊيو جي قتل ڪيس ۾ ملوث ٻن جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعوي

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

مورو پرسان سنڌو دريا مان نامعلوم شخص جو لاش هٿ، پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

دولتپور ويجهو چار دڪانن جا تالا ٽوڙي سامان ٻهاري ويا

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

بدين ۾ نياز ڪلاڻي جي گرفتاري خلاف احتجاج

بقايا نمبر 46 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ هاريلي جي زمينداري مان لجالت جو الزام، مڙس سان ڪوٽڙي جو احتجاج

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ آر بي اي اميدوارن جو ٻئي ڏهاڙي به احتجاج جاري

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

جامشورو ۾ ڪامريڊ جرشيلو سنڌي 72 ورهين جي ڄمار ۾ لاڏاڻو ڪري ويو

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي سائيٽ ۽ ميٽيا ۾ مزاحمت تي ٻن شڪارين جي لاشن وارث ڪيا

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي واسين جو بالاڻ ماڻتن جي ناجائزين خلاف احتجاجي مظاهرو

سڄاول لڳ سنڌو درياهه ۾ مسافر ٻيڙي سان حادثو، 4 ڄڻا لاپتا

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ آرٽ ڪائونسل پاران اياز سومرو جي ياد ۾ اصلاحي اسٽيج ڊراما پيش ڪيو ويو

بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 5

سمارٽ لاڪ ڊائون جي هن وقت ضرورت ناهي، حڪومت جلدبازي ڪري پئي: علامه شهنشاهه نقوي

جنگ بعد دنيا ۾ وڏي تبديلي اچڻ واري آهي، سعودي عرب، دبئي، آمريڪا هاڻ ٻهرين جهڙا نه رهندا

ٻن ملڪن آمريڪا ۽ اسرائيل کي پنهنجا آڱا ڏنا آهن مسلمانن کي ڪمزور ڪرڻ چاهين ٿا

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ معصوم نينگري جي اغوا ڪيس جو داخل جوابدار گرفتار نه ٿيا، احتجاج

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 5

ڪنڊيارو ۾ پنا لائسنس ۽ غيرمعياري مدي خارج دوائن وڪرو ڪندڙ 4 اسٽور سيل

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ آل سنڌ پيرا نائيٽ ٽرنامينٽ چيمپيئن شپ 2026 جو انعقاد ڪيو ويو

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

سگهڙ پرسان نوجوان کي ٽنگ ڪٽي زخمي ڪيو، اسپتال داخل

بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 5

ميرپور ماٿيلو ۾ ريلوي ڦاٽڪ جي چابي چوري، ٽن ڪلاڪن ٽرين ٽريڪ متاثر

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي سائيٽ ۽ ميٽيا طور موٽرسائيڪل ۾ ڄمي جي ڪوشش ڪندڙ جوابدار گرفتار نه ٿيڻ خلاف مظاهرو

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.